

Združenje kovinske industrije
Kovinska industrija
v letu 2010

Ljubljana, avgust 2011

POGLEDI DIREKTORJEV NEKATERIH NAŠIH PODJETIJ NA PRETEKLO LETO

Leto 2010 je za podjetja v kovinsko predelovalni industriji pomenilo po večini zasuk iz padajočih trendov v naraščajoče trende. Tako da lahko govorimo o vsaj delni zaustavitvi padanja proizvodnje in omilitvi negativnih učinkov iz zelo slabega leta 2009. Po analizah lahko ugotovimo, da bodo podjetja v naši panogi potrebovala še nekaj časa, da bodo okrevala na stanje pred nastopom finančen in gospodarske krize.

V letu 2010 je bilo opazna bistveno višja proizvodnja, saj se je krepilo povpraševanje po dobrinah, ki so polnila svetovna skladišča, kar je za seboj potegnilo proizvodnjo in nova povpraševanja po izdelkih, polizdelkih in investicijskih proizvodnih. Povpraševanja so se krepila praktično iz meseca v mesec, tako da je v marsikaterem podjetju prišlo do prezasedenosti kapacitet, česar si pred dobrim letom nihče niti pomisliti ni upal. Sladke skrbi...

... ki pa lahko hitro postanejo grenke, če jih ne znamo pravilno rešiti. Zato se je še enkrat več pokazalo dejstvo, da morajo podjetja medsebojno sodelovati in se povezovati. Le združeni lahko kompetentno nastopimo na večjih projektih, ter ponudimo kupcem več in predvsem bolj konkurenčno. In tega upam, da nas je kriza naučila.

Država je z željo po omilitvi svetovne gospodarske krize tudi v letu 2010 pomagala podjetjem v začasnih težavah z ukrepi pozitivne zakonodaje na tem področju, kar je veliko podjetjem v resnici pomagalo občutno pomagalo pri prehodu iz krize. Prav tako je bilo zelo dobrodošlih nekaj projektov iz naslova razvojnih spodbud, ki so generirala nove ideje in nove povezave. Določena dejanja vlade pa so prinesla kljub pozitivni ideji tudi precej negativnih posledic, predvsem na področju pokojninske zakonodaje. Tako se je v preteklem letu bistveno okrepil pritisk delavcev na predčasno upokojevanje kar je v podjetjih, kjer so za razvoj in proizvodnjo nujno potrebna znanja in izkušnje, pomenilo odliv večjega števila strokovnjakov, ki jih praktično ni bilo mogoče zadržati v podjetju. Tako se sedaj soočamo s kadrovskim manjkom, ki ga bo izredno težko nadomestiti.

Na srečo v letu 2010 ni bilo posebno velikih pritiskov s strani sindikatov, ki bi dvigovali stroške dela, ki so že tako ali tako med najvišjimi v EU, to še posebej velja za visoko usposobljene strokovnjake. Upam, da bomo skupaj z vsemi socialnimi partnerji v prihajajočem letu našli rešitev, kako vsaj ostati konkurenčen, če ne že konkurenčnejši v zaostrenem boju na svetovnem tržišču.

dr. Blaž Nardin, Gorenje Orodjarna d.o.o.

V poslovnem letu 2010 smo zabeležili 15 % rast, naša letna proizvodnja pa je ponovno preseгла število 10.000 kosov. S proizvodnjo kontejnerjev se ukvarjamo že od leta 1975, skupaj kar 35 let. V tem času je bilo izdelanih že več kot 160.000 zabojnikov. V Evropi veljamo za največjega proizvajalca bivalnih kontejnerjev, kar ni od muh za podjetje, ki prihaja iz majhne dvo-milijonske države. Naš lastnik in glavni kupec Containex ima v Evropi 27-odstotni delež, od tega ARCONT zagotavlja pokritje polovice vseh potreb.

ARCONT je imel ob svojem začetku okrog 200 zaposlenih in obsegal 9000 m² proizvodnih površin. Danes imamo 33.000 m² pokritih prostorov, od tega 25.000 m² proizvodnih hal in okrog 600 zaposlenih. Vzporedno z rastjo proizvodnih objektov pa raste tudi produktivnost. Za prve MOBILARO bloke, kot so se imenovale prve bivalne enote, so pred 35 leti potrebovali preko 450 proizvodnih ur. Danes ga uspemo narediti desetkrat hitreje oz. v 44 urah. Konstantno vlagamo tudi v razvoj in posodobitev proizvodnje. V lanskem letu smo moderno opremili lesni oddelek z novo linijo letev, v ogrodnem oddelku pa smo varjenje in brušenje stebrov avtomatizirali z robotsko celico.

Denarni tok je odličan. Kupci svoje obveznosti plačujejo na rok, kar je še posebej v teh časih, ko se morajo mnoga podjetja ubadati s plačilno nedisciplino, prava redkost. Posledično v našem podjetju ne poznamo zapadlih računov in svoje obveznosti plačujemo celo pred zapadlim rokom. Poleg poslovne uspešnosti vlagamo tudi v okoljevarstvene in humanitarne projekte in smo močno vpeti v lokalno okolje. V poslovni skupini ARCONT bomo tudi v prihodnje uresničevali in krepili svoj slogan »podjetje s pozitivno energijo«.

Branko Kurbus, ARCONT d.d.

PRIMAT – smo proizvodna družba, ki smo v svoji programski naravnosti in razvojni strategiji naravnani kot proizvajalec varnostne opreme. V tržni naravnosti se v PRIMAT-u identificiramo kot edini slovenski nacionalni proizvajalec varnostne opreme z jasno naravnostjo na evropski trg in temu primerno se identificiramo kot pomemben in vodilni evropski proizvajalec varnostne opreme.

Leto 2010 razumemo kot leto okrevanja po globoko kriznem letu 2009. Tržne razmere so bile nadalje zelo neugodne – omejevanje investicij pri naših kupcih je bilo visoko prisotno. Nihanja v naročilih so bila zelo izrazita. Dosežena realizacija na trgu je bila bistveno povečana v primerjavi s kriznim letom 2009 in je preseгла obseg kriznega leta za dobrih 22 %.

Kljub ugodnemu izkazu primerjave, pa realizacija v letu 2010 zaostaja za planskim načrtovanjem za dobrih 10 %. Dosežena realizacija v letu 2010 dejansko pomeni povratek na nivo leta 2006. Delovanje na razvojnem področju je bilo visoko aktivno. Večina razvojnih projektov je bila zaključena ali v zaključni fazi - pripravljeno za trženje. Razvojno aktivnost razumemo kot dolgoročna naložbo v trženje po sprostitev krizne situacije.

Na področju investicijske dejavnosti smo ravnali primerno kriznim razmeram, naša investicijska vlaganja pa so bila minimalna. Na finančnem področju smo kljub izrednim kriznim pogojem delovanja nadaljevali s politiko poštene poravnave vseh finančnih obveznosti družbe – poravnava obveznosti točno na dan – do vseh poslovnih partnerjev družbe in do zaposlenih in takšno naravnost ohranili skozi vso poslovno leto. V teku celotnega poslovanja smo nadaljevali v smislu poslovne odličnosti do naših kupcev.

Izvajali smo vrsto varčevalnih ukrepov v družbi in zaključno ponovno dosegli pozitivni izkaz poslovanja. Leto 2011 razumemo še kot leto okrevanja s pričakovanjem večjega tržnega optimizma. Leto 2011 je tudi leto, ko bo družba slavila 110. obletnico svoje tradicije.

Slavka Marinič, PRIMAT tovarna kovinske opreme d.d.

Leto 2010 je po kriznem letu 2008 in malo manj kriznem letu 2009 bilo za GKN Driveline Slovenija svojevrstno leto napetega prisluškovanja kje lahko zagrmijo, kakšne plaz se lahko sproži in pa predvsem ali so pogoji za plezanje navzgor zadostni. Po koncu leta 2010 lahko ocenim, da smo kljub krizi preteklega obdobja ne samo ohranili, temveč izboljšali kondicijo, da smo bili sposobni splezati na višji nivo. V prodajnem smislu smo za preko 10% povečali prodajo glede na planirano za leto 2010.

Najbolj pomembno se nam zdi, da smo pripravljeni na različne scenarije in da v danih pogojih odigramo kar najbolje. Strateška usmeritev podjetja ostaja v osnovah nespremenjena. Še intenzivneje smo se osredotočali na področja rasti prodaje, obvladovanja stroškov, doseganja najvišjih standardov kakovosti in odličnosti zaposlenih.

Če so to štirje stebri naše hiše, potem je jasno, da nobeden od teh ne sme biti krajši ali šibkejši od ostalih, ker se bo sicer hiša podrla. Zagotoviti moramo prepletenost strategij, da dosežemo skladni razvoj in poslovno odličnost, ki nas bo uvrstila med najboljše.

V letu 2010 smo deloma povečali število direktnih delavcev in hkrati še za spoznanje znižali število indirektnih zaposlenih. Obvladovanje fiksnih stroškov nasploh je ključnega pomena za nadaljnji razvoj podjetja.

Za leto 2011 ocenjujemo nadaljnjo rast prodaje prav tako pa se spogledujemo z dvema večjima projektoma, ki bosta na dolgi rok precej spremenila našo pozicijo na tržišču. Za odličnost izvedbe tega projekta se zahteva vključenost vseh zaposlenih in prav projekt povečanja vključenosti zaposlenih (Employee Involvement) je iz vidika upravljanja s človeškimi viri naša prva prioriteta v letu 2011.

Andrej Poklič, GKN Driveline d.o.o.

Za nami je leto 2010, ki je bilo v glavnem v znamenju novodobnega poslovanja za katerega je veljalo, da ni bilo pisanih pravil, ki smo jih bili vajeni iz preteklosti normalnega poslovanja.

Trdnost poslovanja ne pogojujejo več sklenjene dolgoročne pogodbe med partnerji. Te so osnova in ne pravi temelj, na katerem se razvija dolgoročno sodelovanje, kjer so prevladovali vplivi denarne moči in zmožnost doseganja kratkih dobavnih rokov.

Velika prilagodljivost in visokokakovostni izdelki so botrovali k idealnem položaju podjetja, ki je v prid sebi izkoristilo dane priložnosti. Vlaganja v opremo, človeške vire in tehnološki razvoj so nam omogočili, da smo se lažje kosali oz. se postavili v bran pred konkurenco in prav tako bili korak pred njimi.

Kljub dejstvu, da nam je za določene cilje in naloge primanjkovalo časa (le-te smo iz leta 2010 prenesli v tekoče leto 2011), smo s predhodnim letom 2010 zadovoljni ter ponosni na svoje dosežke, tako na domačem, kot na tujem trgu.

Leto 2011 bo s sabo prineslo odmev predhodne finančne krize, kjer se bo veliko podjetij soočilo s finančnimi težavami, na katere smo pripravljene in jih bomo spremljali z budnim očesom. Naša strategija na trgu ostaja nespremenjena, zato smo ji še bolj odločni slediti; aktiven prodor in prisotnost na trgu, aktivno spremljanje tako naših kupcev kakor tudi naših dobaviteljev, nam bodo dajali rezultate gibanja – trende trga.

Težke čase preteklosti smo izkoristili v svojo korist, kot priložnost za izboljšanje, v katerih smo našli nov zagon, tako rekoč notranje rezerve, organizacijske kot tehnološke. Te so nam omogočile mirno plovbo po razburkanih čereh novodobnega časa in težav, ki so se pojavljale in prepričani smo, da smo jih s pridom izkoristili.

Alen Šinko, KOVIS d.o.o.

Kazalo

POGLEDI DIREKTORJEV NEKATERIH NAŠIH PODJETIJ NA PRETEKLO LETO..... 2

1. OSNOVNI PODATKI O STANJU KOVINSKE INDUSTRIJE V LETU 2010 7

- 1.1. Prodaja na domačem in tujem trgu..... 10
- 1.2. Strukturni deleži posameznih panog v kovinski industriji..... 10
- 1.3. Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije 12

2. TRENDNA GIBANJA V KOVINSKI INDUSTRIJI IN NJENIH DEJAVNOSTIH OD LETA 2000 DO 2010 12

- 2.1. Indeks obsega industrijske proizvodnje 13
- 2.2. Število družb v kovinski industriji 14
- 2.3. Število zaposlenih v kovinski industriji 15
- 2.4. Dodana vrednost na zaposlenega 15
- 2.5. Konkurenčna pozicija podjetij glede na velikost podjetij 16
- 2.6. Konkurenčna pozicija podjetij glede na izvor kapitala 18

3. IZVOZ KOVINSKE INDUSTRIJE 20

4. GIBANJA KOVINSKE INDUSTRIJE V EU 22

5. PREGLED POSAMEZNIH RAZREDOV DEJAVNOSTI KOVINSKE INDUSTRIJE 25

5.1. PROIZVODNJA KOVINSKIH IZDELKOV – SKD 25 25

- 5.1.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz proizvodnje kovinskih izdelkov 25
- 5.1.2. Družbe 27
- 5.1.3. Izvoz 28
- 5.1.4. Primerjave z mednarodnim okoljem 29
 - 5.1.4.1. Investicije v panogi..... 30
 - 5.1.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU (za leto 2008) za dejavnost Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov (SKD 25.1) 31
 - 5.1.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU (za leto 2008) za dejavnost Kovanje, stiskanje, vtiskovanje in valjanje kovin; prašna metalurgija (SKD25.5)..... 32
 - 5.1.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU (za leto 2008) za dejavnost Proiz. jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja (SKD 25.7) 33
 - 5.1.4.5. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU (za leto 2008) za dejavnost Proiz. drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9)..... 34

5.2. PROIZVODNJA STROJEV IN NAPRAV – SKD 28..... 34

- 5.2.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz proizvodnje strojev in naprav 35
- 5.2.2. Družbe 36
- 5.2.3. Izvoz 38
- 5.2.4. Primerjave z mednarodnim okoljem 39
 - 5.2.4.1. Investicije v panogi..... 40
 - 5.2.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU (za leto 2008) za dejavnost Proizvodnja strojev za splošne namene (SKD 28.1).. 41

5.2.4.3.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU (za leto 2008) za dejavnost Proizvodnja drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2)	42
5.2.4.4.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU (za leto 2008) za dejavnost Proizvodnja drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9)	43
5.3.	PROIZVODNJA MOTORNIH VOZIL, PRIKOLIC IN POLPRIKOLIC – SKD 2943	
5.3.1.	Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic	44
5.3.2.	Družbe	45
5.3.3.	Izvoz	47
5.3.4.	Primerjave z mednarodnim okoljem	48
5.3.4.1.	Investicije v panogi	49
5.3.4.2.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU (za leto 2008) za dejavnost Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1)	50
5.3.4.3.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU (za leto 2008) za dejavnost Proiz. karoserij za vozila; proiz. prikolic, polprikolic (SKD 29.2)	51
5.3.4.4.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU (za leto 2008) za dejavnost Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3)	52
5.4.	PROIZVODNJA DRUGIH VOZIL IN PLOVIL – SKD 30	52
5.4.1.	Prihodek, zaposlenost, dod. vrednost, strošek dela in izvoz proiz. drug. vozil in plovil..	53
5.4.2.	Družbe	54
5.4.3.	Izvoz	55
5.4.4.	Primerjave z mednarodnim okoljem	55
5.4.4.1.	Investicije v panogi	57
5.4.4.2.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU (za leto 2008) za dejavnost Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1)	58
5.4.4.3.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU (za leto 2008) za dejavnost Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2)	59
5.4.4.4.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU (za leto 2008) za dejavnost Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9)	60
5.5.	POPRAVILA IN MONTAŽA STROJEV IN NAPRAV – SKD 33	60
5.5.1.	Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz panoge popravila in montaža strojev in naprav	61
5.5.2.	Družbe	62
5.5.3.	Izvoz	63
5.5.4.	Primerjave z mednarodnim okoljem	64
5.5.4.1.	Investicije v panogi	65
5.5.4.2.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU (za leto 2008) za dejavnost Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1)	66
5.5.4.3.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU (za leto 2008) za dejavnost Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) ..	67
6.	SEZNAM GRAFOV	68
7.	SEZNAM TABEL	68
8.	VIRI	70

Namen gradiva je predstaviti osnovne podatke o gospodarjenju v kovinski industriji po dejavnostih oziroma podskupinah v letu 2010 in podati trende gibanj s ključnimi ugotovitvami. Podane so tudi nekatere primerjave z okoljem EU.

1. OSNOVNI PODATKI O STANJU KOVINSKE INDUSTRIJE V LETU 2010

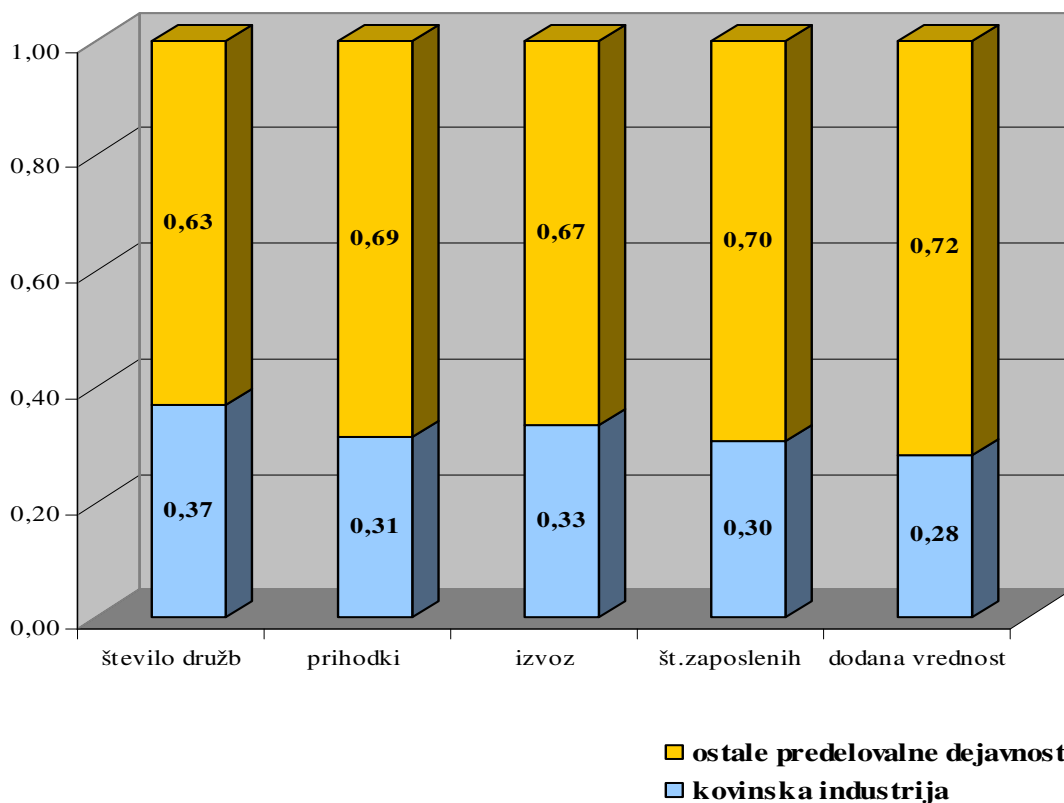
Družbe so bile po dejavnostih v letu 2010 razvrščene na podlagi različice Standardne klasifikacije dejavnosti – SKD 2008. Ta je v skladu z Uredbo o standardni klasifikaciji dejavnosti U.I. 69/07, 17/08 začela veljati s 1. januarjem 2008 in v celoti povzema evropsko klasifikacijo dejavnosti NACE Rev. 2.

Tako so v kovinsko industrijo v okviru Združenja kovinske industrije uvrščene naslednje panoge:

- SKD C/25 Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav
- SKD C/26.52 Proizvodnja ur
- SKD C/27.52 Proizvodnja nееlektričnih gospodinjskih naprav
- SKD C/28 Proizvodnja drugih strojev in naprav, izvzemši pisarniške naprave (SKD 28.230)
- SKD C/29 Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic, izvzemši elektroopremo za vozila (SKD 29.310)
- SKD C/30 Proizvodnja drugih vozil in plovil
- SKD C/33 Popravila in montaža strojev in naprav, izvzemši popravila električnih (SKD 33.130, 33.140 in 33.190) in nееlektričnih strojev in naprav (SKD 33.200)
- SKD C/95.22 Popravila gospodinjskih in hišnih naprav in opreme

Slovenska kovinska industrija se uvršča v vrh nosilnih dejavnosti predelovalne industrije tako po prihodku kot po izvozu. Panoge kovinske industrije predstavljajo v prihodku 31% (skoraj 7 milijard), v izvozu 33% (4,6 mlrd), v številu zaposlenih 30% (slabih 51.000), ustvarijo pa 28% (1,6 mlrd) dodane vrednosti vseh predelovalnih dejavnosti v Sloveniji.

Kovinska industrija znotraj predelovalnih dejavnosti

Graf 1: kovinska industrija znotraj predelovalnih dejavnosti

Na osnovi prejetih podatkov od Agencije Republike Slovenije za javno-pravne evidence in storitve (AJPES) in obdelavi podatkov v GZS-CIS, po metodologiji GZS-SKEP, so v tabeli podani osnovni podatki za panoge kovinske industrije. V tabeli so upoštevani podatki gospodarskih družb, ki so zavezane k oddaji bilančnih podatkov, niso pa zajeti podatki samostojnih podjetnikov iz posameznih panog dejavnosti kovinske industrije. Pri tem je potrebno poudariti še dejstvo, da so v podatkih za panogo SKD 28 (stroji in naprave), 29 (vozila in prikolice) ter SKD 33 (popravila in montaža strojev in naprav) v celotni publikaciji izločene podpanoge, ki ne sodijo v kovinske dejavnosti in so opredeljene v začetku tega poglavja.

Osnovni podatki za leto 2010

Obrazložitev metodologije, ki se uporablja pri izračunih indeksov rasti tekoče leto glede na predhodno leto (npr. 2010/2009).

Institucije kot AJPES, SURS, GV-IN in tudi GZS pri izračunu indeksov rasti upoštevajo finančne podatke družb, ki so za 2010 oddale letna poročila ter se le za ta ista podjetja primerjajo s finančnimi podatki za leto 2009 (ki so jih podjetja oddala na istem obrazcu).

V tabeli so obravnavane le največje dejavnosti znotraj kovinske industrije. Nekatere dejavnosti npr. SKD C/26.52 - Proizvodnja ur nikjer v nadaljevanju niso podrobneje obdelane, ker zaobsegajo zelo majhne vrednosti deleža kovinske industrije. So pa njihove vrednosti vselej upoštevane pri aglomeratih npr. v »kovinska industrija«. Enako velja za podpanoge: poddejavnosti, ki so slabo zastopane npr. SKD 25.3 - Proizvodnja parnih kotlov, razen za centralno ogrevanje, ki obsega le 2 podjetji, nikjer v nadaljevanju ni podrobneje obravnavana. So pa vrednosti npr. »število zaposlenih« vštete v vrednost panoge 25 - Proizvodnja kovinskih izdelkov. Manjkajočih podatkov ne objavljamo zaradi zaupnosti le-teh: v kolikor v posameznem agregatu nastopajo do tri družbe oziroma ima ena izrazito prevladujočo vlogo, podatkov namreč ne smemo objavljati.

	kovinska industrija	kovinski izdelki	stroji in naprave	vozila in prikolice	druga vozila, plovila	popravila in montaža strojev	popravila hišnih naprav
število družb	2.552	1.502	449	96	63	392	44
število zaposlenih - Z	50.792	24.070	12.742	9.166	569	4.096	121
<i>indeks 10/09</i>	99,6	99,9	93,8	101,6	101,6	114,2	96,4
prihodki (brez sprememb vrednosti zalog) - R	6.960.046.055	2.634.688.410	1.394.436.270	2.530.059.567	92.841.697	291.269.814	15.238.411
<i>indeks 10/09</i>	111,1	113,6	107,7	109,2	128,4	118,5	108,2
čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	2.087.340.591	1.137.379.056	427.179.292	320.828.006	16.462.736	170.085.623	14.248.290
<i>indeks 10/09</i>	106,4	106,0	101,3	109,4	157,1	114,1	109,5
čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	4.650.366.391	1.399.529.718	910.915.528	2.170.801.129	64.103.880	103.800.214	873.320
<i>indeks 10/09</i>	113,1	121,2	110,6	109,1	112,6	123,0	90,7
stroški blaga, materiala in storitev	5.260.430.248	1.921.323.446	974.147.789	2.123.675.111	69.178.771	158.835.885	12.172.536
<i>indeks 10/09</i>	115,2	121,7	113,1	110,1	126,2	122,2	108,1
stroški dela	1.091.639.662	486.120.227	284.290.010	207.156.809	13.841.768	97.708.533	2.037.218
<i>indeks 10/09</i>	105,8	104,1	103,0	109,7	103,9	116,4	104,5
amortizacija	314.501.200	119.607.636	57.163.767	121.356.274	4.044.407	11.728.475	382.491
<i>indeks 10/09</i>	99,4	98,8	96,5	101,5	93,7	101,2	101,4
dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	234.040.602	83.855.754	56.935.666	66.025.263	5.729.608	21.312.703	150.101
<i>indeks 10/09</i>	113,1	103,0	117,1	115,7	133,8	139,4	65,6
dobiček pred	548.541.802	203.463.390	114.099.433	187.381.537	9.774.015	33.041.178	532.592

davki, obrestni in amortizacija (EBDIT)							
<i>indeks 10/09</i>	104,8	100,5	105,8	106,1	113,6	122,9	87,9
zaloge	844.842.650	376.639.777	244.561.414	159.439.401	26.704.152	33.763.328	3.555.183
<i>indeks 10/09</i>	107,4	110,7	105,0	99,2	102,6	144,5	109,6
dodana vrednost -DV	1.613.949.900	673.048.422	396.033.840	391.735.958	22.570.958	127.425.927	2.794.114
<i>indeks 10/09</i>	108,0	106,3	107,7	107,7	125,2	117,4	105,2
finančna neodvisnost	0,354	0,360	0,360	0,332	0,143	0,492	0,245
<i>indeks 10/09</i>	97,9	95,6	99,8	98,5	87,2	104,6	99,1
koeficient zadolženosti	0,605	0,609	0,595	0,621	0,836	0,426	0,746
<i>indeks 10/09</i>	101,4	103,3	99,9	100,1	102,6	99,9	100,1
celotna gospodarnost	1,013	1,003	1,021	1,013	1,024	1,057	1,000
<i>indeks 10/09</i>	98,9	97,9	98,5	99,9	106,9	100,0	99,0
dobičkonosnost kapitala - ROE	0,041	0,016	0,060	0,052	0,183	0,094	-0,012
<i>indeks 10/09</i>	359,0	-262,9	436,9	195,8	-436,5	114,0	-30,1
dobičkonosnost sredstev - ROA	0,015	0,006	0,022	0,017	0,026	0,046	-0,003
<i>indeks 10/09</i>	351,3	-251,2	436,0	192,9	-380,6	119,2	-29,9
prihodki na zaposlenega - R/Z	137.030	109.461	109.433	276.019	163.115	71.111	125.502
<i>indeks 10/09</i>	111,6	113,7	114,8	107,5	126,4	103,7	112,2
stroški dela na zaposlenega - L/Z	21.492	20.196	22.311	22.600	24.319	23.855	16.778
<i>indeks 10/09</i>	106,3	104,2	109,8	108,1	102,2	101,9	108,3
DV na zaposlenega - DV/Z	31.776	27.963	31.080	42.737	39.655	31.110	23.012
<i>indeks 10/09</i>	108,4	106,4	114,8	106,1	123,3	102,8	109,1
delež prodaje na tujih trgih	0,668	0,531	0,653	0,858	0,690	0,356	0,057
<i>indeks 10/09</i>	101,8	106,7	102,7	99,9	87,6	103,8	83,8
delež stroškov dela v stroških	0,159	0,185	0,208	0,083	0,153	0,354	0,134
<i>indeks 10/09</i>	94,3	89,7	94,2	100,4	86,4	98,2	95,5
delež stroškov dela v dodani vrednosti - L/DV	0,676	0,722	0,718	0,529	0,613	0,767	0,729
<i>indeks 10/09</i>	98,0	98,0	95,6	101,9	82,9	99,1	99,3

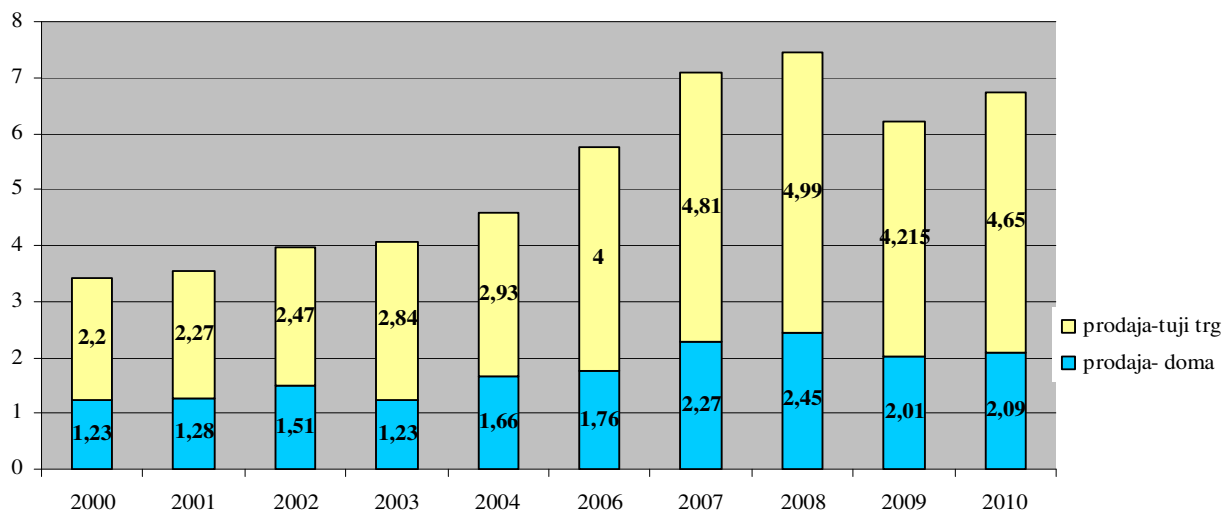
Tabela 1: Osnovni podatki za leto 2010

Če pogledamo celotno sliko, lahko vidimo, da so skoraj vsi opazovani parametri v porastu. V letu 2010 se je število zaposlenih v kovinski industriji rahlo znižalo, in sicer za 0,4%. Prihodki v celotni kovinski industriji so se povišali za slabih 12%, dodana vrednost pa se je izboljšala glede na leto poprej in je višja za 8%. Delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti se je zmanjšal za 2%. Navedene vrednosti veljajo za kovinsko industrijo kot celoto. Med njenimi dejavnostmi pa ponekod najdemo znatna odstopanja npr. pri dobičkonosnosti sredstev (ROA, ROE), kjer se vrednosti indeksov gibljejo od cca + 400 (stroji in naprav) do cca - 400 (druga vozila in plovila). Pomembno je omeniti, da je leto primerjave (2009) izkazovalo v splošnem dokaj katastrofalne vrednosti.

1.1. Prodaja na domačem in tujem trgu

Prodaja na domačem in tujem trgu je v zadnjih letih stalno rasla. Trend se je v let 2009 močno obrnil navzdol, v letu 2010 pa ponovno počasi navzgor. Prodaja doma se je dvignila za 6,4% in dosegla vrednost 2,1 mlrd. €, prodaja na tujih trgih pa se je povzpela za 13,1% in je dosegla 4,65 mlrd. €.

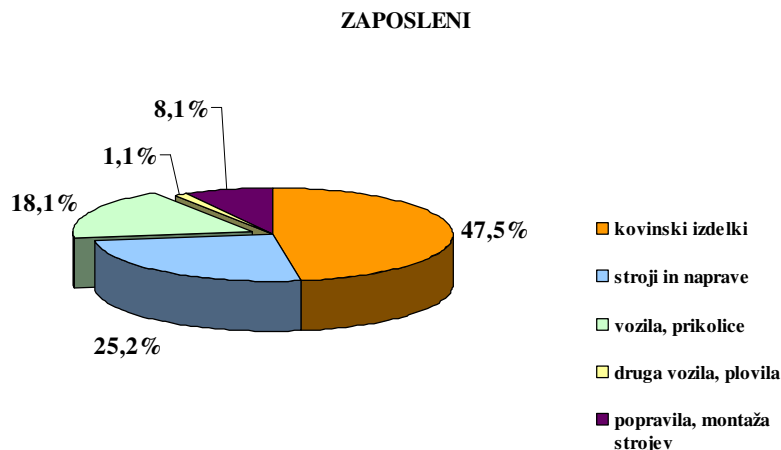
Prodaja na domačem in tujem trgu (v milijard €)

Graf 2: Prodaja na domačem in tujem trgu (v milijard €)

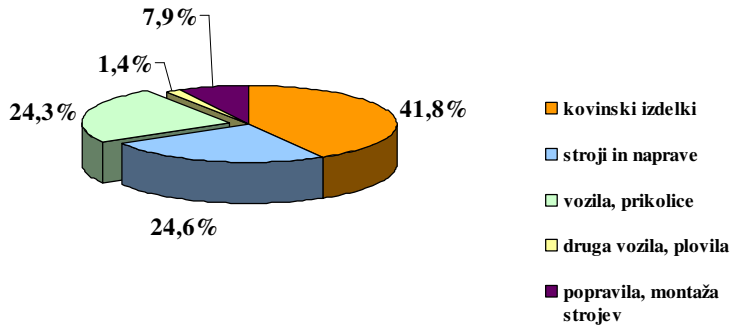
1.2. Strukturni deleži posameznih panog v kovinski industriji

V okviru celotne kovinske industrije se deleži po posameznih panogah spreminjajo. V panogi kovinskih izdelkov je v letu 2010 47,5% zaposlenih ustvarilo 37,9% prihodka, 30,1% izvoza ter 41,8% dodane vrednosti kovinske industrije. V strojogradnji so deleži že bolj uravnoteženi: 25,2% zaposlenih ustvari 20,1% prihodka, 19,6% izvoza in 24,6% dodane vrednosti. V panogi druga vozila in plovila 1,1% zaposlenih ustvari 1,3% prihodka, 1,4% izvoza in 1,4% dodane vrednosti. Panoga proizvodnja motornih vozil in prikolic zaposluje 18,1% zaposlenih, ustvari 24,3% dodane vrednosti, 36,4% prihodka in kar 46,7% izvoza. Dejavnost popravila in montaža strojev in naprav z 8,1 % zaposlenimi ustvari 7,9% dodane vrednosti, 4,2% celotnega prihodka in 2,2% izvoza vse slovenske kovinske industrije.

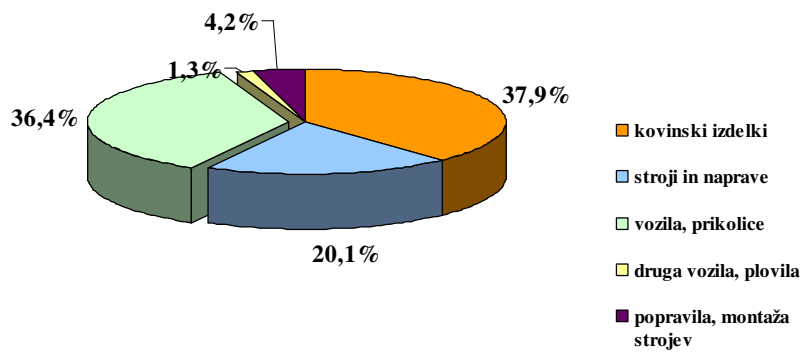
Graf 3: Struktura zaposlenih

DODANA VREDNOST

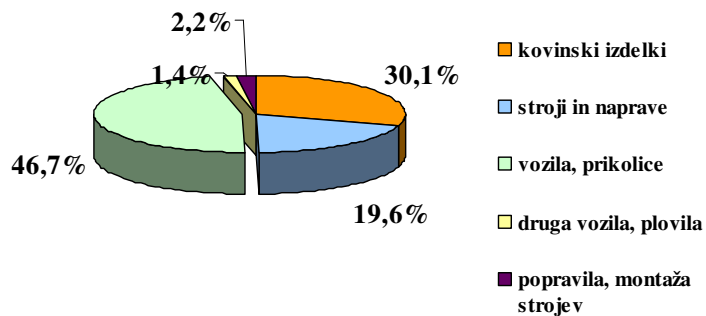
Graf 4: Struktura dodane vrednosti

PRIHODKI

Graf 5: Struktura prihodka

IZVOZ

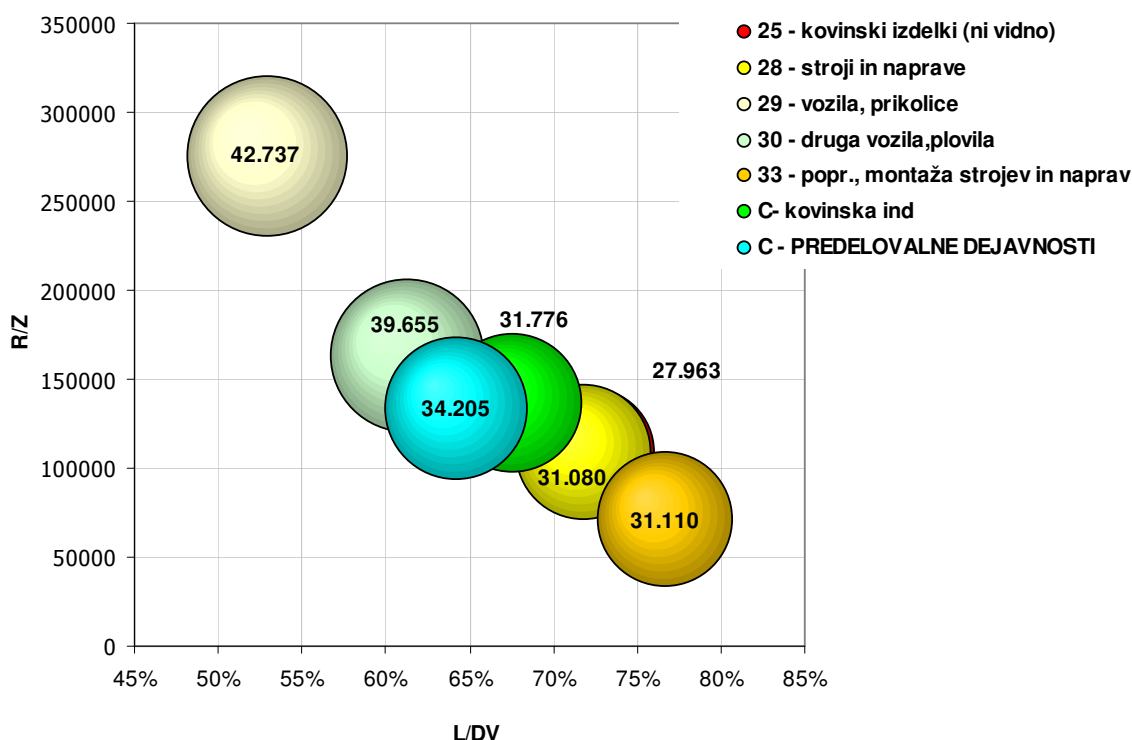

Graf 6: Struktura izvoza

1.3. Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije

V skladu s študijo konkurenčnosti kovinske industrije spremljamo pozicioniranje na osnovi treh faktorjev in sicer realizacijo na zaposlenega (R/Z), ustvarjeno dodano vrednostjo na zaposlenega (DV/Z); kot tretji faktor pa se primerjajo stroški dela, ker ti odločilno vplivajo na porabo bruto dodane vrednosti in na razmerje delitve, ki je namenjena porabi in akumulaciji (L/DV). V nadaljevanju je v grafih prikazano medsebojno razmerje vseh treh veličin. L/DV (v%) je na osi x, R/Z (v €) na osi y, DV/Z (v €) pa je prikazana z velikostjo kroga. Panoga je tem bolj uspešna, čim bolj levo zgoraj je njena pozicija (čim manjši delež stroškov dela v bruto dodani vrednosti, čim višja realizacija na zaposlenega) in pa čim večja je površina krogca (večja površina – večja bruto dodana vrednost na zaposlenega).

Pozicija panog kovinske industrije po R/Z, L/DV, DV/Z v letu 2010

Graf 7: Pozicija panog kovinske industrije po R/Z, L/DV, DV/Z v letu 2010

Kot je razvidno iz grafa, je pozicija posameznih dejavnosti kovinske industrije različna. V najboljšem položaju je dejavnost SKD 29, ki izrazito izstopa od ostalih dejavnosti, katere so si po poziciji relativno blizu skupaj. V nadaljevanju bodo v poglavjih o posameznih dejavnostih prikazane primerjave konkurenčne pozicije slovenskih dejavnosti z drugimi v Evropi.

2. TRENDNA GIBANJA V KOVINSKI INDUSTRIJI IN NJENIH DEJAVNOSTIH OD LETA 2000 DO 2010

V nadaljevanju so prikazana desetletna gibanja po posameznih dejavnostih kovinske industrije, primerjalno pa tudi za celotno kovinsko industrijo in predelovalno industrijo v Sloveniji. Trendna gibanja so podana za naslednje karakteristične dejavnike:

- indeksi obsega industrijske proizvodnje
- število družb
- število zaposlenih
- dodana vrednost na zaposlenega

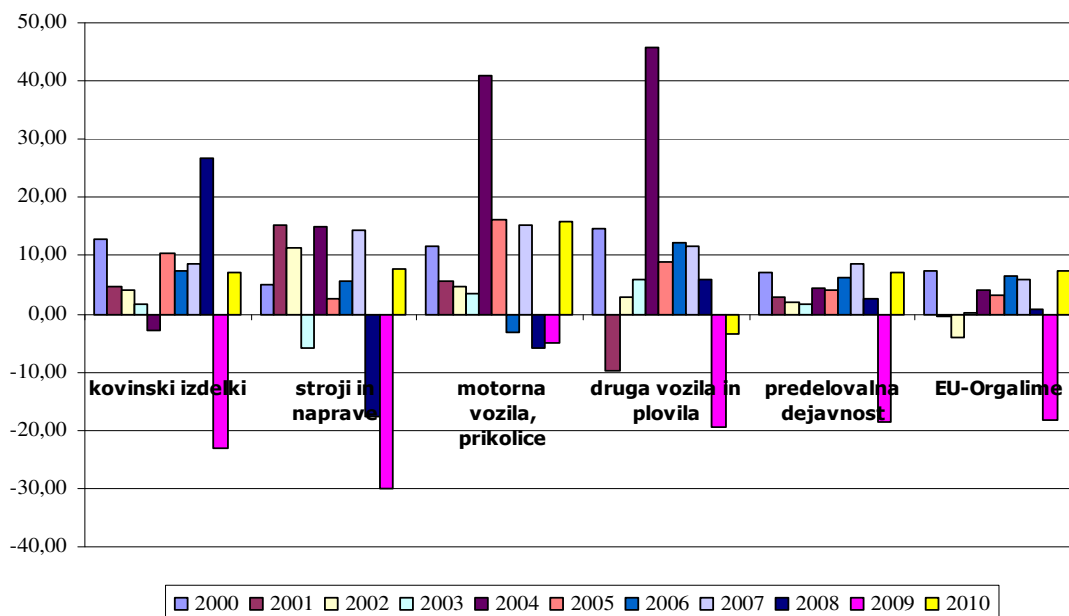
2.1. Indeks obsega industrijske proizvodnje

Opombe: Od januarja 2009 dalje je osnova za izračun in objavljanje indeksov Standardna klasifikacija dejavnosti 2008 (SKD 2008).

Indeksi za obdobje pred januarjem 2009, ki so bili originalno izračunani na osnovi Standardne klasifikacije dejavnosti 2002 (SKD 2002), pa so bili na novo različico klasifikacije dejavnosti preračunani s pomočjo prevajalnih matrik (števila zaposlenih).

	kovinski izdelki	stroji in naprave	motorna vozila, prikolice	druga vozila in plovila	predelovalna dejavnost	EU-Organizacije
2000	12,82	5,06	11,52	14,55	7,03	7,50
2001	4,83	15,27	5,51	-9,87	2,80	-0,50
2002	3,98	11,26	4,81	2,74	2,00	-4,10
2003	1,75	-5,74	3,57	6,04	1,64	0,10
2004	-2,77	14,97	41,05	45,88	4,34	4,10
2005	10,29	2,59	16,03	8,89	3,98	3,20
2006	7,42	5,75	-3,28	12,38	6,21	6,60
2007	8,60	14,28	15,29	11,66	8,51	5,80
2008	26,69	-17,52	-5,90	5,92	2,59	0,90
2009	-22,94	-30,14	-4,93	-19,57	-18,59	-18,40
2010	7,10	7,80	15,80	-3,40	7,10	7,50

vir: SURS

Graf 8: Indeks obsega industrijske proizvodnje v %

Kot je razvidno, so bili indeksi najvišji v letu 2000, razen za panogo strojogradnje, kjer je indeks najvišji v letu 2001. Predvsem pa se v letu 2001 že opazi padanje obsega industrijske proizvodnje, še bolj izraziti pa so padci v letu 2002 in 2003. Padci rasti industrijske proizvodnje so posledica negativne gospodarske situacije v Evropi, kamor je usmerjen pretežni izvoz kovinske industrije. V letu 2004 je opazen pozitiven zasok, saj so se indeksi obsega industrijske proizvodnje v primerjavi z letom 2003 izboljšali (izjema je dejavnost proizvodnje drugih vozil

in plovil). Indeksi za leto 2010 so za slovensko kovinsko industrijo povsod pozitivni razen pri dejavnosti »druga vozila in plovila. Proizvodnja kovinskih izdelkov je povečala svoj obseg za 7%, strojogradnja za skoraj 8%, proizvodnja vozil in prikolic pa za slabih 16%. Celota predelovalnih dejavnosti v Sloveniji leta 2010 beleži 7% rast.

Primerjava s povprečjem v Evropi pokaže, da so povprečni indeksi obsega v tehnični industriji v letih od 2001 do 2003 v EU negativni, za leto 2006 pa je bil zaznan izjemen pozitiven premik, saj je bil obseg proizvodnje po podatkih ORGALIME v tehnični industriji višji za 6,6%. Leto 2010 izkazuje 7,5% rast.

2.2. Število družb v kovinski industriji

Dejavnost	Pro. kovin. izdel., razen strojev in naprav				Proizvodnja drugih strojev in naprav				Proizv. motor.vozil, prikolic in polprik.				Proizvodnja drugih vozil in plovil				Popravila in montaža strojev in naprav						
	leto	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V		
1998		1018	63	26		332	63	23		54	15	14		27	1	5							
1999		980	82	29		341	82	22		53	17	16		28	2	7							
2000		965	98	38		328	71	34		45	18	16		31	1	7							
2001		977	96	57		315	81	39		42	19	16		33	3	9							
2002		1088	50	24		393	36	21		53	9	10		45	2	7							
2003		1178	51	27		403	39	25		56	9	9		54	2	5							
2004		1231	39	20		432	30	21		63	8	8		63	4	3							
2006	1197	99	35	23	398	62	33	19	55	15	8	8	62	3	2	4							
2007	1290	108	43	25	403	64	42	17	63	12	9	11	71	2	3	3							
2008	1205	127	45	23	314	76	36	17	57	15	11	11	56	1	4	2	202	3		0	2		
2009	1233	142	48	24	319	79	36	15	58	14	10	11	58	1	3	1	208	4		0	2		
2010		1300	134	46	22	320	78	37	14	64	12	12	8	59	1	3	0	378	10		1	3	

m – mikro podjetja; M – mala podjetja; S – srednja podjetja; V – velika podjetja

Tabela 2: Število družb v kovinski industriji

Ob zgornji tabeli je potrebno pojasniti, da je v letu 2002 prišlo do novih kriterijev za velikost podjetja, zato podatki o številu podjetij med letoma 2001 in 2002 niso direktno primerljivi.

Prav tako je prišlo v 2008 do spremembe ZGD v členu, ki opredeljuje kriterije razvrstitve podjetij v velikostne razrede (natančneje gl. spodaj), kar onemogoča neposrednost primerjave. Kljub temu pa so trendi razvidni. Predvsem se je v letih od 1998 do 2001 v kovinski industriji zmanjševalo število majhnih podjetij, po letu 2001 pa se povečuje število malih podjetij in znižuje število velikih podjetij. Trend je opazen tudi v letu 2010, kjer se je število mikro podjetij povečalo, število malih, srednjih ter velikih podjetij pa se je malenkostno zmanjšalo.

Velikost družbe – kriteriji za opredelitev

ZGD-1 Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/2009 z dne 14. 8. 2009)

55. člen

(mikro, majhne, srednje in velike družbe)

(1) Družbe se pri uporabi tega zakona razvrščajo na mikro, majhne, srednje in velike družbe z uporabo navedenih meril na bilančni presečni dan letne bilance stanja:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu,
- čisti prihodki od prodaje, in
- vrednost aktive.

(2) **Mikro družba** je družba, ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega deset,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 2.000.000 eurov, in
- vrednost aktive ne presega 2.000.000 eurov.

(3) **Majhna družba** je družba, ki ni mikro družba po prejšnjem odstavku, in ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega 50,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 8.800.000 eurov, in
- vrednost aktive ne presega 4.400.000 eurov.

(4) **Srednja družba** je družba, ki ni mikro družba po drugem odstavku tega člena ali majhna družba po prejšnjem odstavku, in ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega 250,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 35.000.000 eurov, in
- vrednost aktive ne presega 17.500.000 eurov.

(5) **Velika družba** je družba, ki ni mikro družba po drugem odstavku tega člena ali majhna družba po tretjem odstavku tega člena ali srednja družba po prejšnjem odstavku.

Deleži glede na velikost podjetja v kovinski industriji za leto 2010 so: mikro podjetij je 84,8%, malih podjetij je 9,4%, srednjih podjetij je 4,0% in velikih podjetij je 1,9%.

2.3. Število zaposlenih v kovinski industriji

Dejavnost	Pro.kovin.izdel., razen strojev in naprav				Proizvodnja drugih strojev in naprav				Proizv. motor.vozil, prikolic in polprik.				Proizvodnja drugih vozil in plovil				Popravila in montaža strojev in naprav					
	Leto	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	
1998		5318	4132	9276		2510	4363	6133		89	1288	6033		574	8	2491						
1999		4554	5831	9743		1676	5034	5846		1033	1179	4869		124	43	2557						
2000		4092	5391	11869		1581	3869	6884		352	1058	5236		104	54	2544						
2001		4434	4359	13531		1501	3552	6827		267	1138	5222		115	113	2600						
2002		8826	5314	9965		4262	4322	3956		866	931	5159		203	233	2499						
2003		8272	5386	9478		3987	4149	4896		787	1113	5041		298	269	2345						
2004		10149	4419	9017		4996	3689	4773		1052	1120	5566		334	732	1646						
2006		7093	4766	4541	9400	2296	2941	4093	5093	400	804	1340	6355	224	86	301	1965					
2007		9440	4423	5064	8936	2229	2825	5035	5022	458	535	1485	7473	338	36	392	1762					
2008		7819	5654	5696	8173	1904	3237	4513	5892	372	715	1523	7817	244	39	679	608	558	76	0	1983	
2009		6425	5489	5303	7203	1842	3066	4545	4971	281	578	1156	7015	200	49	312	178	550	82	0	1880	
2010		7347	5003	4802	6918	1730	2836	4063	4113	326	509	1560	6771	189	53	327	0	1422	346	214	2114	

m – mikro podjetja; M – mala podjetja; S – srednja podjetja; V – velika podjetja

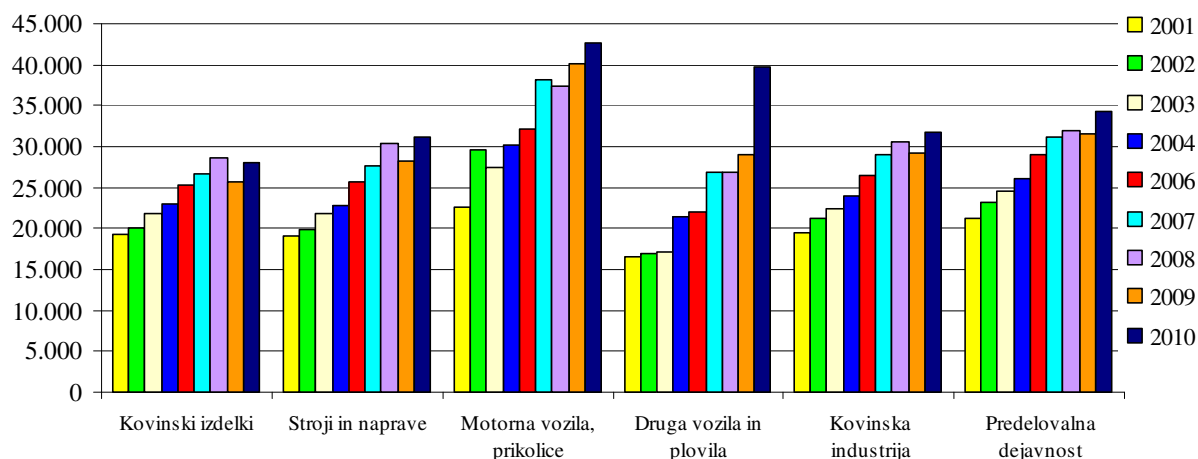
Tabela 3: Število zaposlenih v kovinski industriji

Tudi tu velja podobno dejstvo kot pri številu družb. Namreč zaradi sprememb določil o velikosti podjetja, podatki za leti 2001 in 2002 ter za leti 2007 in 2008 niso direktno primerljivi. Opazno pa je povečevanje števila zaposlenih v majhnih družbah in zmanjševanje zaposlenih v srednjih in velikih družbah.

Za leto 2010 velja, da je bilo v kovinski industriji v mikro podjetjih zaposlenih 21,7% vseh zaposlenih, v malih podjetjih 17,3% vseh zaposlenih, v srednjih 21,7% vseh zaposlenih in v velikih družbah 39,3% vseh zaposlenih. Kovinska industrija skupno v letu 2010 zaposluje 50.792 delavcev, kar pomeni, da se je v tem letu v panogah izginilo okoli 1.600 (dobre 3%) delovnih mest. Če primerjamo število zaposlenih po panogah ugotovimo, da je izrazito drugačna struktura v proizvodnji motornih vozil in pa proizvodnji drugih vozil in plovil, kjer je največji delež zaposlenih v velikih družbah.

2.4. Dodana vrednost na zaposlenega

Dodana vrednost na zaposlenega se je v kovinski industriji zadnja leta povečevala. V letu 2009 je občutno upadla v skoraj vseh nosilnih dejavnostih, v letu 2010 pa ponovno narasla. Dodana vrednost na zaposlenega v celotni kovinski industriji v 2010 znaša 31.776€; v dejavnosti kovinskih izdelkov 27.963€ (porast za 6,4%), v strojogradnji 31.080€ (višja za 14,8%). Rast sta v 2010 beležili še dejavnosti proizvodnja motornih vozil in prikolic – 42.737€ na zaposlenega (6% rast) in proizvodnja drugih vozil in plovil – 39.655€ na zaposlenega (23,3%) rast.

Graf 9: Dodana vrednost na zaposlenega – v €

2.5. Konkurenčna pozicija podjetij glede na velikost podjetij

Obrazložitev metodologije, ki se uporablja pri izračunih indeksov rasti tekoče leto glede na predhodno leto (npr. 2010/2009).

Institucije kot AJPES, SURS, GV-IN in tudi GZS pri izračunu indeksov rasti upoštevajo finančne podatke družb, ki so za 2010 oddale letna poročila ter se le za ta ista podjetja primerjajo s finančnimi podatki za leto 2009 (ki so jih podjetja oddala na istem obrazcu).

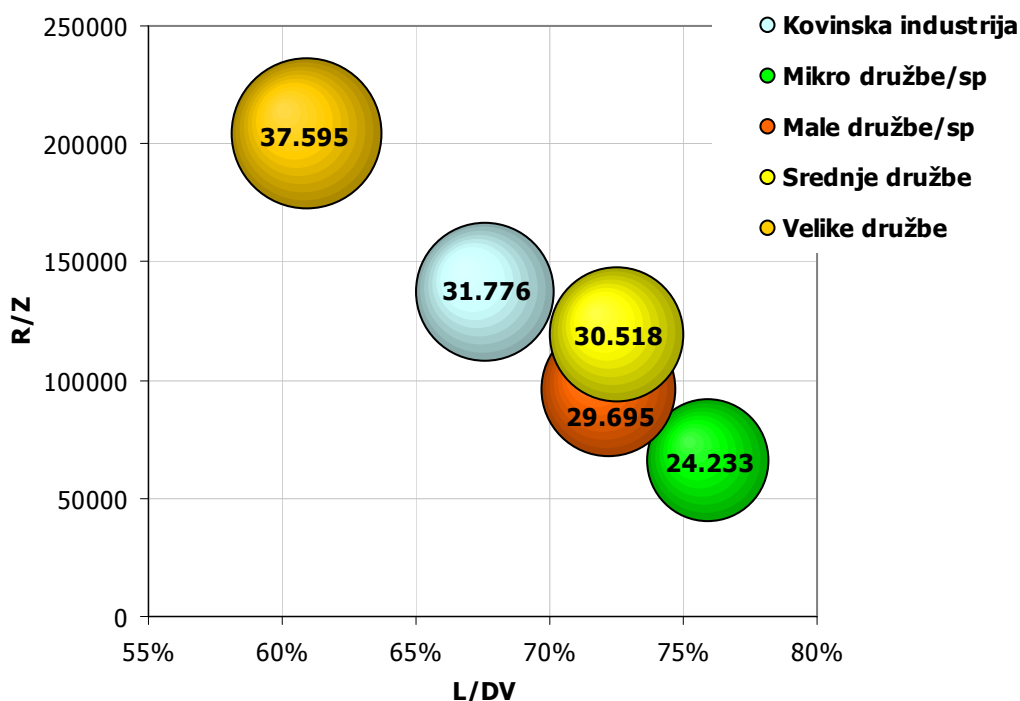
Osnovni podatki gospodarjenja podjetij kovinske industrije glede na velikost podjetij:

	kovinska industrija	mikro družbe	male družbe	srednje družbe	velike družbe
število družb	2.552	2.170	235	100	47
število zaposlenih - Z	50.792	11.115	8.747	11.014	19.916
<i>indeks 10/09</i>	<i>99,6</i>	<i>107,6</i>	<i>96,3</i>	<i>97,8</i>	<i>97,9</i>
prihodki (brez sprememb vrednosti zalog) - R	6.960.046.055	733.116.700	839.859.627	1.318.677.694	4.068.392.034
<i>indeks 10/09</i>	<i>111,1</i>	<i>112,1</i>	<i>109,6</i>	<i>108,6</i>	<i>112,0</i>
čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	2.087.340.591	521.631.351	419.926.120	517.828.176	627.954.944
<i>indeks 10/09</i>	<i>106,4</i>	<i>108,4</i>	<i>104,3</i>	<i>100,2</i>	<i>112,0</i>
čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	4.650.366.391	183.965.007	394.539.435	752.172.332	3.319.689.617
<i>indeks 10/09</i>	<i>113,1</i>	<i>125,2</i>	<i>116,9</i>	<i>114,6</i>	<i>111,8</i>
stroški blaga, materiala in storitev	5.260.430.248	450.151.265	562.682.477	966.240.569	3.281.355.937
<i>indeks 10/09</i>	<i>115,2</i>	<i>113,1</i>	<i>110,2</i>	<i>116,8</i>	<i>115,9</i>
stroški dela	1.091.639.662	204.314.399	187.596.969	243.711.384	456.016.910
<i>indeks 10/09</i>	<i>105,8</i>	<i>110,1</i>	<i>101,6</i>	<i>104,3</i>	<i>106,6</i>
amortizacija	314.501.200	40.378.145	37.356.850	60.425.501	176.340.704
<i>indeks 10/09</i>	<i>99,4</i>	<i>102,1</i>	<i>100,0</i>	<i>99,2</i>	<i>98,7</i>
dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	234.040.602	39.639.169	39.114.766	46.936.941	108.349.726
<i>indeks 10/09</i>	<i>113,1</i>	<i>118,5</i>	<i>113,6</i>	<i>102,9</i>	<i>116,0</i>
dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBDIT)	548.541.802	80.017.314	76.471.616	107.362.442	284.690.430
<i>indeks 10/09</i>	<i>104,8</i>	<i>109,6</i>	<i>106,5</i>	<i>100,8</i>	<i>104,6</i>
zaloge	844.842.650	81.291.278	137.111.897	233.861.047	392.578.428
<i>indeks 10/09</i>	<i>107,4</i>	<i>107,9</i>	<i>102,7</i>	<i>107,9</i>	<i>108,7</i>
dodana vrednost -DV	1.613.949.900	269.336.869	259.742.246	336.131.099	748.739.686
<i>indeks 10/09</i>	<i>108,0</i>	<i>112,1</i>	<i>106,3</i>	<i>107,1</i>	<i>107,6</i>

finančna neodvisnost	0,354	0,364	0,349	0,322	0,365
<i>indeks 10/09</i>	<i>97,9</i>	<i>97,6</i>	<i>100,8</i>	<i>100,7</i>	<i>96,3</i>
koefficient zadolženosti	0,605	0,602	0,605	0,634	0,595
<i>indeks 10/09</i>	<i>101,4</i>	<i>102,4</i>	<i>99,7</i>	<i>99,3</i>	<i>102,4</i>
celotna gospodarnost	1,013	1,021	1,024	0,999	1,013
<i>indeks 10/09</i>	<i>98,9</i>	<i>100,8</i>	<i>101,9</i>	<i>96,7</i>	<i>98,7</i>
dobičkonosnost kapitala - ROE	0,041	0,045	0,050	-0,001	0,052
<i>indeks 10/09</i>	<i>359,0</i>	<i>251,9</i>	<i>330,0</i>	<i>1,7</i>	<i>224,7</i>
dobičkonosnost sredstev - ROA	0,015	0,017	0,017	0,000	0,019
<i>indeks 10/09</i>	<i>351,3</i>	<i>245,9</i>	<i>332,8</i>	<i>1,7</i>	<i>216,5</i>
prihodki na zaposlenega - R/Z	137.030	65.959	96.016	119.725	204.276
<i>indeks 10/09</i>	<i>111,6</i>	<i>104,2</i>	<i>113,8</i>	<i>111,0</i>	<i>114,4</i>
stroški dela na zaposlenega - L/Z	21.492	18.382	21.447	22.127	22.897
<i>indeks 10/09</i>	<i>106,3</i>	<i>102,3</i>	<i>105,5</i>	<i>106,6</i>	<i>108,9</i>
DV na zaposlenega - DV/Z	31.776	24.233	29.695	30.518	37.595
<i>indeks 10/09</i>	<i>108,4</i>	<i>104,1</i>	<i>110,3</i>	<i>109,5</i>	<i>109,9</i>
delež prodaje na tujih trgih	0,668	0,251	0,470	0,570	0,816
<i>indeks 10/09</i>	<i>101,8</i>	<i>111,7</i>	<i>106,7</i>	<i>105,5</i>	<i>99,7</i>
delež stroškov dela v stroških	0,159	0,284	0,229	0,185	0,114
<i>indeks 10/09</i>	<i>94,3</i>	<i>99,0</i>	<i>94,6</i>	<i>92,9</i>	<i>93,9</i>
delež stroškov dela v dodani vrednosti - L/DV	0,676	0,759	0,722	0,725	0,609
<i>indeks 10/09</i>	<i>98,0</i>	<i>98,2</i>	<i>95,6</i>	<i>97,4</i>	<i>99,1</i>

Tabela 4: osnovni podatki glede na velikost družbe

Indeks prihodkov na ravni kovinske industrije za leto 2010 je 111,1, in sicer je precej enakovredno porazdeljen med vsemi velikostnimi razredi. Tudi prihodki od prodaje na tujem trgu so se v splošnem zvišali za 13%, pri malih družbah pa za več kot 25%. Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT) je pri velikih družbah v letu 2010 izkazal 16 % rast in 18% rast pri mikro družbah. Zaloge so se pri velikih družbah povečale za 8,7%, pri mikro in srednjih družbah pa je bilo povečanje slabih 8%.

Graf 10: Konkurenčno pozicioniranje glede na velikost družb

Na sliki je izpostavljena primerjava konkurenčne pozicije celotne kovinske industrije glede na velikost družb. Za primerjavo smo vzeli tri različne parametre, in sicer realizacijo na zaposlenega (R/Z) ter ustvarjeno dodano vrednost na zaposlenega (DV/Z). Kot tretji parameter primerjamo delež stroškov dela glede na ustvarjeno dodano vrednost (L/DV), ker ti vplivajo na porabo bruto dodane vrednosti oz. na razmerje delitve, ki je namenjena dobičku in akumulaciji.

Celotna kovinska industrija (zajete so vse družbe) letno ustvari 137.030 € realizacije na zaposlenega, 31.776 € dodane vrednosti ter 67,6% stroškov dela v dodani vrednosti. Pri posamični razvrstitvi po družbah pa najboljše rezultate kažejo velike družbe z 204.276 € realizacije na zaposlenega, 37.595 € ustvarjene dodane vrednosti ter najnižjim deležem stroškov dela v dodani vrednosti, in sicer 60,9%.

Srednje družbe so dokaj podobne sliki celotne kovinske industrije, saj izkazujejo 119.725 € realizacije na zaposlenega, 30.518 € ustvarjene dodane vrednosti, le pri stroških dela v dodani vrednosti odstopajo, in sicer se ti ustavijo pri 72,5%. Male družbe izkazujejo 96.016 € realizacije na zaposlenega, 29.695 € ustvarjene dodane vrednosti ter 72,2% stroškov dela v dodani vrednosti. Mikro družbe izkazujejo 65.959 € realizacije na zaposlenega, 24.233 € ustvarjene dodane vrednosti ter imajo najvišji delež stroškov dela v dodani vrednosti (75,9%).

2.6. Konkurenčna pozicija podjetij glede na izvor kapitala

Obrazložitev metodologije, ki se uporablja pri izračunih indeksov rasti tekoče leto glede na predhodno leto (npr. 2010/2009).

Institucije kot AJPES, SURS, GV-IN in tudi GZS pri izračunu indeksov rasti upoštevajo finančne podatke družb, ki so za 2010 oddale letna poročila ter se le za ta ista podjetja primerjajo s finančnimi podatki za leto 2009 (ki so jih podjetja oddala na istem obrazcu).

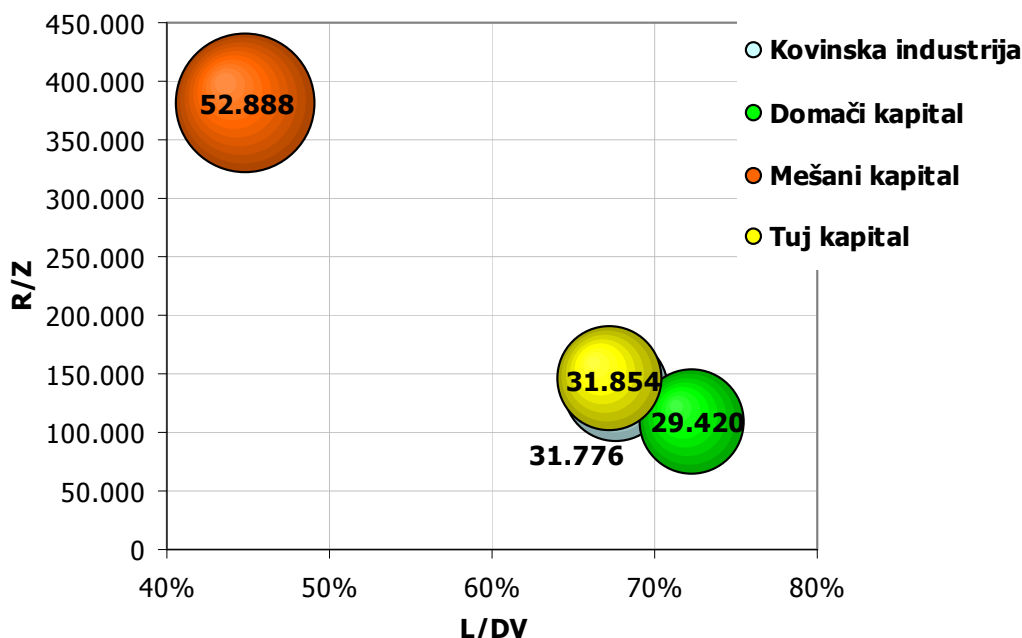
Osnovni podatki gospodarjenja podjetij kovinske industrije glede na izvor kapitala (domači, tuji, mešani):

	kovinska industrija	domači kapital	tuj kapital	mešani kapital
število družb	2.552	2.301	163	88
število zaposlenih - Z	50.792	40.540	5.750	4.502
<i>indeks 10/09</i>	<i>99,6</i>	<i>99,4</i>	<i>101,0</i>	<i>99,1</i>
prihodki (brez sprememb vrednosti zalog) - R	6.960.046.055	4.398.499.309	840.608.621	1.720.938.125
<i>indeks 10/09</i>	<i>111,1</i>	<i>112,3</i>	<i>120,1</i>	<i>104,4</i>
čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	2.087.340.591	1.717.183.285	158.575.212	211.582.094
<i>indeks 10/09</i>	<i>106,4</i>	<i>105,6</i>	<i>125,8</i>	<i>101,2</i>
čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	4.650.366.391	2.510.387.657	658.440.639	1.481.538.095
<i>indeks 10/09</i>	<i>113,1</i>	<i>117,8</i>	<i>117,6</i>	<i>104,4</i>
stroški blaga, materiala in storitev	5.260.430.248	3.137.258.881	648.407.591	1.474.763.776
<i>indeks 10/09</i>	<i>115,2</i>	<i>118,4</i>	<i>124,0</i>	<i>105,8</i>
stroški dela	1.091.639.662	861.814.798	123.112.476	106.712.388
<i>indeks 10/09</i>	<i>105,8</i>	<i>106,0</i>	<i>106,5</i>	<i>103,5</i>
amortizacija	314.501.200	202.684.371	26.832.327	84.984.502
<i>indeks 10/09</i>	<i>99,4</i>	<i>101,6</i>	<i>90,4</i>	<i>97,4</i>
dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	234.040.602	149.867.952	37.204.119	46.968.531
<i>indeks 10/09</i>	<i>113,1</i>	<i>107,0</i>	<i>148,3</i>	<i>112,2</i>
dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBDIT)	548.541.802	352.552.323	64.036.446	131.953.033
<i>indeks 10/09</i>	<i>104,8</i>	<i>103,8</i>	<i>117,0</i>	<i>102,2</i>
zaloge	844.842.650	683.357.930	88.145.119	73.339.601
<i>indeks 10/09</i>	<i>107,4</i>	<i>107,5</i>	<i>111,0</i>	<i>102,6</i>
dodana vrednost -DV	1.613.949.900	1.192.670.443	183.171.263	238.108.194
<i>indeks 10/09</i>	<i>108,0</i>	<i>106,9</i>	<i>118,9</i>	<i>105,7</i>

finančna neodvisnost	0,354	0,344	0,364	0,415
<i>indeks 10/09</i>	<i>97,9</i>	<i>98,2</i>	<i>100,9</i>	<i>94,9</i>
koeficient zadolženosti	0,605	0,622	0,575	0,521
<i>indeks 10/09</i>	<i>101,4</i>	<i>101,2</i>	<i>97,7</i>	<i>105,7</i>
celotna gospodarnost	1,013	1,005	1,028	1,025
<i>indeks 10/09</i>	<i>98,9</i>	<i>98,3</i>	<i>101,5</i>	<i>99,4</i>
dobičkonosnost kapitala - ROE	0,041	0,017	0,121	0,117
<i>indeks 10/09</i>	<i>359,0</i>	<i>886,0</i>	<i>-444,2</i>	<i>144,7</i>
dobičkonosnost sredstev - ROA	0,015	0,006	0,044	0,049
<i>indeks 10/09</i>	<i>351,3</i>	<i>870,0</i>	<i>-448,4</i>	<i>137,3</i>
prihodki na zaposlenega - R/Z	137.030	108.499	146.186	382.247
<i>indeks 10/09</i>	<i>111,6</i>	<i>112,9</i>	<i>119,0</i>	<i>105,3</i>
stroški dela na zaposlenega - L/Z	21.492	21.259	21.410	23.702
<i>indeks 10/09</i>	<i>106,3</i>	<i>106,6</i>	<i>105,4</i>	<i>104,4</i>
DV na zaposlenega - DV/Z	31.776	29.420	31.854	52.888
<i>indeks 10/09</i>	<i>108,4</i>	<i>107,5</i>	<i>117,7</i>	<i>106,7</i>
delež prodaje na tujih trgih	0,668	0,571	0,783	0,861
<i>indeks 10/09</i>	<i>101,8</i>	<i>104,9</i>	<i>97,9</i>	<i>100,0</i>
delež stroškov dela v stroških	0,159	0,197	0,150	0,064
<i>indeks 10/09</i>	<i>94,3</i>	<i>92,9</i>	<i>89,9</i>	<i>98,5</i>
delež stroškov dela v dodani vrednosti - L/DV	0,676	0,723	0,672	0,448
<i>indeks 10/09</i>	<i>98,0</i>	<i>99,2</i>	<i>89,6</i>	<i>97,9</i>

Tabela 5: osnovni podatki glede na velikost kapitala

Daleč največji delež družb je osnovan na domačem kapitalu. Na ravni celotne kovinske industrije se je dobiček pred davki in obrestmi (EBIT) v letu 2010 povečal za 13,1%, podjetja s tujim kapitalom pa izkazujejo rast za dobrih 48%. Zaloge v kovinski industriji so se povečale za 7,4%, pri podjetjih s tujim kapitalom pa za 11%.

Graf 11: Konkurenčno pozicioniranje glede na izvor kapitala

Na zgornji sliki je izpostavljena primerjava konkurenčne pozicije družb celotne kovinske industrije glede na izvor kapitala. Tako kot zgoraj, smo tudi tukaj za primerjavo vzeli že omenjene parametre (R/Z, L/DV, DV/Z).

Celotna kovinska industrija (zajete so vse družbe) letno ustvari 137.030 € realizacije na zaposlenega, 31.776 € dodane vrednosti na zaposlenega ter 67,6% stroškov dela v dodani vrednosti.

Podjetja domačega kapitala izkazujejo 108.499 € realizacije na zaposlenega, 29.420 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega ter imajo 72,3% stroškov dela v dodani vrednosti. Podjetja s kapitalom tujega izvora izkazujejo 146.186 € realizacije na zaposlenega, 31.854 € ustvarjene dodane vrednosti ter imajo 67,2% stroškov dela v dodani vrednosti. Podjetja z mešanim kapitalom izkazujejo 382.247 € realizacije na zaposlenega, 52.888 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega ter imajo 44,8% stroškov dela v dodani vrednosti.

3. IZVOZ KOVINSKE INDUSTRIJE

Obrazložitev metodologije, ki se uporablja pri izračunih indeksov rasti tekoče leto glede na predhodno leto (npr. 2010/2009).

Institucije kot AJPES, SURS, GV-IN in tudi GZS pri izračunu indeksov rasti upoštevajo finančne podatke družb, ki so za 2010 oddale letna poročila ter se le za ta ista podjetja primerjajo s finančnimi podatki za leto 2009 (ki so jih podjetja oddala na istem obrazcu).

	kovinska industrija	kovinski izdelki	stroji in naprave	vozila in prikolice	druga vozila, plovila	popravila in montaža strojev	popravila hišnih naprav
število družb	2.552	1.502	449	96	63	392	44
število zaposlenih - Z	50.792	24.070	12.742	9.166	569	4.096	121
<i>indeks 10/09</i>	<i>99,6</i>	<i>99,9</i>	<i>93,8</i>	<i>101,6</i>	<i>101,6</i>	<i>114,2</i>	<i>96,4</i>
prihodki (brez sprememb vrednosti zalog) - R	6.960.046.055	2.634.688.410	1.394.436.270	2.530.059.567	92.841.697	291.269.814	15.238.411
<i>indeks 10/09</i>	<i>111,1</i>	<i>113,6</i>	<i>107,7</i>	<i>109,2</i>	<i>128,4</i>	<i>118,5</i>	<i>108,2</i>
čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	2.087.340.591	1.137.379.056	427.179.292	320.828.006	16.462.736	170.085.623	14.248.290
<i>indeks 10/09</i>	<i>106,4</i>	<i>106,0</i>	<i>101,3</i>	<i>109,4</i>	<i>157,1</i>	<i>114,1</i>	<i>109,5</i>
čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	4.650.366.391	1.399.529.718	910.915.528	2.170.801.129	64.103.880	103.800.214	873.320
<i>indeks 10/09</i>	<i>113,1</i>	<i>121,2</i>	<i>110,6</i>	<i>109,1</i>	<i>112,6</i>	<i>123,0</i>	<i>90,7</i>
dodana vrednost -DV	1.613.949.900	673.048.422	396.033.840	391.735.958	22.570.958	127.425.927	2.794.114
<i>indeks 10/09</i>	<i>108,0</i>	<i>106,3</i>	<i>107,7</i>	<i>107,7</i>	<i>125,2</i>	<i>117,4</i>	<i>105,2</i>
finančna neodvisnost	0,354	0,360	0,360	0,332	0,143	0,492	0,245
<i>indeks 10/09</i>	<i>97,9</i>	<i>95,6</i>	<i>99,8</i>	<i>98,5</i>	<i>87,2</i>	<i>104,6</i>	<i>99,1</i>
koeficient zadolženosti	0,605	0,609	0,595	0,621	0,836	0,426	0,746
<i>indeks 10/09</i>	<i>101,4</i>	<i>103,3</i>	<i>99,9</i>	<i>100,1</i>	<i>102,6</i>	<i>99,9</i>	<i>100,1</i>
celotna gospodarnost	1,013	1,003	1,021	1,013	1,024	1,057	1,000
<i>indeks 10/09</i>	<i>98,9</i>	<i>97,9</i>	<i>98,5</i>	<i>99,9</i>	<i>106,9</i>	<i>100,0</i>	<i>99,0</i>
dobičkonosnost kapitala - ROE	0,041	0,016	0,060	0,052	0,183	0,094	-0,012
<i>indeks 10/09</i>	<i>359,0</i>	<i>-262,9</i>	<i>436,9</i>	<i>195,8</i>	<i>-436,5</i>	<i>114,0</i>	<i>-30,1</i>
dobičkonosnost sredstev - ROA	0,015	0,006	0,022	0,017	0,026	0,046	-0,003
<i>indeks 10/09</i>	<i>351,3</i>	<i>-251,2</i>	<i>436,0</i>	<i>192,9</i>	<i>-380,6</i>	<i>119,2</i>	<i>-29,9</i>
prihodki na zaposlenega - R/Z	137.030	109.461	109.433	276.019	163.115	71.111	125.502
<i>indeks 10/09</i>	<i>111,6</i>	<i>113,7</i>	<i>114,8</i>	<i>107,5</i>	<i>126,4</i>	<i>103,7</i>	<i>112,2</i>
stroški dela na zaposlenega - L/Z	21.492	20.196	22.311	22.600	24.319	23.855	16.778
<i>indeks 10/09</i>	<i>106,3</i>	<i>104,2</i>	<i>109,8</i>	<i>108,1</i>	<i>102,2</i>	<i>101,9</i>	<i>108,3</i>

DV na zaposlenega - DV/Z	31.776	27.963	31.080	42.737	39.655	31.110	23.012
<i>indeks 10/09</i>	<i>108,4</i>	<i>106,4</i>	<i>114,8</i>	<i>106,1</i>	<i>123,3</i>	<i>102,8</i>	<i>109,1</i>
delež prodaje na tujih trgih	0,668	0,531	0,653	0,858	0,690	0,356	0,057
<i>indeks 10/09</i>	<i>101,8</i>	<i>106,7</i>	<i>102,7</i>	<i>99,9</i>	<i>87,6</i>	<i>103,8</i>	<i>83,8</i>
delež v izvozu kovinske industrije	100%	30,09%	19,59%	46,68%	1,38%	2,23%	0,02%

Tabela 6: Izvoz kovinske industrije v letu 2010

Iz tabele je razvidno, da je po dejavnostih kovinske industrije izvoz največji v proizvodnji motornih vozil in prikolic (2,17 mlrd. €), sledita pa proizvodnja kovinskih izdelkov (1,4 mlrd. €) ter strojogradnja (910 mio €). Slovenska kovinska industrija je izvozno usmerjena, deleži izvoza v prihodku povsod presegajo polovico, največji delež izvoza v prihodku je v proizvodnji motornih vozil in prikolic. V vseh dejavnostih kovinske industrije so se ti deleži od leta 1998 povečevali, v letu 2009 pa je opazen upad za 17%. V letu 2010 pa se je indeks izvoza ponovno obrnil navzgor, in sicer se je v povprečju pri vseh dejavnostih povečal za več kot 10% (padec le pri dejavnosti popravila hišnih naprav; -10%). Dejavnosti montaža in popravil strojev in naprav ter popravila hišnih naprav edini odstopata od teh trendov, saj sta v osnovi bolj lokalno usmerjeni (prva izvozi 35,6% svoje proizvodnje, druga pa le 5,7%).

Primerjalno med posameznimi dejavnostmi ima največji delež izvoza v kovinski industriji proizvodnja motornih vozil (47,0% vsega izvoza kovinske industrije); sledi ji proizvodnja kovinskih izdelkov, ki kot dejavnost izvozi za 1,4 mlrd. €, kar predstavlja 30,1% izvoza vse kovinske industrije.

Naslednja tabela prikazuje deleže izvoza kovinske industrije za nekatere dejavnosti.

šifra dejavnosti in njen opis	število družb	čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	indeks izvoza 2010/2009	delež v izvozu kov.ind. (v%)
29.100 - Proizvodnja motornih vozil	12	1.304.094.203	102,3	28,04%
29.320 - Pro.drugih delov in opreme za mot. vozila	56	600.652.530	118,6	12,92%
25.500 - Kovanje, stiskanje, valjanje kovin	44	415.851.819	148,6	8,94%
29.200 - Pro. karoserij za vozila; pro. prikolic	28	266.054.396	127,8	5,72%
25.110 - Pro. kovin. konstrukcij in njihovih delov	317	251.065.283	109,4	5,40%
25.990 - Proizv. drugje nerazvšč. kovin.izdelkov	284	243.444.834	131,2	5,23%
28.220 - Proizv. dvigalnih in transportnih naprav	52	178.906.657	102,4	3,85%
28.130 - Proizvodnja črpalk in kompresorjev	13	153.768.577	112,4	3,31%
25.620 - Mehanska obdelava kovin	398	117.797.178	111,9	2,53%
25.731 - Proizvodnja ročnega orodja	15	103.879.247	117,0	2,23%
28.140 - Proizvodnja pip in ventilov	15	92.219.603	115,8	1,98%
28.300 - Proizv. kmetijskih in gozdarskih strojev	31	89.351.891	126,3	1,92%
25.720 - Proizvodnja ključavnic, okovja	15	88.398.216	96,2	1,90%
33.200 - Montaža industrijskih strojev in naprav	165	84.632.812	120,1	1,82%
28.990 - Proizv. strojev za dr. posebne namene	81	66.968.514	133,4	1,44%
25.732 - Proizvodnja orodja za stroje	135	57.965.081	106,1	1,25%
28.150 - Pro.ležajev, zobnik za mehan.prenos energ	23	52.105.279	97,5	1,12%
28.250 - Proizvodnja hladilnih in prezračevalnih naprav	44	48.481.435	121,9	1,04%
ostalo
panoge kovinske industrije skupaj:	2552	4.650.366.391	113,1	100,00%

Tabela 7: Izvoz kovinske industrije- panoge izvoznice

Kovinska industrija izvaža v vse države sveta. Tradicionalno so države najmočnejšega izvoza Nemčija (1.159,5 mio €), Francija, Avstrija in Italija. Ta geografska usmeritev ostaja enaka tudi v 2010.

država namena	Izvoz v mio €
NEMČIJA	1.159,5
FRANCIJA	1.063,5
AVSTRIJA	345,5
ITALIJA	334,9
VELIKA BRITANIJA	176,5
NIZOZEMSKA	129,8
HRVAŠKA	104,3
POLJSKA	103,3
DANSKA	83,4
ŠPANIJA	83,1
OSTALO	1.066,6
Vsi izvozni trgi skupaj	4.650,4

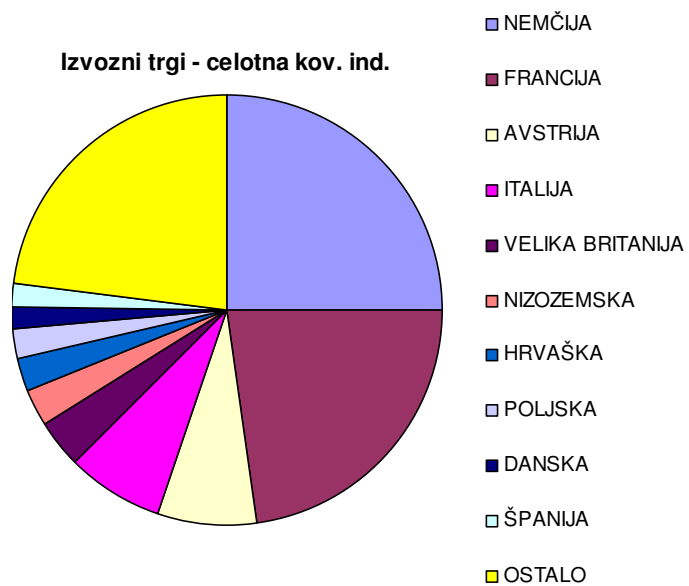

Tabela 8: Izvoz kovinske industrije – države

Celoten izvoz za leto 2010 kaže, da se je največ izvozilo v Nemčijo (1.159,5 mio €), ki še vedno ostaja najpomembnejši izvozni trg. Vrednosti izvoza si nato sledijo po naslednjih treh največjih blagovno-izvoznih partnericah: Francija, Avstrija in Italija.

4. GIBANJA KOVINSKE INDUSTRIJE V EU

Gibanje trendov poslovanja kovinske industrije v EU povzemamo po letnem poročilu ORGALIME

ORGALIME je zveza združenj industrije kovinskih izdelkov, strojegradnje in elektro ter elektronske industrije; povezuje 35 združenj v 23 državah Evrope. Podatki v nadaljevanju zajemajo rezultate, ocene in napovedi članic. Na osnovi informacij v času izdaje letnega poročila ORGALIME je bila skupna proizvodnja takoimenovane tehnične industrije v letu 2010 1.510 mlrd €, izvoz blaga znotraj in izven EU 1.108 mlrd €; skupaj zaposluje okoli 10,2 mio delojemalcev.

ORGALIME ekonomisti zbirajo in analizirajo zadnje podatke ter oblikujejo napovedi za tehnične industrije vsako leto. Podatki pokrivajo naslednja področja: kovinske proizvode, stroje in naprave ter električne in elektronske aparate. Navedeni sektorji sodijo v poglavja 25. do 33. NACE nomenklature.

V 2009 je industrijska proizvodnja tehničnih industrij v EU27 po ocenah dosegala 1.427 mlrd € in te industrije so zaposlovale približno 10,6 mio delavcev. Obseg trgovine (znotraj in izven EU) teh sektorjev je v 2009 dosegel 981 mlrd €. V splošnem pa te industrije predstavljajo 28% prihodkov in 1/3 izvoza celotnega EU gospodarstva.

leto	proizvodnja (mlrd €)	izvoz izven EU (mlrd €)	investicije (mlrd €)	zaposleni (mio)
2010	1.510	1.108	Ni podatka	10,2
2009	1.427	981 (EU+izven)	Ni podatka	10,6
2008	1.885	472	62,4	11,1
2007	1.813	448	59,4	10,9
2006	1.779	417	47,5	10,6
2005	1.598	461	42	10,0

2010: Postopno pospeševanje skozi leto

Raven proizvodnje se je pričela dvigati sredi leta 2009, vendar je bilo izboljšanje omejeno; mnoga podjetja in trgi so se še vedno borili s posledicami globalne finančne krize. Zato so bila poslovna pričakovanja ORGALIME industrij previdna. Toda do sredine 2010 se je raven industrijske proizvodnje dvignila do spoštovanja vrednih 6% glede na december 2009. Tako je vrednost proizvodnje v EU27 dosegla ocenjenih 1,510 mlrd. €, kar je 7,5% več kot leto poprej.

Glavni motor: izvoz

V prvi polovici leta 2010 je bila rast svetovnega GDP/BDP relativno močna. Povpraševanja so se vse manj realizirala s praznjenjem zalog in vse bolj s povečano proizvodnjo. Ko se je v drugi polovici leta doprinos obračanja zalog zmanjšal, se je rast upočasnila. Relativno majhna rast v Evropi je v ostrem nasprotju s trendi hitro rastočih gospodarstev. Kar nekaj držav v Aziji in Latinski Ameriki izkazuje zelo hiter napredek. Tako je bil razmah ORGALIME panog najbolj gnan z izvozom v te države. Izvoz je bil v letu 2010 za 13% večji kot 2009. Kazalci zaupanja, ki so se konec 2009 dvignili, so se 2010 še okrepili; nizke obresti in povečanje javne porabe so bili spodbujevalci razvoja v 2010.

V 2010 se je proizvodnja povečala za 7,5%, kar je visoko nad dolgoletnim povprečjem (+3%) – je pa ta pojav običajen za čas po krizi. Praktično vse dejavnosti so beležile obilno rast; največja je bila v IKT in električnem sektorju – blizu 10%.

Kljub vsem navedenemu pa je vredno poudariti, da je bil upad v 2009 dramatičnih 20% in da bo torej pot do pred kriznih rezultatov še dolga.

Strojgradnja

V 2009 je ta panoga dosegla vrednost proizvodnje 450 mld. € pri delovni sili 3,1 milijona. Strojgradnjo so finančne turbulence leta 2009 najmočneje prizadele. Investicijski proračuni njenih klientov so izhlapeli, zasedenost kapacitet v predelovalnih dejavnostih je dramatično upadal, kar pomeni manjšanje potreb tudi po investicijskem vzdrževanju.

A z dvigom proizvodnje v teh dejavnostih se je zdramila tudi rast evropske strojgradnje in dosegla 6,1% v obsegu proizvodnje v 2010. Rezultati tega sektorja so rahlo slabši od ostalih: izkoriščenost kapacitet in dobičkonosnost njihovih odjemalcev se morata okrepiti in zmanjšati finančne omejitve, da se lahko pojavi močno povpraševanje po strojih in napravah.

Vsi pod-sektorji izkazujejo rast, največjo proizvodnja specialnih/namenskih obdelovalnih strojev, pa tudi proizvodnja črpalk in kompresorjev. Obseg naročil za orodjarje se je le zmerno povečal.

Kovinski izdelki

Sektor pokriva široko paleto proizvodov, vključno z orodji in dokončanimi kovinskimi izdelki (cca 40 % proizvodnje), odkovki, ulitki, bojlerji in kovinski kontejnerji; prav tako pa tudi površinsko obdelavo in preoblikovanje.

Vrednost proizvodnje sektorja v letu 2009 je ocenjena na 379 mlrd €, število zaposlenih pa na 3,6 mio. Sektor v velikem deležu proizvaja elemente ali izdelke, ki se v drugih industrijskih sektorjih (strojogradnja, avtomobilska industrija) uporabljajo kot vhodni material. Povpraševanja teh sektorjev so v letu 2009 dramatično upadla, kar je povzročilo upad vrednosti proizvodnje proizvajalcev kovinskih izdelkov za 18,3 % v letu 2009. Kot posledica recesije v 2009 in hitro upadajoči izkoriščenosti kapacitet, se je investiranje v 2009 zmanjšalo za 18 %. Prav tako je upadlo tudi število zaposlenih (za 4 %) po nekaj zaporednih letih rasti.

Kot že omenjeno je povpraševanje teh odjemalskih sektorjev pričelo naraščati v 2010. V letu 2010 pa se je proizvodnja povečala za +6,7%.

POGLEDI NA 2011

Večji optimizem, kljub občasnim turbulencam

Na podlagi dela podatkov za leto 2011 za ORGALIME industrijo v EU27 je pričakovati, da se bo okrevanje nadaljevalo. Pomembno je omeniti, da napoved ni enotna za celotno Evropo, saj SE v nekaterih državah še vedno soočajo s komaj zaznavno rastjo, ker so obremenjene z omejenim proračunom v nameri, da zakrpajo nastalo finančno stanje. To najbolj občutijo porabniki v državah z medlo rastjo.

Prvi kvartal je bil predvsem pod vplivom političnega nemira, tako znotraj, kot zunaj evropskih držav. Kot posledica se je to izrazilo na primanjkljaju sestavnih delov in povišanju vhodnih stroškov. Večina teh problemov naj bi bila začasna, vendar trajni vplivi naj ne bi bili izključujoči, kar ima na celotno ORGALIME industrijo negativen vpliv.

Kazalci

Rezultati, ki so bili objavljeni v različnih poslovnih študijah, so se v zadnjem času v večini ORGALIME sektorja v EU27 izboljšali. Večji je priliv novih naročil, zaloge so se v zadnjem letu močno zmanjšale, kar pa naj ne bi negativno vplivalo na nadaljnjo proizvodnjo. Preostali kratkotrajni pokazatelji, kot sta indeks vodij nabave oz. vnaprej delane ankete, ki jih opravlja IFO, izkazujejo boljše rezultate, kot v preteklem letu.

Tudi aktivnost v globalni industriji je precej višja kot poprej. V kombinaciji z napredkom in dostopnejšimi krediti se je ustalilo dokaj pozitivno okolje za zahtevnejše investicije. Na tej podlagi so ekonomisti ORGALIME napovedali razširitev industrije v 2011.

V letu 2011 naj bi se obseg rasti povečal za 7%, kar je skromen napredek v primerjavi z rastjo v 2010. Zunanjetrgovinski izvoz se je ponovno pokazal kot najmočnejši generator, saj naj bi se povečal za 9%.

Po dvoletnem padcu je pričakovati tudi porast zaposlovanja za okoli 0,6%, kar je sicer dokaj skromno, vendar postavlja industrijo nazaj na noge, vsaj kar se zaposlovanja tiče.

Na področju investicij je v ORGALIME industriji ponovno zaznati rast vlaganj. Po skromni rasti v fiksnih investicijah v 2010, se v letu 2011 pričakuje rast za skoraj 8%, kar nakazuje visoko aktivnost v industriji.

ORGALIME industrija je občutila precej bolj robusten skok, kot je bil pričakovan. Ta je bil generiran predvsem z večjim povpraševanjem po kovinskih izdelkih ter investicijskem blagu na svetovnih industrijskih trgih, kot tudi investicijah v domači industriji. Senca, ki še vedno ostaja, pa so investicije odjemalcev v EU, saj le – te vztrajno zaostajajo.

Rast obsega proizvodnje v letu Orgalime industrija	2006 (v %) ocena	2007 (v %) ocena	2008 (v %) ocena	2009 (v %) ocena	2010 (v %) ocena
Proizvodnja kovinskih izdelkov	+5,3	+5,4	-1,1	-18,3	+6,7
Proizvodnja strojev in naprav	+7,1	+7,8	+3,2	-20,1	+6,1
Proizvodnja električne in elektronske opreme	+7,3	+4,1	0,0	-16,7	+9,7
Proizvodnja instrumentov	+5,4	+4,4	+1,2	Ni podatka	Ni podatka
Skupaj Orgalime industrija	+6,6	+5,8	+0,9	-18,4	+7,5

5. PREGLED POSAMEZNIH RAZREDOV DEJAVNOSTI KOVINSKE INDUSTRIJE

5.1. PROIZVODNJA KOVINSKIH IZDELKOV – SKD 25

Proizvodnja kovinskih izdelkov vključuje naslednje dejavnosti:

- 25.1- Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov
- 25.2- Proizvodnja kotlov za centralno ogrevanje, kovinskih rezervoarjev in cistern
- 25.3- Proizvodnja parnih kotlov, razen kotlov za centralno ogrevanje
- 25.4- Proizvodnja orožja in streliva
- 25.5- Kovanje, stiskanje, vtiskovanje in valjanje kovin; prašna metalurgija
- 25.6- Površinska obdelava in prekrivanje kovin; mehanska obdelava kovin
- 25.7- Proizvodnja jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja
- 25.9- Proizvodnja drugih kovinskih izdelkov

5.1.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz proizvodnje kovinskih izdelkov

Kadar so v agregatu zajete manj kot tri družbe oz. ima ena prevladujočo vlogo, podatek za ta agregat ni objavljen (je zaupne narave). V panogi Proizvodnja kovinskih izdelkov so to agregati podpanog 25.3- Proizvodnja parnih kotlov, razen kotlov za centralno ogrevanje in 25.4- Proizvodnja orožja in streliva.

Obrazložitev metodologije, ki se uporablja pri izračunih indeksov rasti tekoče leto glede na predhodno leto (npr. 2010/2009).

Institucije kot AJPES, SURS, GV-IN in tudi GZS pri izračunu indeksov rasti upoštevajo finančne podatke družb, ki so za 2010 oddale letna poročila ter se le za ta ista podjetja primerjajo s finančnimi podatki za leto 2009 (ki so jih podjetja oddala na istem obrazcu).

V tabeli 9 so prikazani osnovni podatki po dejavnostih proizvodnje kovinskih izdelkov v letu 2010.

	25.	25.1.	25.2	25.5.	25.6.	25.7.	25.9.
število družb	1.502	395	34	44	479	173	370
število zaposlenih - Z	24.070	6.305	854	902	4.828	5.945	5.222
<i>indeks 10/09</i>	<i>99,9</i>	<i>97,5</i>	<i>92,1</i>	<i>102,4</i>	<i>105,4</i>	<i>100,8</i>	<i>98,0</i>
prihodki (brez sprememb vrednosti zalog) - R	2.634.688.410	592.042.628	54.292.869	645.546.489	299.697.412	426.011.169	584.235.610
<i>indeks 10/09</i>	<i>113,6</i>	<i>100,2</i>	<i>87,4</i>	<i>140,3</i>	<i>108,6</i>	<i>106,4</i>	<i>117,0</i>
čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	1.137.379.056	302.509.322	23.577.282	216.104.908	164.189.568	152.717.769	249.351.535
<i>indeks 10/09</i>	<i>106,0</i>	<i>92,9</i>	<i>77,7</i>	<i>129,5</i>	<i>103,3</i>	<i>114,3</i>	<i>108,7</i>
čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	1.399.529.718	262.613.857	25.973.867	415.851.819	126.085.288	250.868.736	317.089.619
<i>indeks 10/09</i>	<i>121,2</i>	<i>108,6</i>	<i>84,8</i>	<i>148,6</i>	<i>113,6</i>	<i>106,3</i>	<i>124,6</i>
stroški blaga, materiala in storitev	1.921.323.446	411.833.845	33.773.267	592.070.568	177.619.975	263.164.311	414.323.295
<i>indeks 10/09</i>	<i>121,7</i>	<i>104,2</i>	<i>86,3</i>	<i>145,7</i>	<i>112,5</i>	<i>115,7</i>	<i>122,3</i>
stroški dela	486.120.227	129.768.294	17.228.205	24.010.757	85.055.563	124.178.070	105.350.212
<i>indeks 10/09</i>	<i>104,1</i>	<i>100,3</i>	<i>97,8</i>	<i>116,3</i>	<i>109,3</i>	<i>105,0</i>	<i>102,6</i>
amortizacija	119.607.636	23.541.279	2.535.025	13.688.315	18.592.851	32.316.541	28.903.399
<i>indeks 10/09</i>	<i>98,8</i>	<i>90,7</i>	<i>104,9</i>	<i>119,6</i>	<i>104,6</i>	<i>95,6</i>	<i>98,3</i>

dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	83.855.754	17.082.612	1.404.651	4.711.639	19.523.461	11.312.910	29.744.824
<i>indeks 10/09</i>	<i>103,0</i>	<i>70,0</i>	<i>75,3</i>	<i>83,2</i>	<i>143,9</i>	<i>91,3</i>	<i>126,7</i>
dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBDIT)	203.463.390	40.623.891	3.939.676	18.399.954	38.116.312	43.629.451	58.648.223
<i>indeks 10/09</i>	<i>100,5</i>	<i>80,6</i>	<i>92,0</i>	<i>107,6</i>	<i>121,6</i>	<i>94,5</i>	<i>110,9</i>
zaloge	376.639.777	60.796.828	8.305.205	69.894.158	30.922.434	117.998.281	81.694.824
<i>indeks 10/09</i>	<i>110,7</i>	<i>105,4</i>	<i>99,9</i>	<i>115,8</i>	<i>140,4</i>	<i>109,9</i>	<i>109,2</i>
dodana vrednost -DV	673.048.422	170.179.159	20.384.353	42.199.628	119.488.115	159.728.348	161.590.824
<i>indeks 10/09</i>	<i>106,3</i>	<i>98,5</i>	<i>90,1</i>	<i>98,6</i>	<i>113,3</i>	<i>111,4</i>	<i>110,4</i>
finančna neodvisnost	0,360	0,361	0,263	0,315	0,303	0,400	0,402
<i>indeks 10/09</i>	<i>95,6</i>	<i>94,6</i>	<i>95,4</i>	<i>91,3</i>	<i>88,8</i>	<i>96,1</i>	<i>102,9</i>
koeficient zadolženosti	0,609	0,595	0,707	0,681	0,673	0,564	0,570
<i>indeks 10/09</i>	<i>103,3</i>	<i>104,2</i>	<i>103,4</i>	<i>104,6</i>	<i>106,6</i>	<i>103,1</i>	<i>98,4</i>
celotna gospodarnost	1,003	0,993	0,966	1,007	1,022	0,965	1,028
<i>indeks 10/09</i>	<i>97,9</i>	<i>96,3</i>	<i>96,4</i>	<i>99,6</i>	<i>98,0</i>	<i>97,0</i>	<i>100,9</i>
dobičkonosnost kapitala - ROE	0,016	-0,016	-0,090	0,031	0,093	-0,023	0,064
<i>indeks 10/09</i>	<i>-262,9</i>	<i>-60,5</i>	<i>-344,0</i>	<i>77,6</i>	<i>302,9</i>	<i>33,3</i>	<i>-31758,7</i>
dobičkonosnost sredstev - ROA	0,006	-0,006	-0,024	0,010	0,028	-0,009	0,026
<i>indeks 10/09</i>	<i>-251,2</i>	<i>-57,2</i>	<i>-328,2</i>	<i>70,8</i>	<i>269,1</i>	<i>32,0</i>	<i>-32680,3</i>
prihodki na zaposlenega - R/Z	109.461	93.894	63.587	715.549	62.079	71.660	111.889
<i>indeks 10/09</i>	<i>113,7</i>	<i>102,8</i>	<i>94,8</i>	<i>137,0</i>	<i>103,1</i>	<i>105,5</i>	<i>119,4</i>
stroški dela na zaposlenega - L/Z	20.196	20.580	20.177	26.614	17.618	20.888	20.176
<i>indeks 10/09</i>	<i>104,2</i>	<i>102,9</i>	<i>106,2</i>	<i>113,6</i>	<i>103,7</i>	<i>104,2</i>	<i>104,6</i>
DV na zaposlenega - DV/Z	27.963	26.989	23.874	46.776	24.751	26.868	30.947
<i>indeks 10/09</i>	<i>106,4</i>	<i>101,0</i>	<i>97,8</i>	<i>96,3</i>	<i>107,5</i>	<i>110,5</i>	<i>112,6</i>
delež prodaje na tujih trgih	0,531	0,444	0,478	0,644	0,421	0,589	0,543
<i>indeks 10/09</i>	<i>106,7</i>	<i>108,3</i>	<i>97,0</i>	<i>105,9</i>	<i>104,6</i>	<i>99,9</i>	<i>106,4</i>
delež stroškov dela v stroških	0,185	0,218	0,306	0,037	0,290	0,281	0,185
<i>indeks 10/09</i>	<i>89,7</i>	<i>96,4</i>	<i>108,0</i>	<i>82,6</i>	<i>98,6</i>	<i>95,8</i>	<i>88,4</i>
delež stroškov dela v dodani vrednosti - L/DV	0,722	0,763	0,845	0,569	0,712	0,777	0,652
<i>indeks 10/09</i>	<i>98,0</i>	<i>101,8</i>	<i>108,6</i>	<i>118,0</i>	<i>96,5</i>	<i>94,3</i>	<i>92,9</i>

Tabela 9: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, ... proizvodnje kovinskih izdelkov

Proizvodnja kovinskih izdelkov v 2010 beleži indekse rasti, praviloma večje od 100. Rast prihodkov je na ravni celotne SKD 25 višja za 13,6%. Največja rast je zabeležena pri dejavnosti 25.5 (Kovanje, stiskanje, vtiskovanje in valjanje kovin in prašna metalurgija (+ 40,3%)). Padec je doživela dejavnost 25.2 (Proizvodnja kotlov za centralno ogrevanje, kovinskih rezervoarjev in cistern), in sicer je le-ta znašal 12,6%.

Celoten Izvoz dejavnosti se je povečal za 21,2%, dobiček pred davki (EBIT) pa za 3%. Dodana vrednost na zaposlenega dosega 27.963 € in je za 6,4% višja kot leta 2009. Dobičkonosnost (ROE in ROA) je močno negativna (- 263% in - 251%), delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti pa se je zmanjšal za 2% in znaša 72,2%. Stroški dela na zaposlenega so se povečali za 4,2% in znašajo 20.196 € na zaposlenega.

5.1.2. Družbe

V nadaljevanju je navedenih po deset največjih družb proizvodnje kovinskih izdelkov **po abecednem vrstnem redu** glede na ustvarjeni prihodek in izvoz glede na velikostni razred družbe.

mikro družbe	
največje po prihodku	največje po izvozu
CENTER ISI INVALIDSKO PODJETJE, D.O.O.	CLEANGRAD, PROIZVODNJA IN MONTAŽA LAHKIH GRADBENIH ELEMENTOV D.O.O.
HALDER NORM+TECHNIK D.O.O.	FISKUS, PODJETJE ZA PROIZVODNJO IN PREDELAVO, D.O.O.
HIDROMONT INDUSTRIJSKA MONTAŽA PROIZVODNJA D.O.O.	GEOR PODJETJE ZA KOVINOPLASTIKO-INŽENIRING D.O.O. ELERJI
KONSTRUKCIJE SCHWARZMANN D.O.O.	HIDROMONT INDUSTRIJSKA MONTAŽA PROIZVODNJA D.O.O.
KOPS PROIZVODNJA, PROIZVODNJA PLOČEVINASTIH IZDELKOV D.O.O.	MONTPRO PODJETJE ZA PROIZVODNJO IN STORITVE D.O.O.
METALTEC PROIZVODNJA ORODIJ D.O.O.	OBKOV PROIZVODNJA PLINSKIH VZMETI IN ŠKROPILNE TEHNIKE D.O.O.
RSM KOMPONENTE - PROIZVODNJA AVTOMOBILSKIH DELOV D.O.O.	RBS DRUŽBA ZA PROIZVODNJO, TRGOVINO, GRADBENIŠTVO, GOSTINSTVO, NAJEME IN DRUGE STORITVE D.O.O.
TEHNOLOŠKI CENTER JAKL SPLOŠNA MEHANIČNA DELA D.O.O.	RM-LH IZOLA, PROIZVODNJA, PROMET IN STORITVE, D.O.O.
TROL D.O.O., DRUŽBA ZA STORITVE, PROIZVODNJO IN TRGOVINO	RSM KOMPONENTE - PROIZVODNJA AVTOMOBILSKIH DELOV D.O.O.
VIP PEULIČ SPLOŠNA GRADBENA DELA, K.D., POT NA MAH 9, 1108 LJUBLJANA	TEHNOLOŠKI CENTER JAKL SPLOŠNA MEHANIČNA DELA D.O.O.

male družbe	
največje po prihodku	največje po izvozu
BAUMULLER DRAVINJA PROIZVODNI OBRAT, D.O.O.	BAUMULLER DRAVINJA PROIZVODNI OBRAT, D.O.O.
BENTELER TRGOVINA, PODJETJE ZA NABAVO, PRODAJO IN DODELAVO KOVINSKIH CEVI, D.O.O.	BENTELER TRGOVINA, PODJETJE ZA NABAVO, PRODAJO IN DODELAVO KOVINSKIH CEVI, D.O.O.
CNC P&K PROIZVODNJA IN TRGOVINA D.O.O.	CNC P&K PROIZVODNJA IN TRGOVINA D.O.O.
FEROTEHNA PROIZVODNJA IN TRGOVINA KRMELJ D.O.O.	INTEC MKD, KOVINSKE KONSTRUKCIJE, D.O.O.
INTEC MKD, KOVINSKE KONSTRUKCIJE, D.O.O.	KAL PODJETJE ZA KOOPERACIJO, VZDRŽEVANJE, INŽENIRING IN MARKETING D.O.O.
KAL PODJETJE ZA KOOPERACIJO, VZDRŽEVANJE, INŽENIRING IN MARKETING D.O.O.	KOVINAR DRUŽBA LIVARSTVA, KOVAŠTVA IN TRGOVINA D.O.O.
LOGING - INŽENIRING, PROIZVODNJA, TRGOVINA, D.O.O., NOVO MESTO	NON FERRUM KRANJ, PROIZVODNJA IN TRGOVINA KOVINSKIH PRAHOV D.O.O.
NON FERRUM KRANJ, PROIZVODNJA IN TRGOVINA KOVINSKIH PRAHOV D.O.O.	STAMPAL SB PROIZVODNJA IN STORITVE D.O.O.
ŠTERN, PROIZVODNJA IN TRGOVINA, D.O.O.	TOVARNA MERIL KOVINE PROIZVODNJA KOV. MERILD.D. WILLY STADLER PROIZVODNJA IN TRGOVINA D.O.O.
TOVARNA MERIL KOVINE PROIZVODNJA KOVINSKIH MERIL D.D.	

srednje družbe	
največje po prihodku	največje po izvozu
KOLESNIK DRUŽBA ZA PROIZVODNJO IN TRGOVINO NA DEBELO IN DROBNO Z MEŠANIM BLAGOM D.O.O.	ELEKTRODE JESENICE PROIZVODNO, TRGOVSKO IN STORITVENO PODJETJE, D.O.O.
KOVINAR, KOVINSKOPREDELOVALNA INDUSTRIJA IN KOMUNALNA DEJAVNOST, D.O.O., JESENICE	MEGA-METAL PROIZVODNJA KOVINSKIH IZDELKOV, STROJEGRADNJA, DRUGA PROIZVODNJA IN TRGOVINA D.O.O.
MEGA-METAL PROIZVODNJA KOVINSKIH IZDELKOV, STROJEGRADNJA, DRUGA PROIZVODNJA IN TRGOVINA D.O.O.	MELTAL PROIZVODNO IN TRGOVSKO PODJETJE D.O.O.
MELTAL PROIZVODNO IN TRGOVSKO PODJETJE D.O.O.	NOŽI RAVNE PODJETJE ZA PROIZVODNJO NOŽEV IN REZIL D.O.O.
PALFINGER MARINE, PROIZVODNJA DVIGAL D.O.O., MARIBOR	PALFINGER MARINE, PROIZVODNJA DVIGAL D.O.O., MARIBOR
RONDAL PREDELAVA BARVNIH KOVIN D.O.O.	PREIS SEVNICA PROIZVODNJA IN TRGOVINA D.O.O.
SATURNUS - VOGEL & NOOT, PROIZVODNJA EMBALAŽE D.D.	RONDAL PREDELAVA BARVNIH KOVIN D.O.O.
ŠUMER PODJETJE ZA PROIZVODNJO, TRGOVINO IN STORITVE D.O.O.	SATURNUS - VOGEL & NOOT, PROIZVODNJA EMBALAŽE D.D.
VALJI, PROIZVODNJA VALJEV IN ULITKOV D.O.O.	VALJI, PROIZVODNJA VALJEV IN ULITKOV D.O.O.
ŽELEZARNA RAVNE-MONTER DRAVOGRAD D.D.	ŽELEZARNA RAVNE-MONTER DRAVOGRAD D.D.

velike družbe	
največje po prihodku	največje po izvozu
AHA EMMI, PREDELAVA ALUMINIJA, D.O.O.	AHA EMMI, PREDELAVA ALUMINIJA, D.O.O.
ARCONT, PROIZVODNJA BIVALNIH ENOT D.D.	ARCONT, PROIZVODNJA BIVALNIH ENOT D.D.
IMPOL FOLIJE IN TRAKOVI, PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE D.O.O.	IMPOL, INDUSTRIJA METALNIH POLIZDELKOV, D.O.O.
IMPOL PALICE, CEVI IN PROFILI, PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE D.O.O.	KOVINOPLASTIKA LOŽ INDUSTRIJA KOVINSKIH IN PLASTIČNIH IZDELKOV D.D.
IMPOL, INDUSTRIJA METALNIH POLIZDELKOV, D.O.O.	LAMA OKOVJA - MONTAŽNI SISTEMI - ORODJA - TRGOVINA, D.D.
KOVINOPLASTIKA LOŽ INDUSTRIJA KOVINSKIH IN PLASTIČNIH IZDELKOV D.D.	MAGNETI LJUBLJANA PODJETJE ZA PROIZVODNJO MAGNETNIH MATERIALOV, D.D.
LAMA OKOVJA - MONTAŽNI SISTEMI - ORODJA - TRGOVINA, D.D.	MONTAVAR METALNA NOVA PROIZVODNO, GRADBENO, TRGOVSKO IN STORITVENO PODJETJE D.O.O.
NIKO, KOVINARSKO PODJETJE, D.D., ŽELEZNIKI	NIKO, KOVINARSKO PODJETJE, D.D., ŽELEZNIKI
TRIMO INŽENIRING IN PROIZVODNJA MONTAŽNIH OBJEKTOV, D.D.	TRIMO INŽENIRING IN PROIZVODNJA MONTAŽNIH OBJEKTOV, D.D.
UNIOR KOVAŠKA INDUSTRIJA D.D.	UNIOR KOVAŠKA INDUSTRIJA D.D.

5.1.3. Izvoz

V vseh dejavnostih skupne dejavnosti »proizvodnja kovinskih izdelkov« (SKD 25) se je čisti prihodek od prodaje na tujem trgu v letu 2010 povečal za 21.2%. Največjo rast je imela dejavnost »Kovanje, stiskanje, vtiskovanje in valjanje kovin; prašna metalurgija« (SKD 25.5), in sicer se je ta v primerjavi z letom 2009 povečala za 48,6%! Po posameznih dejavnostih je bil največji in edini upad pri dejavnosti »Proizvodnja kotlov za centralno ogrevanje, kovinskih rezervoarjev in cistern (SKD 25.2), in sicer je bil ta v 2010 nižji za 15,2% glede na leto 2009. Vse preostale dejavnosti so zabeležile rast prihodkov.

Največji izvoz ter največji delež prihodka ustvarjenega s prodajo na tujih trgih je imela dejavnost SKD 25.5 »kovanje, stiskanje, vtiskovanje in valjanje kovin ter prašna metalurgija«. Izvoz dejavnosti je dosegel 416 mio €, delež pa 64,4%. Celotna dejavnost SKD 25 je imela 1,4 mlrd. € prihodkov od prodaje na tujem trgu, delež prihodka ustvarjenega s prodajo na tujih trgih, pa je dosegel 53,1%.

Deleži izvoza proizvodnje kovinskih izdelkov po državah

država namena	Izvoz v mio €
NEMČIJA	404,8
AVSTRIJA	205,5
ITALIJA	126,8
FRANCIJA	77,4
HRVAŠKA	47,6
MADŽARSKA	46,5
ŠVICA	45,0
ČEŠKA REPUBLIKA	37,1
POLJSKA	35,5
VELIKA BRITANIJA	33,9
OSTALO	339,4
Skupaj izvoz dejavnosti 25	1.399,5

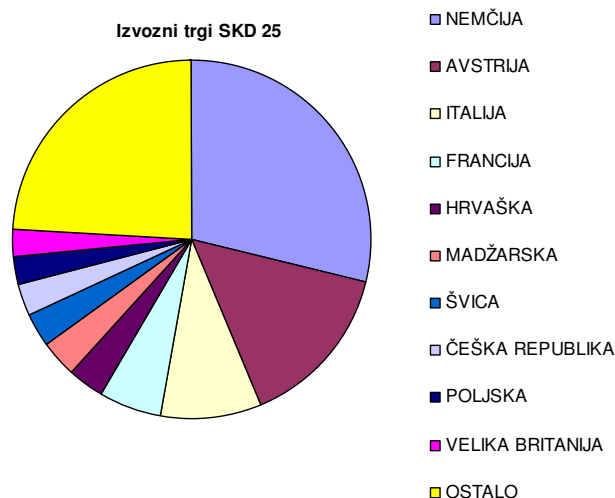

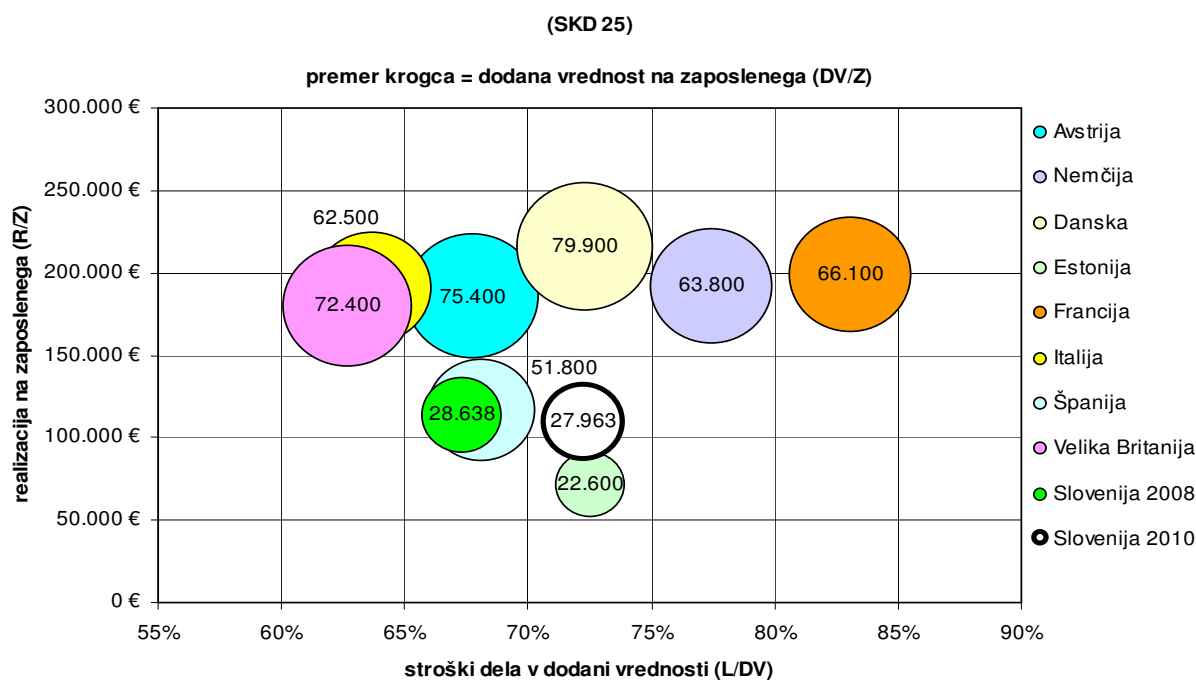
Tabela 10: Deleži izvoza proizvodnje kovinskih izdelkov po državi

Pregled izvoza proizvodnje kovinskih izdelkov pokaže, da se največ izvozi v Nemčijo, Avstrijo, Italijo, Francijo in Hrvaško. Vrednosti izvoza v posamezne države so razvidni iz tabele.

5.1.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava s proizvodnjo kovinskih izdelkov v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti, ki so opisani v drugem poglavju v točki produktivnost. Primerjava je izvedena za leto 2008, saj za države Evropske unije v bazah EuroStata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v to sliko leta 2008 vključena »Slovenija (2010)«.

Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU (za leto 2008) za dejavnost Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (SKD 25)

Graf 12: Primerjava proizvodnje kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (SKD 25) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008-EU

Iz diagrama 12 - dejavnost (SKD 25) Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav - je razvidno, da se države EU pri realizaciji na zaposlenega (R/Z) v letu 2008 gibljejo med 70.000€ (Estonija) in 216.000€; prednjači Danska z 215.357€, Slovenija pa z realizacijo 113.845€ krepko zaostaja za skupino vodilnih. V razmerju stroškov dela glede na ustvarjeno dodano vrednost pri proizvodnji kovinskih izdelkov v celoti za leto 2008, so države razvrščene nekako v razponu med 60% in 85% (Slovenija dosega 67%). Najvišji stroški dela v dodani vrednosti so pri Franciji (83%).

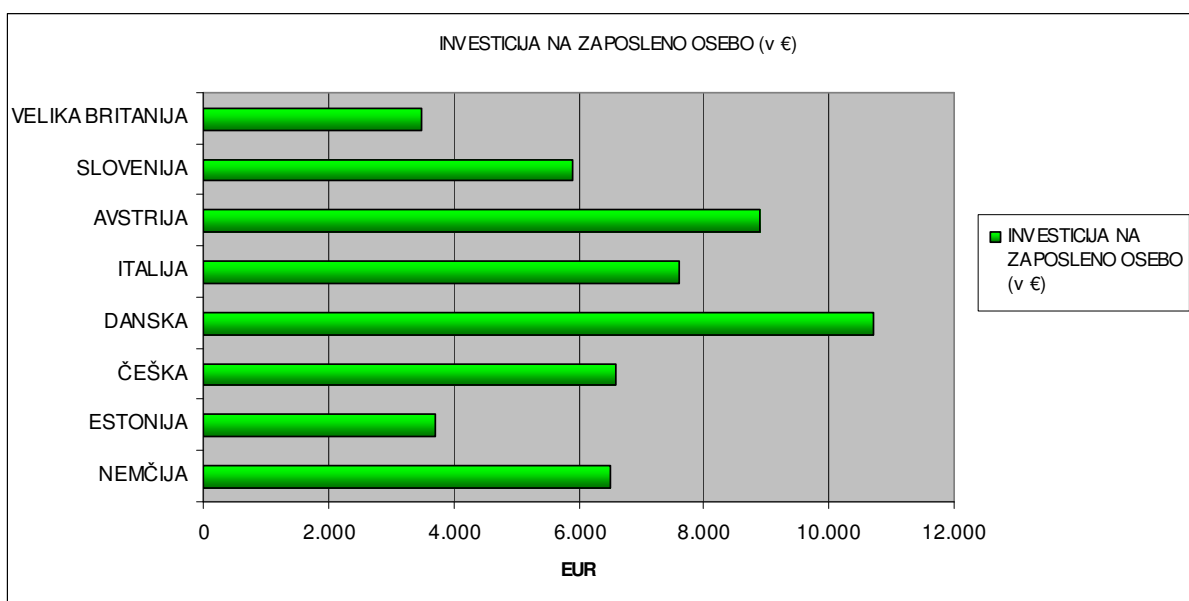
Pri ustvarjeni dodani vrednosti na zaposlenega je tako kot vsako leto v samem »vrhu« "peterica" držav (Italija, Avstrija, Velika Britanija, Danska in Nemčija). Pri dodani vrednosti na zaposlenega (DV/Z) se vrednosti gibljejo med 20.000€ in 80.000€, kjer so najbolj razvite države precej izenačene. Najvišjo vrednost dosega Danska z 79.900€, višina realizirane dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z) pri Sloveniji pa znaša »le« 28.638€.

Slika Slovenije v letu 2010 glede na leto 2008 kaže rahel upad, tako pri realizaciji na zaposlenega (109.000 €) kot pri dodani vrednosti na zaposlenega (27.963 €) .

5.1.4.1. Investicije v panogi

PROIZVODNJA KOVINSKIH IZDELKOV RAZEN STROJEV IN NAPRAV (SKD 25)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	NEMČIJA	4,4%	6.500
	ESTONIJA	4,8%	3.700
	ČEŠKA	43,6%	6.600
	DANSKA	6,6%	10.700
	ITALIJA	5,0%	7.600
	AVSTRIJA	4,8%	8.900
	SLOVENIJA	6,6%	5.900
	VELIKA BRITANIJA	2,7%	3.500

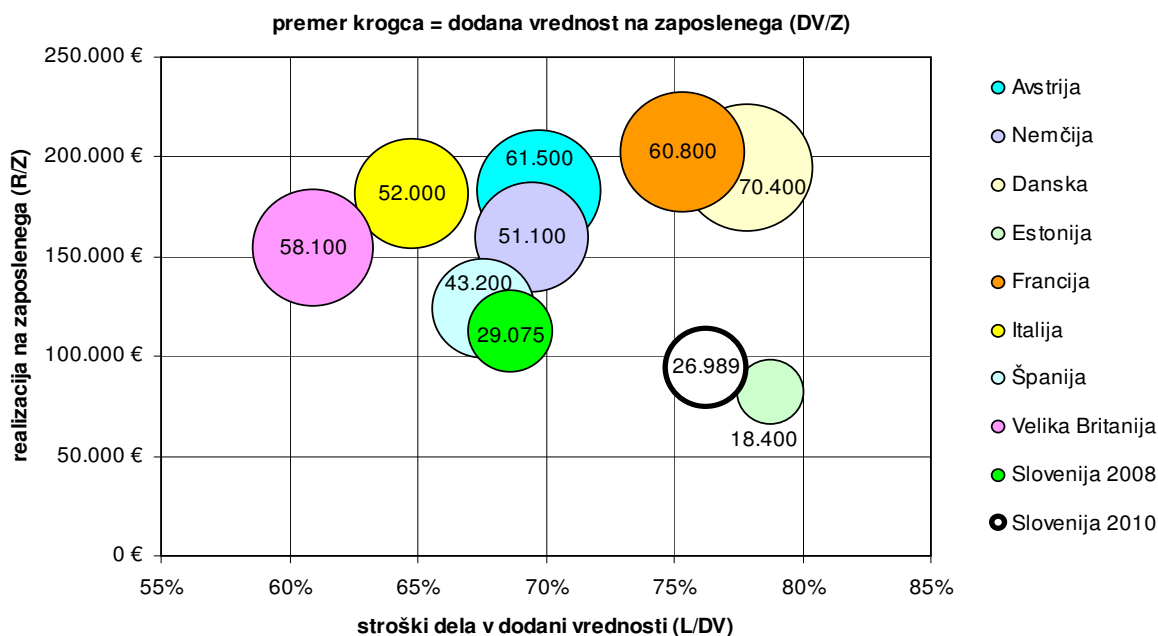
Pri proizvodnji kovinskih izdelkov (SKD 25) lahko vidimo, da se delež prihodka vložnega v investicijo dejavnosti giblje od 2,7% (Velika Britanija) do 43,6% (Češka). Pri vseh državah (razen Češke) delež vložnih sredstev ne presega 10%. Če to izrazimo v denarnih enotah lahko vidimo, da Danska vложи največ denarja (10.700€), medtem ko Slovenija za to nameni 5.900€.

Za dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov, ki predstavljajo največji delež prihodka in zaposlenih, so v nadaljevanju prikazane primerjave z posameznimi evropskimi državami.

5.1.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU (za leto 2008) za dejavnost Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov (SKD 25.1)

(SKD 25.1)

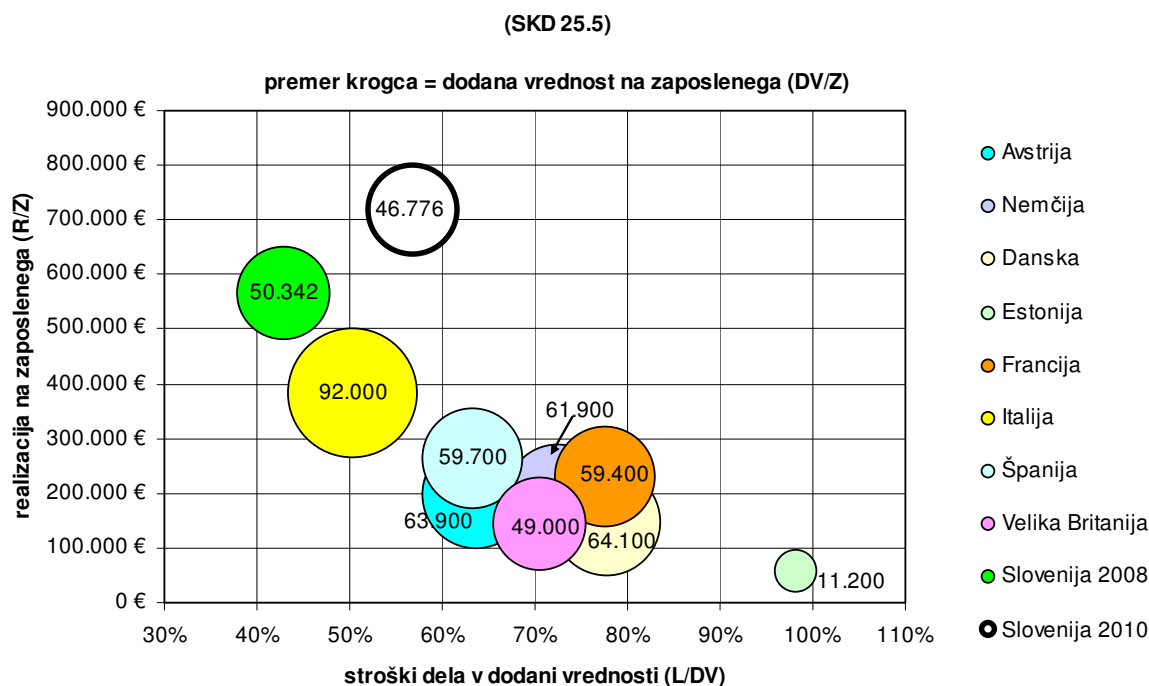
Graf 13: Primerjava proizvodnje gradbenih kovinskih izdelkov (SKD 25.1) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 - EU

V proizvodnji gradbenih kovinskih delov (diagram 13) pri večjih proizvajalkah opazimo viden razpon pri stroških dela. Ta se giblje med 60 in slabih 80% (Danska). Najnižje ima Velika Britanija, in sicer 61%, Slovenija pa se z 69% uvršča nekje v sredino med vsemi izbranimi državami. Pri realizaciji na zaposlenega (R/Z) je razvidno, da se države EU v letu 2008 gibljejo med 80.000€ in 210.000€; prednjači Francija z 202.286€. Slovenija z skoraj polovico slabšo realizacijo (111.960€), zaostaja za skupino vodilnih.

Pri dodani vrednosti na zaposlenega (DV/Z) se vrednosti gibljejo med 20.000€ in 70.000€, kjer so najbolj razvite države precej izenačene, najvišjo vrednost dosega Danska z 70.400€. Slovenija z 29.075€ dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z), ostaja na nezavidljivem mestu.

V letu 2010 je Slovenija glede na leto 2008 pri vseh obravnavanih segmentih nazadovala.

5.1.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU (za leto 2008) za dejavnost Kovanje, stiskanje, vtiskovanje in valjanje kovin; prašna metalurgija (SKD25.5)

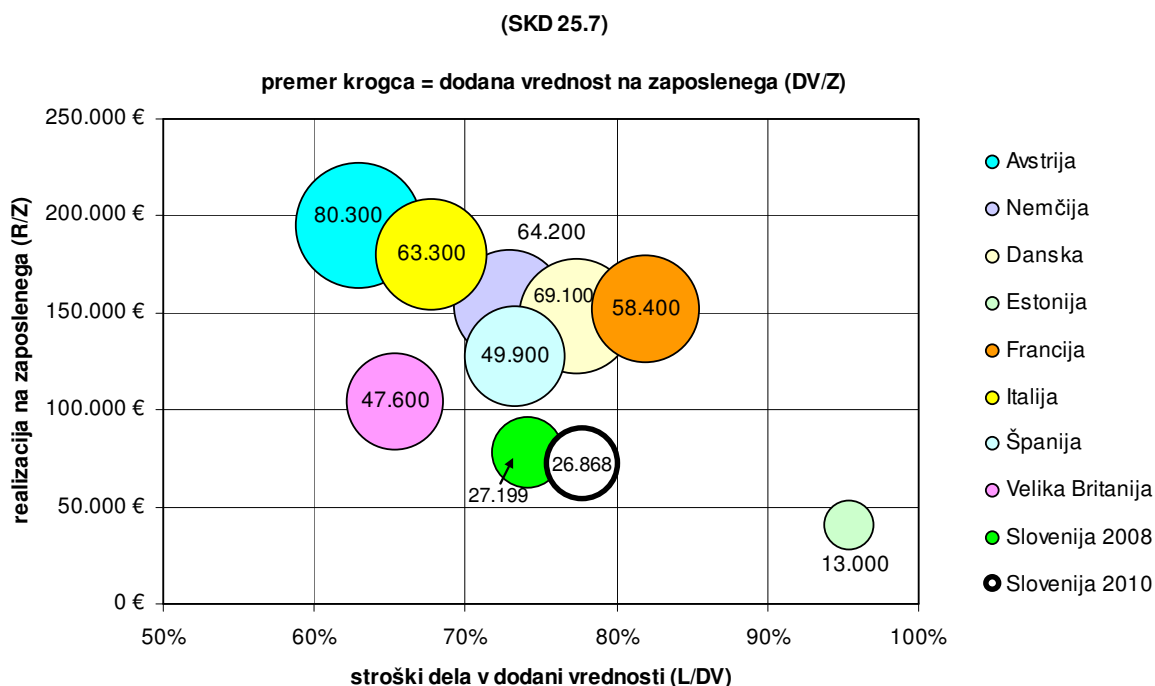
Graf 14: Primerjava Kovanje, stiskanje, vtiskovanje in valjanje kovin (SKD 25.5) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 – EU

Opomba: nepričakovana pozicija krožca Slovenija 2010 je posledica dejstva, da se je eno izmed nosilnih podjetij te dejavnosti v letu 2007 prestrukturiralo. Zgornji graf je tako kot ostali narejen na osnovi uradnih podatkov AJ PES za 2010; če izvzamemo zgoraj opredeljeno podjetje, je dodana vrednost (DV/Z) za panogo 32.757 €.

Pri kovanju, stiskanju, vtiskovanju in valjanju kovin ter prašni metalurgiji, v letu 2008 od vseh »velikih« najboljši izstopa Italija, in sicer ima dodano vrednost na zaposlenega 92.000€, realizacijo na zaposlenega pa znaša 380.000€. Ostale "večje" proizvajalke so grupirane bolj skupaj. To je najbolj vidno pri stroških dela v dodani vrednosti (L/DV). Ti se pri omenjenih državah gibljejo med 60% in 80%. Pri sami dodani vrednosti na zaposlenega (DV/Z) pa se vrednosti gibljejo med 10.000€ (Estonija) in 90.000€ (Italija), kjer so najbolj razvite države precej izenačene (razen Italije).

V letu 2010 je Slovenija glede na leto 2008 je močno narasla realizacija na zaposlenega (R/Z), in sicer za cca 150.000€! Dodana vrednost se je nekoliko znižala, povišali pa so se tudi stroški dela v dodani vrednosti, in sicer za 14% (glej opombo ob grafu 14).

5.1.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU (za leto 2008) za dejavnost Proizvodnja jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja (SKD 25.7)

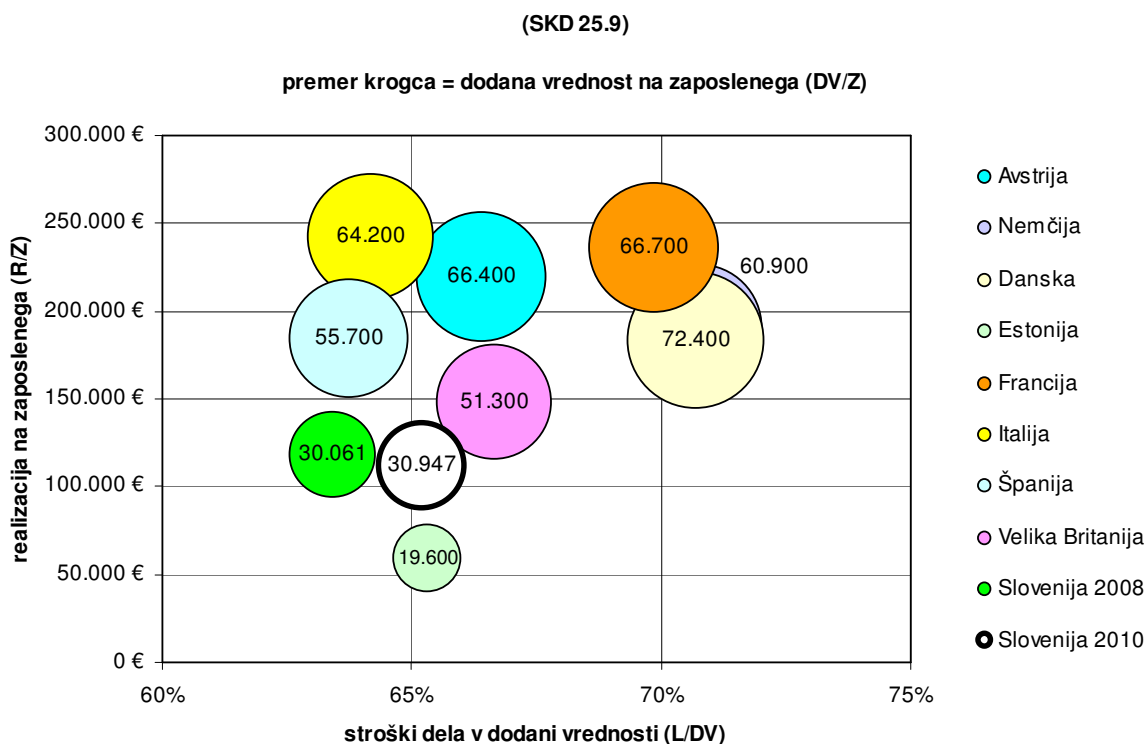
Graf 15: Primerjava proizvodnje jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja (SKD 25.7) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 – EU

Pri proizvodnji rezilnega in drugega orodja, Slovenija po realizaciji na zaposlenega ter sami dodani vrednosti zaostaja za najmočnejšimi državami. Najmočnejše države se pri realizaciji na zaposlenega (R/Z) v letu 2008 gibljejo med 100.000€ in 200.000€ (največ Avstrija s 195.000€ R/Z); Pri dodani vrednosti na zaposlenega (DV/Z) pa se vrednosti pri večjih proizvajalkah gibljejo med 47.000€ in 80.000€. Lahko rečemo, da v letu 2008 najboljšo pozicijo izkazuje Avstrija in Italija.

Slovenija tudi v letu 2008 ostaja na nezavidljivem mestu, saj ima v primerjavi z večjimi proizvajalkami približno dvakrat manjšo dodano vrednostjo na zaposlenega, nizko realizacijo na zaposlenega (77.622€) ter dobrih 74% stroškov dela v dodani vrednosti (L/DV).

V letu 2010 slovenski "mehurček" ostaja dokaj podoben tistemu iz 2008. Premik nazaj se je zgodil v vseh parametrih, vendar le -ta ni bil prevelik.

5.1.4.5. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU (za leto 2008) za dejavnost Proizvodnja drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9)

Graf 16: Primerjava proizvodnje drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 - EU

Iz diagrama 16 - dejavnost (SKD 25.9) Proizvodnja drugih kovinskih izdelkov - je razvidno, da se države EU pri realizaciji na zaposlenega (R/Z) v letu 2008 gibljejo med 50.000€ in 250.000€; prednjači Francija z 241.736€. Slovenija z 117.767€ zaostaja za skupino vodilnih. Stroških dela na zaposlenega glede na dodano vrednost se med vsemi obravnavanimi subjekti gibljejo med 60% in 70%, kjer ima Slovenija celo najnižjo vrednost (63%).

Pri dodani vrednosti na zaposlenega (DV/Z) se številke gibljejo med 19.000€ (Estonija) in 73.000€ (Danska), kjer so najbolj razvite države precej izenačene. Najvišjo vrednost dosega Danska z 72.400€ DV/Z, Slovenija ima v primerjavi z Dansko, za polovico nižjo dodano vrednost (30.061€). Dodana vrednost je večja samo v primerjavi z Estonijo.

Od večjih držav proizvajalk izstopajo že poznane države (Italija, Velika Britanija, Nemčija, Avstrija in predvsem Danska), tako po dodani vrednosti kot po realizaciji na zaposlenega. Ostale nekako sledijo, ločijo pa jih predvsem stroški dela na zaposlenega, kjer so Francija, Nemčija in Danska v najmanj ugodnem položaju.

Dodana vrednost in realizacija na zaposlenega sta **v letu 2010** pri Sloveniji, glede na leto 2008 praktično skoraj enaki, pri stroških dela na zaposlenega pa se je zgodil premik za 2% v desno, torej le - ti izkazujejo nekoliko slabšo sliko.

5.2. PROIZVODNJA STROJEV IN NAPRAV – SKD 28

Proizvodnja strojev in naprav vključuje naslednje dejavnosti:

- 28.1- Proizvodnja strojev za splošne namene
- 28.2- Proizvodnja drugih naprav za splošne namene⁽¹⁾
- 28.3- Proizvodnja kmetijskih in gozdarskih strojev
- 28.4- Proizvodnja obdelovalnih strojev
- 28.9- Proizvodnja drugih strojev za posebne namene

⁽¹⁾Pojasnilo: v okviru kovinske industrije se znotraj dejavnosti 28.2 - Proizvodnja drugih naprav za splošne namene ne obravnava 28.230 - Proizvodnja pisarniških strojev in naprav (razen računalnikov in perifernih naprav)

5.2.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz proizvodnje strojev in naprav

Obrazložitev metodologije, ki se uporablja pri izračunih indeksov rasti tekoče leto glede na predhodno leto (npr. 2010/2009).

Institucije kot AJPES, SURS, GV-IN in tudi GZS pri izračunu indeksov rasti upoštevajo finančne podatke družb, ki so za 2010 oddale letna poročila ter se le za ta ista podjetja primerjajo s finančnimi podatki za leto 2009 (ki so jih podjetja oddala na istem obrazcu).

V naslednji tabeli so prikazani osnovni podatki za dejavnost proizvodnje strojev in naprav v letu 2010.

	28.	28.1.	28.2.	28.3.	28.4.	28.9.
število družb	449	67	161	31	49	141
število zaposlenih - Z	12.742	3.549	4.003	1.087	1.274	2.829
<i>indeks 10/09</i>	93,8	98,1	86,2	98,2	96,9	97,6
prihodki (brez sprememb vrednosti zalog) - R	1.394.436.270	487.191.242	424.921.251	123.717.484	94.243.056	264.363.237
<i>indeks 10/09</i>	107,7	114,0	102,4	118,8	80,7	114,1
čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	427.179.292	136.106.129	132.936.234	31.014.493	30.100.801	97.021.635
<i>indeks 10/09</i>	101,3	114,5	94,7	102,8	67,5	111,0
čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	910.915.528	324.369.786	281.031.464	89.351.891	57.692.044	158.470.343
<i>indeks 10/09</i>	110,6	111,9	107,2	126,3	88,4	116,8
stroški blaga, materiala in storitev	974.147.789	361.953.836	295.094.303	87.598.601	58.937.996	170.563.053
<i>indeks 10/09</i>	113,1	118,1	104,0	118,1	94,4	126,6
stroški dela	284.290.010	73.901.056	90.655.688	22.422.138	30.057.392	67.253.736
<i>indeks 10/09</i>	103,0	108,3	97,9	103,9	100,2	105,6
amortizacija	57.163.767	19.149.077	15.802.969	5.868.589	4.406.123	11.937.009
<i>indeks 10/09</i>	96,5	92,7	95,8	94,8	101,4	103,3
dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	56.935.666	20.094.931	17.601.765	2.089.836	2.868.942	14.280.192
<i>indeks 10/09</i>	117,1	174,4	109,7	100,8	69,2	96,3
dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBDIT)	114.099.433	39.244.008	33.404.734	7.958.425	7.275.065	26.217.201
<i>indeks 10/09</i>	105,8	122,0	102,7	96,3	85,7	99,4
zaloge	244.561.414	66.344.204	65.062.476	39.812.238	23.173.055	50.169.441
<i>indeks 10/09</i>	105,0	107,5	104,0	93,6	120,3	107,0
dodana vrednost -DV	396.033.840	115.371.129	122.830.627	31.160.392	37.190.935	89.480.757
<i>indeks 10/09</i>	107,7	115,8	106,8	104,7	100,5	103,7
finančna neodvisnost	0,360	0,403	0,341	0,300	0,322	0,364
<i>indeks 10/09</i>	99,8	103,7	102,7	107,7	91,5	90,4
koeficient zadolženosti	0,595	0,541	0,618	0,666	0,635	0,592
<i>indeks 10/09</i>	99,9	96,1	99,0	95,9	109,9	105,9
celotna gospodarnost	1,021	1,033	1,020	1,022	0,970	1,021
<i>indeks 10/09</i>	98,5	100,0	100,0	104,5	84,6	97,1
dobičkonosnost kapitala - ROE	0,060	0,083	0,059	0,011	0,022	0,056
<i>indeks 10/09</i>	436,9	539,8	-457,5	-131,7	51,3	130,9
dobičkonosnost sredstev - ROA	0,022	0,033	0,020	0,003	0,007	0,020
<i>indeks 10/09</i>	436,0	559,7	-469,9	-141,9	47,0	118,3
prihodki na zaposlenega - R/Z	109.433	137.265	106.146	113.821	73.981	93.447
<i>indeks 10/09</i>	114,8	116,2	118,8	121,0	83,3	116,9

stroški dela na zaposlenega - L/Z	22.311	20.821	22.646	20.628	23.595	23.773
<i>indeks 10/09</i>	<i>109,8</i>	<i>110,4</i>	<i>113,6</i>	<i>105,8</i>	<i>103,4</i>	<i>108,1</i>
DV na zaposlenega - DV/Z	31.080	32.506	30.683	28.668	29.195	31.630
<i>indeks 10/09</i>	<i>114,8</i>	<i>118,1</i>	<i>123,9</i>	<i>106,6</i>	<i>103,7</i>	<i>106,2</i>
delež prodaje na tujih trgih	0,653	0,666	0,661	0,722	0,612	0,599
<i>indeks 10/09</i>	<i>102,7</i>	<i>98,2</i>	<i>104,7</i>	<i>106,3</i>	<i>109,5</i>	<i>102,3</i>
delež stroškov dela v stroških	0,208	0,157	0,218	0,185	0,309	0,260
<i>indeks 10/09</i>	<i>94,2</i>	<i>95,0</i>	<i>95,6</i>	<i>91,4</i>	<i>105,0</i>	<i>89,8</i>
delež stroškov dela v dodani vrednosti - L/DV	0,718	0,641	0,738	0,720	0,808	0,752
<i>indeks 10/09</i>	<i>95,6</i>	<i>93,5</i>	<i>91,7</i>	<i>99,2</i>	<i>99,7</i>	<i>101,8</i>

Tabela 11: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, ... proizvodnje strojev in naprav

Tudi dejavnost »proizvodnja strojev in naprav« v letu 2009 beleži indekse rasti. Prihodek je na ravni celotne SKD 28 višji za 7,7% in znaša skoraj 1,4 mlrd. €. Največja rast prihodka je pri »Proizvodnji kmetijskih in gozdarskih strojev« (SKD 28.3), ki je višja za 18,8% glede na leto poprej; dobro 14% rast prihodkov pa izkazuje dejavnosti SKD 28.1 (Proizvodnja strojev za splošne namene) in 28.9 (Proizvodnja drugih strojev za posebne namene).

Izvoz se je povečal za 10,6%, dobiček pred davki (EBIT) pa se je povečal za 17,1%. Dodana vrednost na zaposlenega dosega 31.080 € in je za 14,8% višja kot leto poprej. Dobičkonosnost ROE (+436,9%) in ROA (+436%) je občutno višja v primerjavi z letom poprej, delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti pa je nižji za 5,8%. Stroški dela na zaposlenega so nekoliko višji (indeks 109,8) in znašajo 22.311 € na zaposlenega.

5.2.2. Družbe

V nadaljevanju je po **abecednem vrstnem redu** navedenih po deset največjih družb proizvodnje strojev in naprav glede na ustvarjeni prihodek in izvoz, urejenih po velikostnem razredu družbe.

mikro družbe	
največje po prihodu	največje po izvozu
CESTEL CESTNI INŽENIRING D.O.O.	BIODOM 27 D.O.O., PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE
EKOP PROIZVODNJA EKOLOŠKE OPREME D.O.O., RIBNICA	DIESEL MOTOR MARIBOR, PROIZVODNJA, TRGOVINA, POSREDNIŠTVO IN STORITVE D.O.O.
GOMARK, TRGOVINA IN PROIZVODNJA D.O.O.	ECU TRGOVSKO IN STORITVENO PODJETJE D.O.O.
ISKRA PRO, PODJETJE ZA ROBOTIZACIJO IN AVTOMATIZACIJO, KRANJ, D.O.O.	FINES PROIZVODNJA IN PRODAJA KOVINSKE OPREME D.O.O.
LIV NOVA, PROIZVODNJA, PREDELAVA IN TRGOVINA, D.O.O.	GOMARK, TRGOVINA IN PROIZVODNJA D.O.O.
METALIA PROIZVODNJA IN TRGOVINA, D.O.O.,	H - MONT, MONTAŽA, PROIZVODNJA, TRGOVINA, D.O.O.
ROBOTEH AVTOMATIZACIJA IN ROBOTIZACIJA D.O.O.	HAGSPIEL PODJETJE ZA PROIZVODNJO INDUSTRIJSKIH PRALNIH STROJEV, TRGOVINO IN STORITVE D.O.O.
TRM FILTER, FILTRI IN FILTRIRNE NAPRAVE D.O.O.	ISKRA PRO, PODJETJE ZA ROBOTIZACIJO IN AVTOMATIZACIJO, KRANJ, D.O.O.
VINPROM PROJEKTI, PROJEKTIRANJE, IZDELAVA IN MONTAŽA KOVINSKIH IZDELKOV D.O.O.	PETRA STROJI PROIZVODNJA, STORITVE, TRGOVINA, D.O.O.
WEBER, PROIZVODNJA, TRGOVINA IN GOSTINSTVO, D.O.O.	WRAVOR, PROIZVODNJA, TRGOVINA IN TRANSPORT D.O.O.

male družbe**največje po prihodku**

ANDINO-HYDROPOWER ENGINEERING INŽENIRING
PODJETJE D.O.O., LJUBLJANA

LPKF LASER & ELEKTRONIKA D.O.O.

RIKO RIBNICA D.O.O. RIBNIŠKA INDUSTRIJA KOVINSKE
OPREME

SEC, PROIZVODNJA IN TRGOVINA, D.O.O.

STEM PESKALNA TEHNIKA, INŽENIRING, MARKETING
D.O.O.

SYSTEMAIR PROIZVODNJA PREZRAČEVALNIH NAPRAV
D.O.O.

TA - REGULATOR PROIZVODNJA REGULACIJSKIH
VENTILOV D.O.O.

TERMO-TEHNIKA HLADILNI, OGREVALNI IN ENERGETSKI
SISTEMI, D.O.O.

UNIFOREST PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE,
D.O.O.

VIRO PAKIRNI STROJI D.O.O.

največje po izvozu

ANDINO-HYDROPOWER ENGINEERING INŽENIRING
PODJETJE D.O.O., LJUBLJANA

LPKF LASER & ELEKTRONIKA D.O.O.

NOVI MOST - TRGOVINA IN POSLOVNE STORITVE, D.O.O.

SEC, PROIZVODNJA IN TRGOVINA, D.O.O.

STEM PESKALNA TEHNIKA, INŽENIRING, MARKETING
D.O.O.

TA - REGULATOR PROIZVODNJA REGULACIJSKIH
VENTILOV D.O.O.

TIPS D.O.O. PROIZVODNO IN TRGOVSKO PODJETJE

UNIFOREST PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE,
D.O.O.

VIRO PAKIRNI STROJI D.O.O.

YASKAWA RISTRO, PODJETJE ZA GRADNJO STROJEV IN
NAPRAV D.O.O.

srednje družbe**največje po prihodku**

EHO ELEKTRIKA, HLADILNIŠTVO, OGREVANJE D.O.O.

FARMTECH, PROIZVODNJA KMETIJSKIH STROJEV IN
OPREME TER TRGOVINA D.O.O.

GOSTOL-GOPAN PROIZVODNJA PREHRAMBENE
OPREME IN OPREME ZA KEMIJSKO INDUSTRIJO D.O.O.

HERZ, KOVINSKO PREDLOVALNO PODJETJE D.D.

HIDRIA PERLES, PODJETJE ZA PROIZVODNJO, PRODAJO
IN RAZVOJ ELEKTRIČNIH STROJEV IN NAPRAV, D.O.O.

K.K. KRAS KABINE, PROIZVODNJA KABIN D.O.O.

KLADIVAR, TOVARNA ELEMENTOV ZA FLUIDNO TEHNIKO
ŽIRI, D.O.O.

ROTIS DRUŽBA ZA PROIZVODNJO IN TRGOVINO NA
DEBELO IN DROBNO Z MEŠANIM BLAGOM D.O.O.

SCT TOVARNA KOVINSKE OPREME D.O.O.

SIP STROJNA INDUSTRIJA, D.D., ŠEMPETER V SAVINJSKI
DOLINI

največje po izvozu

AKERS VALJI RAVNE PODJETJE ZA PROIZVODNJO
KOVANIH VALJEV D.O.O.

EHO ELEKTRIKA, HLADILNIŠTVO, OGREVANJE D.O.O.

FARMTECH, PROIZVODNJA KMETIJSKIH STROJEV IN
OPREME TER TRGOVINA D.O.O.

GOSTOL-GOPAN PROIZVODNJA PREHRAMBENE
OPREME IN OPREME ZA KEMIJSKO INDUSTRIJO D.O.O.

HERZ, KOVINSKO PREDLOVALNO PODJETJE D.D.

I.H.S. INDUSTRIJSKI MANIPULACIJSKI SISTEMI KRŠKO
D.O.O.

K.K. KRAS KABINE, PROIZVODNJA KABIN D.O.O.

KLADIVAR, TOVARNA ELEMENTOV ZA FLUIDNO TEHNIKO
ŽIRI, D.O.O.

SCT TOVARNA KOVINSKE OPREME D.O.O.

SIP STROJNA INDUSTRIJA, D.D., ŠEMPETER V SAVINJSKI
DOLINI

velike družbe	
največje po prihodu	največje po izvozu
ADK PODJETJE ZA PROIZVODNJO, TRGOVINO, PROJEKTANTSKE, INŽENIRING STORITVE, TURIZEM, GOSTINSTVO IN NAJEME D.O.O.	ADK PODJETJE ZA PROIZVODNJO, TRGOVINO, PROJEKTANTSKE, INŽENIRING STORITVE, TURIZEM, GOSTINSTVO IN NAJEME D.O.O.
AGROMEHANIKA, PROIZVODNJA IN TRGOVINA, KRANJ, D.D.	DANFOSS COMPRESSORS PODJETJE ZA PROIZVODNJO KOMPRESORJEV D.O.O.
DANFOSS COMPRESSORS PODJETJE ZA PROIZVODNJO KOMPRESORJEV D.O.O.	GKN DRIVELINE SLOVENIJA, PROIZVODNJA AVTOMOBILSKIH TRANSMISIJ IN AVTO DELOV, D.O.O.
GKN DRIVELINE SLOVENIJA, PROIZVODNJA AVTOMOBILSKIH TRANSMISIJ IN AVTO DELOV, D.O.O.	HIDRIA IMP KLIMA PROIZVODNJA KLIMA SISTEMOV D.O.O.
HIDRIA IMP KLIMA PROIZVODNJA KLIMA SISTEMOV D.O.O.	LIV HIDRAVLIKA IN KOLESA, PROIZVODNJA, PREDELAVA IN TRGOVINA, D.O.O.
LIV HIDRAVLIKA IN KOLESA, PROIZVODNJA, PREDELAVA IN TRGOVINA, D.O.O.	MARIBORSKA LIVARNA MARIBOR D.D.
MARIBORSKA LIVARNA MARIBOR D.D.	PALFINGER PROIZVODNJA D.O.O.
PALFINGER PROIZVODNJA D.O.O.	SISTEMSKA TEHNIKA PODJETJE ZA PROIZVODNJO NAMENSKIH PROIZVODOV IN TEHNOLOŠKO STROJNE OPREME D.O.O.
SISTEMSKA TEHNIKA PODJETJE ZA PROIZVODNJO NAMENSKIH PROIZVODOV IN TEHNOLOŠKO STROJNE OPREME D.O.O.	TAJFUN PLANINA PROIZVODNJA STROJEV, D.O.O.
TAJFUN PLANINA PROIZVODNJA STROJEV, D.O.O.	TRANSPAK, PODJETJE ZA INŽENIRING, PROCESNO OPREMO IN ZASTOPSTVA D.O.O.

5.2.3. Izvoz

V celotni dejavnosti »proizvodnja strojev in naprav« (SKD 28) je bil v letu 2010 čisti prihodek od prodaje na tujem trgu 911 mio €. To pomeni 10,6% povečanje, glede na leto 2009. Le dejavnost 28.4 - proizvodnja obdelovalnih strojev, je v letu 2010 imela padec izvoza (za 11,6%).

Največji delež prodaje na tujih trgih sta imeli dejavnosti 28.3 - proizvodnja kmetijskih in gozdarskih strojev (72,2%) ter 28.1- proizvodnja strojev za splošne namene (66,6%).

Deleži izvoza proizvodnje strojev in naprav po državah

država namena	Izvoz v mio €
NEMČIJA	255,1
AVSTRIJA	123,5
ITALIJA	57,5
FRANCIJA	43,5
POLJSKA	32,8
HRVAŠKA	29,8
SRBIJA	29,4
BOSNA IN HERCEGOVINA	29,1
PAKISTAN	26,5
RUSKA FEDERACIJA	25,4
OSTALO	258,2
Skupaj izvoz dejavnosti 28	910,9

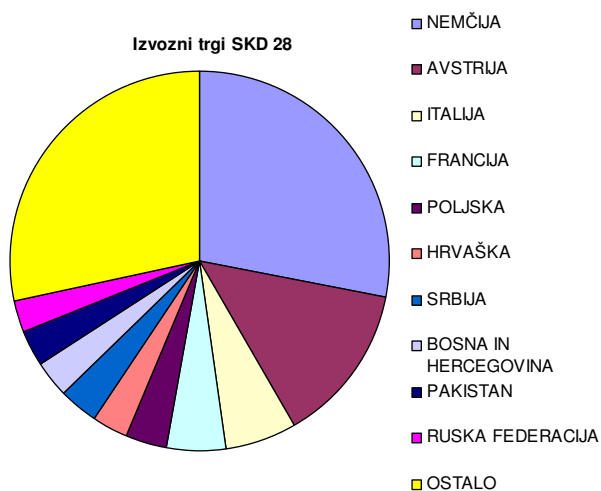

Tabela 12: Deleži izvoza proizvodnje strojev in naprav po država .

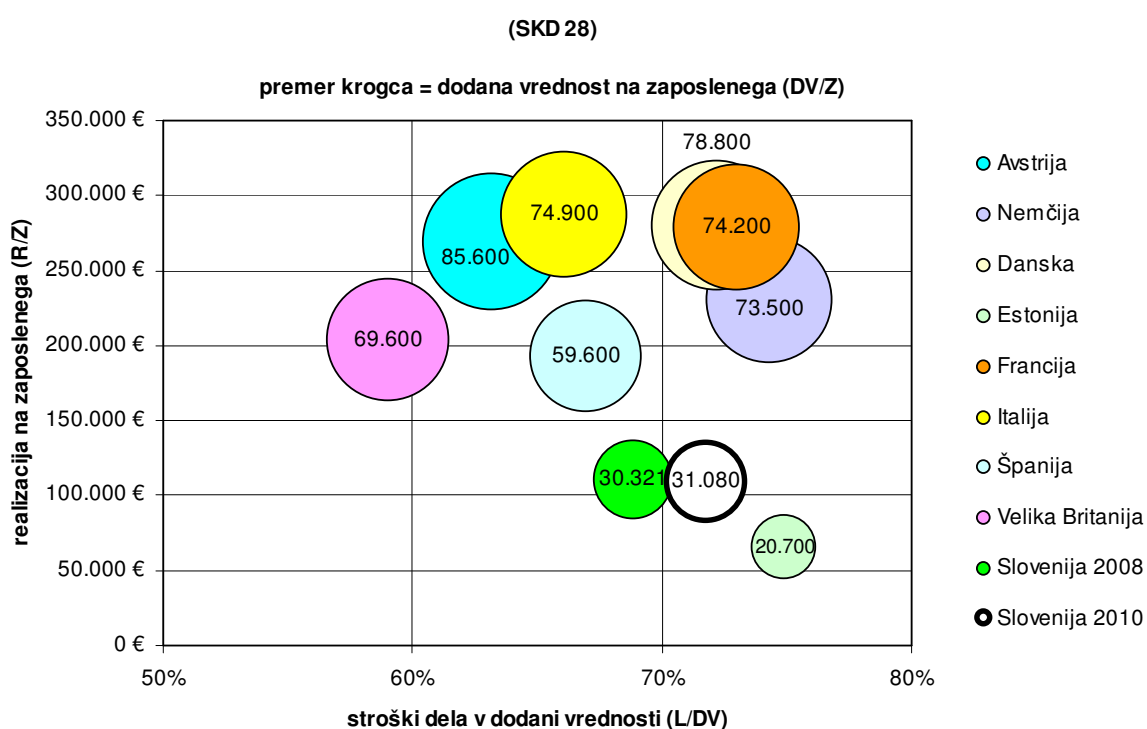
Pregled izvoza proizvodnje kovinskih izdelkov pokaže, da se največ izvozi v Nemčijo, Avstrijo, Italijo in Francijo. Deleži izvoza v posamezne države so razvidni iz grafa.

5.2.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava s proizvodnjo kovinskih izdelkov v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti, ki so opisani v drugem poglavju v točki produktivnost.

Primerjava je izvedena za leto 2008, saj za države Evropske unije v bazah EuroStata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v to sliko leta 2008 vključena »Slovenija (2010)«.

Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU (za leto 2008) za dejavnost Proizvodnja drugih strojev in naprav (SKD 28)

Graf 17: Primerjava proizvodnje drugih strojev in naprav (SKD 28) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 - EU

Na diagramu pri vseh večjih proizvajalkah izstopa visoka dodana vrednost (največjo ima Avstrija), realizacija na zaposlenega pa se pri vseh državah giblje med 60.000€ (Estonija) in 280.000€ (Italija). Malo večja odstopanja so le pri stroških na zaposlenega glede na ustvarjeno dodano vrednost, ki se gibljejo med 55% in 75%, Francija ima izmed večjih držav najvišji delež stroškov dela(73%).

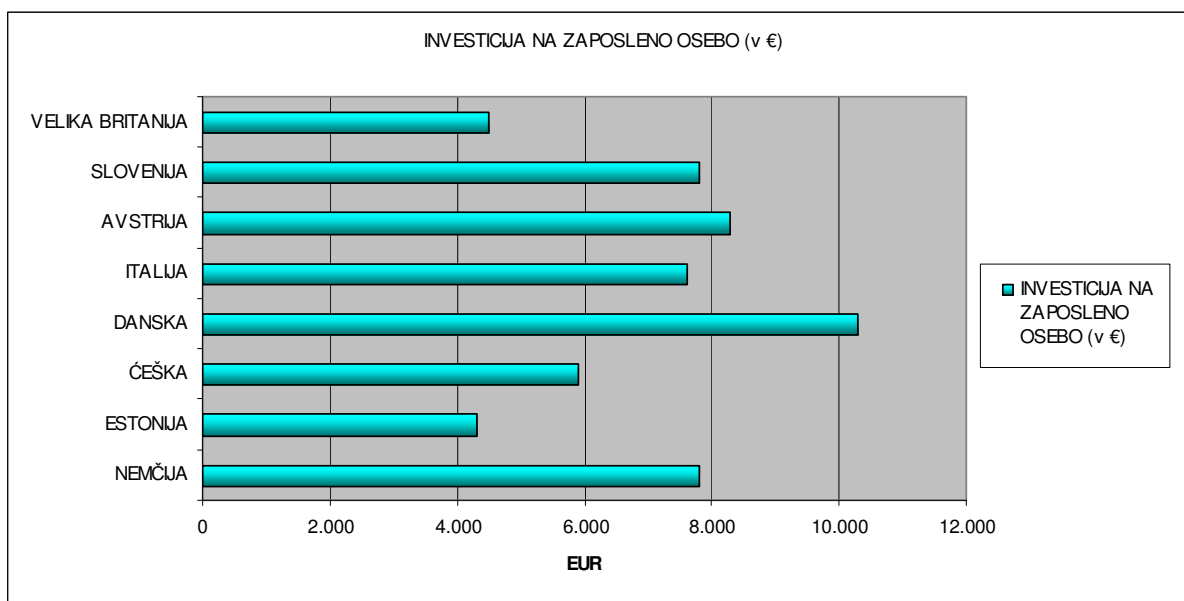
Slovenija v letu 2008 pri stroških dela dosega 69% in je nekje na sredini v primerjavi z ostalimi državami. Kot vsako leto zaostajamo v sami ustvarjeni dodani vrednosti ter realizaciji na zaposlenega (2 do 3-krat manj od ostalih).

Leto 2010 je za Slovenijo dokaj primerljivo z 2008, slika izstopa le pri stroških dela v dodani vrednosti, ki so višji za okoli 3%.

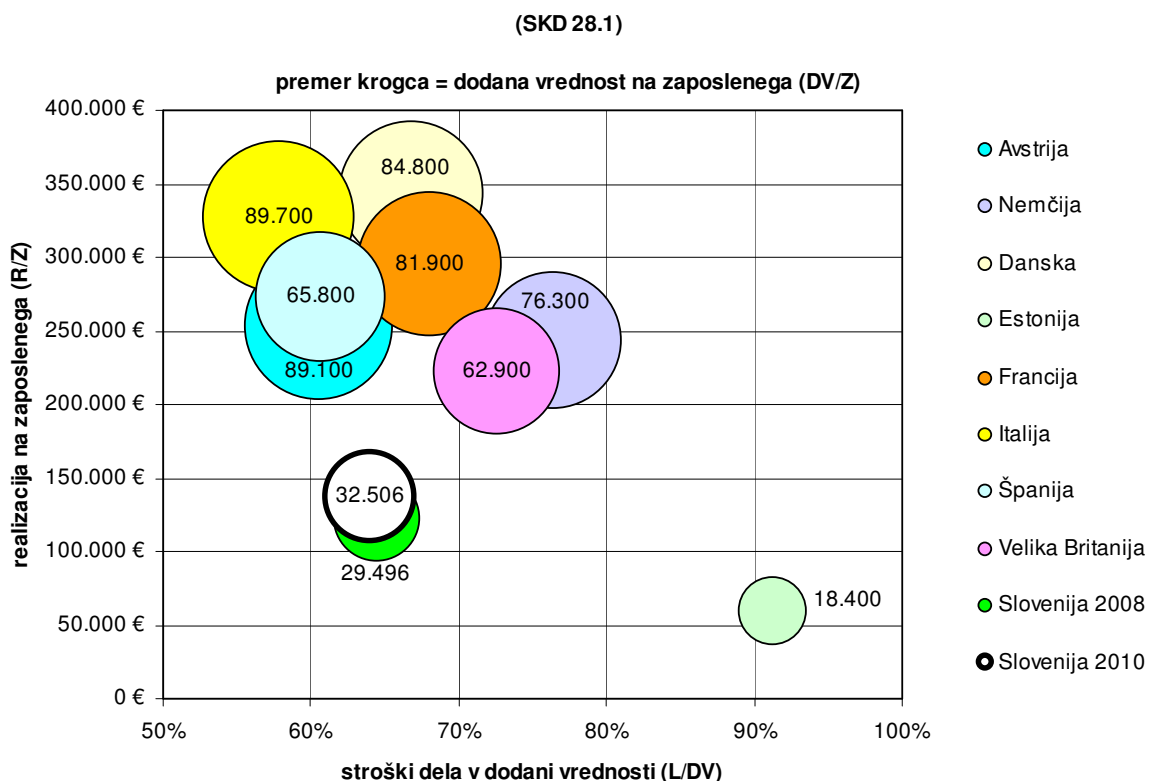
5.2.4.1. Investicije v panogi

PROIZVODNJA DRUGIH STROJEV IN NAPRAV (SKD 28)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	NEMČIJA	6,9%	7.800
	ESTONIJA	1,9%	4.300
	ČEŠKA	0,5%	5.900
	DANSKA	33,0%	10.300
	ITALIJA	3,7%	7.600
	AVSTRICIJA	4,5%	8.300
	SLOVENIJA	4,4%	7.800
	VELIKA BRITANIJA	2,2%	4.500

Pri proizvodnji strojev in naprav (SKD 28) je slika dokaj podobna. Vidimo lahko, da delež prihodka vloženega v investicijo dejavnosti variira od 0,5% na Češkem do 33% na Danskem. Tudi pri tej dejavnosti vse države (razen Danske), ne presegajo 10-odstotnega deleža prihodka, ki se nameni za investicijo dejavnosti. V Sloveniji je delež prihodka 4,4% oz. 7.800€, izraženo z denarjem. Tudi tukaj največ denarnih sredstev nameni Danska (10.300 €).

5.2.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU (za leto 2008) za dejavnost Proizvodnja strojev za splošne namene (SKD 28.1)

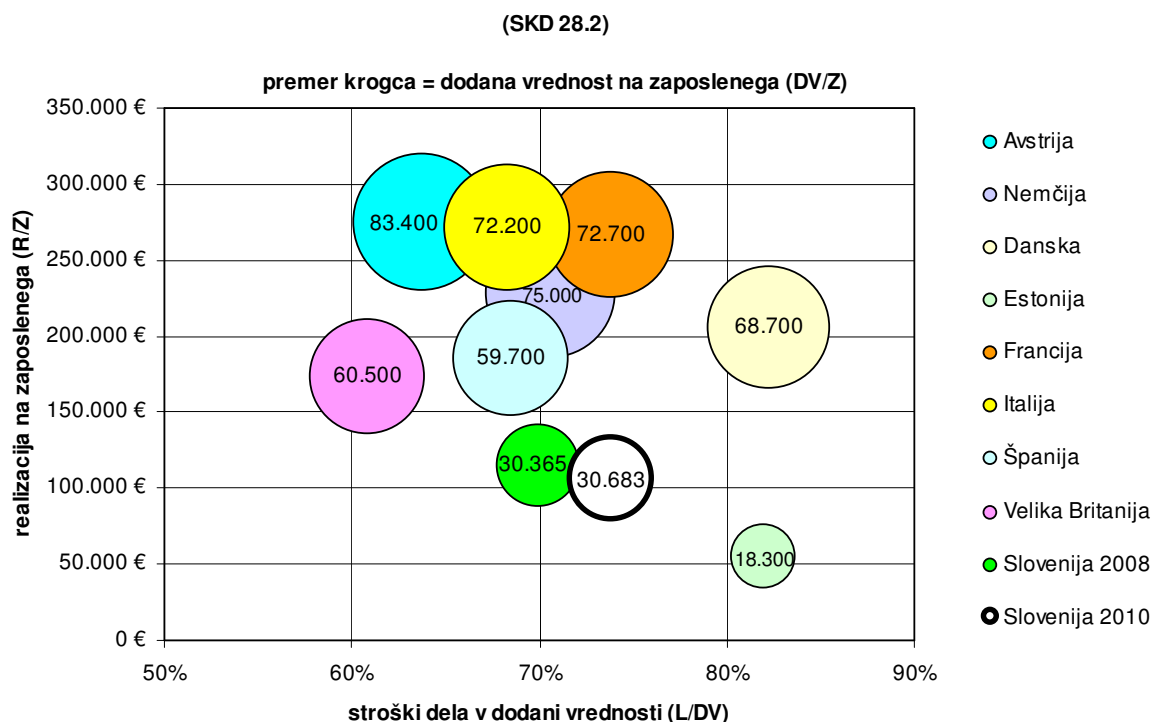
Graf 18: Primerjava proizvodnje strojev za splošne namene (SKD 28.1) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 - EU

Na grafu vidimo podobno situacijo kot velikokrat do zdaj. Večje države proizvajalke so nekako "zgoščene" v zgornjem delu grafa. Ločijo se predvsem na podlagi ustvarjene dodane vrednosti in pa same realizacije na zaposlenega. Če izpostavimo najboljše, sta to Italija in Avstrija, dokaj podoben rezultat pa dosega tudi Danska. Ostale države si sledijo ena za drugo, razlika je opazna le pri stroških dela na zaposlenega. Ti se nahajajo v razponu med 55% in 80%, izstopajo le »požrešni« Estonci (pogoltnejo 90% ustvarjenega za plače).

Pri Sloveniji (2008) je pozicija glede stroškov dela, kot ponavadi nekje v sredini med zgornjimi proizvajalkami, vendar pa sta ustvarjena dodana vrednost in realizacija na zaposlenega, če se smemo izraziti, »zanemarljiva« v primerjavi z našo največjo konkurenco.

V letu 2010 se "mehurčka" skoraj pokrivata, saj je imela Slovenija glede na leto 2008 le nekoliko višjo realizacijo in dodano vrednost na zaposlenega, medtem ko je delež stroškov dela ostal praktično enak.

5.2.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU (za leto 2008) za dejavnost Proizvodnja drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2)

Graf 19: Primerjava drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 – EU

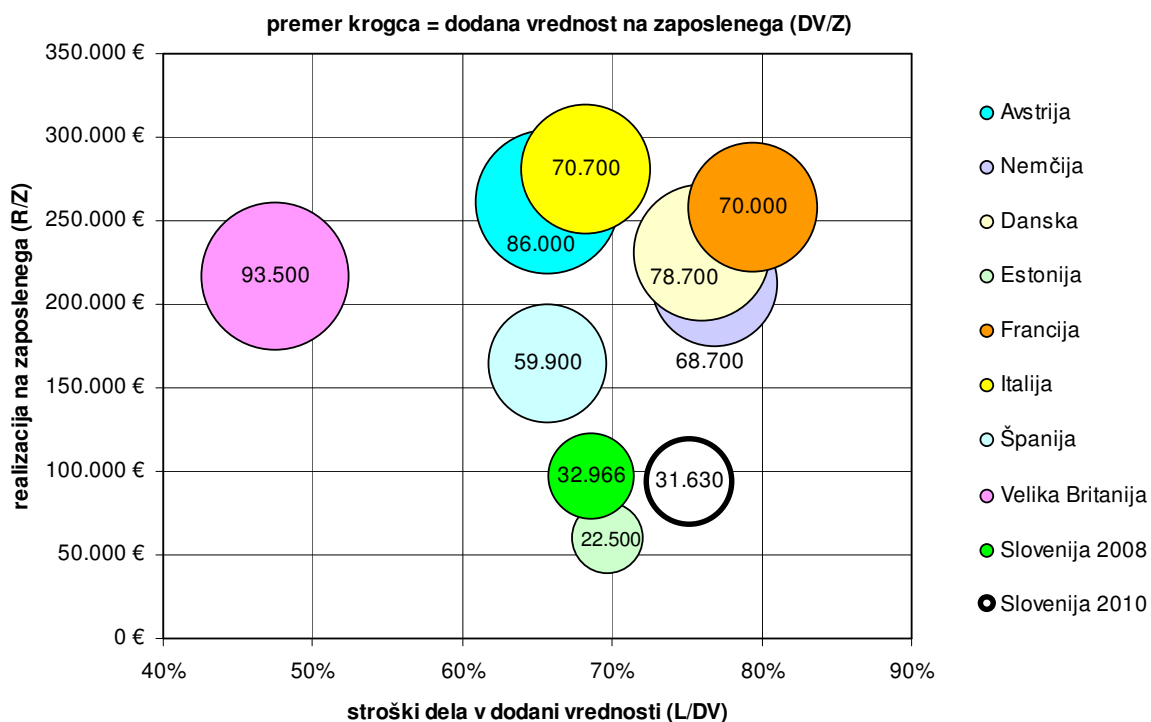
Dejavnost SKD 28.2 (Proizvodnja peči, dvigalnih, klimatskih in drugih naprav za splošno rabo), glede dodane vrednosti in realizacije na zaposlenega dosega najboljše rezultate v Italiji, Avstriji, Nemčiji in Franciji. Najslabšo pozicijo glede stroškov dela na zaposlenega ima izmed omenjenih držav Danska (82%).

Slovenija (2008) ima kot vedno oba parametra, tako dodano vrednost, kot realizacijo na zaposlenega, približno dvakrat manjšo v primerjavi z ostalimi večjimi proizvajalkami. Boljši smo le od Estonije, vendar je to slaba uteha.

Dodana vrednost na zaposlenega (DV/Z) je bila **v letu 2010** skoraj enaka kot v 2008, stroški dela v dodani vrednosti so se povišali za okoli 4%, realizacija na zaposlenega (R/Z) pa se je povišala za slabih 5.000€.

5.2.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU (za leto 2008) za dejavnost Proizvodnja drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9)

(SKD 28.9)

Graf 20: Primerjava proizvodnje drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 – EU

Ponovno je opaziti zaostanek Slovenije (2008) za državami zahodne Evrope. Predvsem dodana vrednost in realizacija na zaposlenega za 2 do 3-krat manjši, kot pri naših zahodnih sosedah. Države so nekako »razpršene« glede na stroške dela na zaposlenega. Najnižje ima Velika Britanija, in sicer ti znašajo slabih 48%. V najboljšem položaju glede na ustvarjeno dodano vrednost ter realizacijo na zaposlenega je Velika Britanija, sledita ji Avstrija in Italija. V drugem delu grafa pa se nekako skupaj nahajajo Danska, Francija in Nemčija. Slika Nemčije, Danske in Francije "kazijo" visoki stroški dela, ki segajo vse do 80% ustvarjene dodane vrednosti.

Kot pri vseh prejšnjih dejavnostih se tudi tukaj pri Sloveniji **v letu 2010** pojavlja segment "padanja" oz. nazadovanja v vseh parametrih. Tukaj bi izpostavili stroške dela, ki so se povišali za slabih 7%, medtem ko sta ostali dve obravnavani veličini imeli le rahel padec glede na leto 2008.

5.3. PROIZVODNJA MOTORNIH VOZIL, PRIKOLIC IN POLPRIKOLIC – SKD 29

Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29) vključuje naslednje dejavnosti:

- 29.1- Proizvodnja motornih vozil
- 29.2- Proizvodnja karoserij za vozila; proizvodnja prikolic, polprikolic
- 29.3- Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila, **brez** 29.310 - Proizvodnja električne in elektronske opreme za motorna vozila. Tako znotraj 29.3 kot v celotni panogi 29 so zato **vrednosti, ki jih ima 29.310, odvezete.**

5.3.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic

Obrazložitev metodologije, ki se uporablja pri izračunih indeksov rasti tekoče leto glede na predhodno leto (npr. 2010/2009).

Institucije kot AJPES, SURS, GV-IN in tudi GZS pri izračunu indeksov rasti upoštevajo finančne podatke družb, ki so za 2010 oddale letna poročila ter se le za ta ista podjetja primerjajo s finančnimi podatki za leto 2009 (ki so jih podjetja oddala na istem obrazcu).

	29.	29.1.	29.2.	29.3.
število družb	96	12	28	56
število zaposlenih - Z	9.166	2.831	1.170	5.166
<i>indeks 10/09</i>	101,6	96,0	104,5	104,2
prihodki (brez sprememb vrednosti zalog) - R	2.530.059.567	1.357.155.025	287.388.065	885.516.477
<i>indeks 10/09</i>	109,2	103,7	124,1	114,0
čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	320.828.006	42.142.815	17.471.781	261.213.410
<i>indeks 10/09</i>	109,4	173,6	95,1	104,2
čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	2.170.801.129	1.304.094.203	266.054.396	600.652.530
<i>indeks 10/09</i>	109,1	102,3	127,8	118,6
stroški blaga, materiala in storitev	2.123.675.111	1.187.033.075	250.415.221	686.226.815
<i>indeks 10/09</i>	110,1	103,1	141,7	114,2
stroški dela	207.156.809	66.214.944	27.940.191	113.001.674
<i>indeks 10/09</i>	109,7	103,5	120,7	111,2
amortizacija	121.356.274	74.891.415	3.327.873	43.136.986
<i>indeks 10/09</i>	101,5	98,3	93,3	108,5
dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	66.025.263	24.767.409	12.130.602	29.127.252
<i>indeks 10/09</i>	115,7	88,4	166,6	133,8
dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBDIT)	187.381.537	99.658.824	15.458.475	72.264.238
<i>indeks 10/09</i>	106,1	95,6	142,5	117,5
zaloge	159.439.401	33.865.411	44.165.059	81.408.931
<i>indeks 10/09</i>	99,2	67,1	137,4	104,3
dodana vrednost -DV	391.735.958	156.030.692	44.685.419	191.019.847
<i>indeks 10/09</i>	107,7	99,1	107,6	116,1
finančna neodvisnost	0,332	0,438	0,397	0,258
<i>indeks 10/09</i>	98,5	96,4	101,3	100,5
koeficient zadolženosti	0,621	0,486	0,500	0,721
<i>indeks 10/09</i>	100,1	104,3	96,5	98,8
celotna gospodarnost	1,013	1,017	0,999	1,012
<i>indeks 10/09</i>	99,9	100,9	93,4	100,1
dobičkonosnost kapitala - ROE	0,052	0,037	0,140	0,041
<i>indeks 10/09</i>	195,8	98,5	237,3	623,9
dobičkonosnost sredstev - ROA	0,017	0,016	0,056	0,010
<i>indeks 10/09</i>	192,9	95,0	240,3	627,1
prihodki na zaposlenega - R/Z	276.019	479.450	245.639	171.424
<i>indeks 10/09</i>	107,5	107,9	118,8	109,4
stroški dela na zaposlenega - L/Z	22.600	23.392	23.881	21.876
<i>indeks 10/09</i>	108,1	107,8	115,6	106,7
DV na zaposlenega - DV/Z	42.737	55.122	38.194	36.979
<i>indeks 10/09</i>	106,1	103,2	103,0	111,4

delež prodaje na tujih trgih	0,858	0,961	0,926	0,678
<i>indeks 10/09</i>	<i>99,9</i>	<i>98,7</i>	<i>103,0</i>	<i>104,0</i>
delež stroškov dela v stroških	0,083	0,050	0,097	0,129
<i>indeks 10/09</i>	<i>100,4</i>	<i>100,8</i>	<i>90,9</i>	<i>97,6</i>
delež stroškov dela v dodani vrednosti - L/DV	0,529	0,424	0,625	0,592
<i>indeks 10/09</i>	<i>101,9</i>	<i>104,5</i>	<i>112,2</i>	<i>95,8</i>

Tabela 13: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela, ... proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic

Tudi dejavnost »proizvodnja motornih vozil in prikolic« v letu 2010 beleži indekse rasti nad 100. Prihodek je na ravni celotne SKD 29 višji za 9,4%, največji (24,1%) pri proizvodnji karoserij, prikolic in polprikolic (SKD 29.2), povečanje prihodkov pa izkazuje tudi obe preostali dejavnosti; proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1) za 3,7% in proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3); povečanje prihodkov za 14%.

Izvoz se je povečal za 9,1%, dobiček pred davki (EBIT) se je prav tako povečal (+15,7%), dodana vrednost na zaposlenega pa dosega 42.737 € in je za 6,1% višja kot v letu 2009. Dobičkonosnost (ROE in ROA) sta se močno popravili; indeks ROE znaša 195,8, indeks ROA pa 192,9. Delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti je ostal na skoraj podobni ravni, kot leta 2009 (indeks 100,4), stroški dela na zaposlenega pa so se povečali za 8,1% in znašajo 22.600 € na zaposlenega.

Najvišji stroški dela na zaposlenega so v proizvodnji karoserij, prikolic in polprikolic (SKD 29.2) in znašajo 23.881 €, najnižji pa v dejavnosti SKD 29.2 - proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (21.876 €).

5.3.2. Družbe

V nadaljevanju je **po abecednem vrstnem redu** navedenih po deset (ali manj) največjih družb proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic glede na ustvarjeni prihodek in izvoz, urejeno po velikostnih razredih družb.

mikro družbe	
največje po prihodu	največje po izvozu
BRAVIA MOBIL, PROIZVODNJA, PRODAJA, IZPOSOJA AVTODOMOV IN POČITNIŠKIH PRIKOLIC D.O.O.	ALU-PRIKOLICE, INOVACIJE IZ ALUMINIJA, D.O.O.
CERJAK, PROIZVODNJA IN STORITVE D.O.O.	AVTOMOBILSKE KOMPONENTE, PROIZVODNJA AVTOMOBILSKIH KOMPONENT D.O.O.
EURO GV, PROIZVODNJA IN STORITVE D.O.O.	BRAVIA MOBIL, PROIZVODNJA, PRODAJA, IZPOSOJA AVTODOMOV IN POČITNIŠKIH PRIKOLIC D.O.O.
GASILSKA VOZILA PUŠNIK, PROIZVODNJA, POSREDNIŠTVO, TRGOVINA IN STORITVE, D.O.O.	CDT-R PROIZVODNJA IN STORITVE D.O.O.
HOLDING UNITEHNA D.O.O., DRUŽBA ZA PROIZVODNJO, TRGOVINO IN DRUGE STORITVE	CERJAK, PROIZVODNJA IN STORITVE D.O.O.
HTT PROIZVODNJA SPECIALNIH PRIKLOPNIH VOZIL IN KAMIONSKIH NADGRADENJ D.O.O.	G-1 PLINSKI SISTEMI, PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE, D.O.O.
KUTSENITS INTERNATIONAL, DRUŽBA ZA PROIZVODNJO VOZIL, MURSKA SOBOTA, D.O.O.	HOLDING UNITEHNA D.O.O., DRUŽBA ZA PROIZVODNJO, TRGOVINO IN DRUGE STORITVE
MECOM ELEMENTI, PODJETJE ZA STORITVE, TRGOVINO IN PROIZVODNJO, D.O.O., LJUBLJANA	KARBONIN PROIZVODNJA IN TRGOVINA D.O.O.
PRESEK PODJETJE ZA PROIZVODNJO IN TRGOVINO D.O.O., ŠENTRUPERT	KUTSENITS INTERNATIONAL, DRUŽBA ZA PROIZVODNJO VOZIL, MURSKA SOBOTA, D.O.O.
SVIT - ZOLAR, SERVIS VOZIL, TEHNIKE, TRGOVINA IN DRUGE STORITVE, D.O.O.	S.H. WELZ PROIZVODNO PODJETJE D.O.O.

male družbe	
največje po prihodku	največje po izvozu
AS DOMŽALE, PROIZVODNJA IN POPRAVILO AVTOBUSOV D.O.O.	AS DOMŽALE, PROIZVODNJA IN POPRAVILO AVTOBUSOV D.O.O.
ATRIK DRUŽBA ZA PROIZVODNJO KOMUNALNE OPREME D.O.O.	ATRIK DRUŽBA ZA PROIZVODNJO KOMUNALNE OPREME D.O.O.
EM PK, PROIZVODNJA, TRGOVINA, STORITVE, D.O.O.	EM PK, PROIZVODNJA, TRGOVINA, STORITVE, D.O.O.
INDOP, PROJEKTIRANJE, PROIZVODNJA IN TRŽENJE INDUSTRIJSKE OPREME, D.O.O.	KAROSERIJE, DRUŽBA ZA PROIZVODNJO, TRGOVINO IN STORITVE D.O.O.
KAROSERIJE, DRUŽBA ZA PROIZVODNJO, TRGOVINO IN STORITVE D.O.O.	METTIS INTERNATIONAL PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE D.O.O.
METTIS INTERNATIONAL PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE D.O.O.	NOVAK, IZPUŠNI SISTEMI, D.O.O.
NOVAK, IZPUŠNI SISTEMI, D.O.O.	SINTER PROIZVODNJA IN TRGOVINA LJUBLJANA D.O.O.
TOMOS KOMPONENTE, D.O.O., DRUŽBA ZA PROIZVODNJO, TRGOVINO IN STORITVE D.O.O.	TOMOS KOMPONENTE, D.O.O., DRUŽBA ZA PROIZVODNJO, TRGOVINO IN STORITVE D.O.O.,
TPV PRIKOLICE, TOVARNA PRIKOLIC D.O.O.	TPV PRIKOLICE, TOVARNA PRIKOLIC D.O.O.
VAR PROIZVODNJA, TRGOVINA, STORITVE, G. RADGONA D.O.O.	VAR PROIZVODNJA, TRGOVINA, STORITVE, G. RADGONA D.O.O.

srednje družbe	
največje po prihodku	največje po izvozu
AD PLASTIK PROIZVODNO IN TRGOVSKO PODJETJE D.O.O. NOVO MESTO AGIS ZAVORE DRUŽBA ZA PROIZVODNJO DELOV ZA VOZILA D.D.	AD PLASTIK PROIZVODNO IN TRGOVSKO PODJETJE D.O.O. NOVO MESTO AGIS ZAVORE DRUŽBA ZA PROIZVODNJO DELOV ZA VOZILA D.D.
ARSED PODJETJE ZA PROIZVODNJO IN TRŽENJE KOVINSKE OPREME D.O.O.	ARSED PODJETJE ZA PROIZVODNJO IN TRŽENJE KOVINSKE OPREME D.O.O.
CARTHAGO PROIZVODNJA AVTODOMOV D.O.O.	CARTHAGO PROIZVODNJA AVTODOMOV D.O.O.
INDUSTRIJA TRANSPORTNIH SREDSTEV IN OPREME - CISTERNE, AVTOMEŠALCI, SILOSI, D.O.O.	INDUSTRIJA TRANSPORTNIH SREDSTEV IN OPREME - CISTERNE, AVTOMEŠALCI, SILOSI, D.O.O.
KLS LJUBNO D.D., SPECIALIST ZA ZOBATE VENCE MAROVT PROIZVODNO IZVOZNO UVOZNO PODJETJE, D.O.O.	KLS LJUBNO D.D., SPECIALIST ZA ZOBATE VENCE MAROVT PROIZVODNO IZVOZNO UVOZNO PODJETJE, D.O.O.
SOGEFI FILTRATION, PODJETJE ZA PROIZVODNJO FILTROV, D.O.O.	SOGEFI FILTRATION, PODJETJE ZA PROIZVODNJO FILTROV, D.O.O.
STARKOM, PROIZVODNJA IN TRGOVINA D.O.O.	STARKOM, PROIZVODNJA IN TRGOVINA D.O.O.
TPV JOHNSON CONTROLS PODJETJE ZA PROIZVODNJO IN TRŽENJE NOTRANJE OPREME ZA AVTOMOBILE, D.O.O.	ZORNIK PROIZVODNJA IN STORITVE D.O.O.

velike družbe

največje po prihodku

ADRIA MOBIL PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE,
D.O.O. NOVO MESTO
AKRAPOVIČ, D.D.
CIMOS D.D. AVTOMOBILSKA INDUSTRIJA
CIMOS TAM AVTOMOBILSKA INDUSTRIJA, D.O.O.
ODELO SLOVENIJA, PODJETJE ZA RAZVOJ,
PROIZVODNJO IN TRŽENJE AVTOMOBILSKIH DELOV,
D.O.O.
REVOZ PODJETJE ZA PROIZVODNJO IN
KOMERCIALIZACIJO AVTOMOBILOV D.D.
TBP TOVARNA BOVDENOV IN PLASTIKE D.D.
TPV TRŽENJE IN PROIZVODNJA OPREME VOZIL D.D.

največje po izvozu

ADRIA MOBIL PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE,
D.O.O. NOVO MESTO
AKRAPOVIČ, D.D.
CIMOS D.D. AVTOMOBILSKA INDUSTRIJA
CIMOS TAM AVTOMOBILSKA INDUSTRIJA, D.O.O.
ODELO SLOVENIJA, D.O.O.
REVOZ PODJETJE ZA PROIZVODNJO IN
KOMERCIALIZACIJO AVTOMOBILOV D.D.
TBP TOVARNA BOVDENOV IN PLASTIKE D.D.
TPV TRŽENJE IN PROIZVODNJA OPREME VOZIL D.D.

5.3.3. Izvoz

Izvoz vseh dejavnosti skupne SKD 29 (proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic) je bil v letu 2010 za 9,1% večji, glede na leto poprej. Največja rast je bila zabeležena pri dejavnosti 29.2 (Proizvodnja karoserij za vozila; proizvodnja prikolic, polprikolic), in sicer je ta znašala 27,8%.

Pri čistih prihodkih od prodaje na tujem trgu, predstavlja »proizvodnja motornih vozil« skoraj dve tretjini (60,1%) celotne panoge 29 oz. 1,3 mlrd €. Celoten delež panoge 29 je v letu 2010 imel zanemarljiv padec (0,1%) oz. je ostal skoraj enak kot leta 2009. Pri panogah 29.2 in 29.3 je bil delež za 3% oz. 4% višji, glede na leto poprej, rahel padec pa je imela panoga 29.1, in sicer se je delež prodaje na tujih trgih zmanjšal za 1,3%.

Deleži izvoza proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic po državah

država namena	Izvoz v mio €
NEMČIJA	844,2
AVSTRIJA	497,9
ITALIJA	139,8
FRANCIJA	120,8
POLJSKA	77,6
HRVAŠKA	47,7
SRBIJA	44,7
BOSNA IN HERCEGOVINA	42,7
PAKISTAN	39,9
RUSKA FEDERACIJA	39,1
OSTALO	276,4
Skupaj izvoz dejavnosti 29	2.170,8

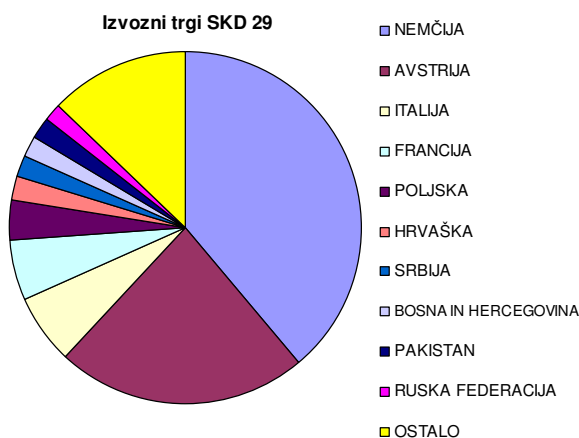

Tabela 14: Deleži izvoza proizvodnje motornih vozil, pri

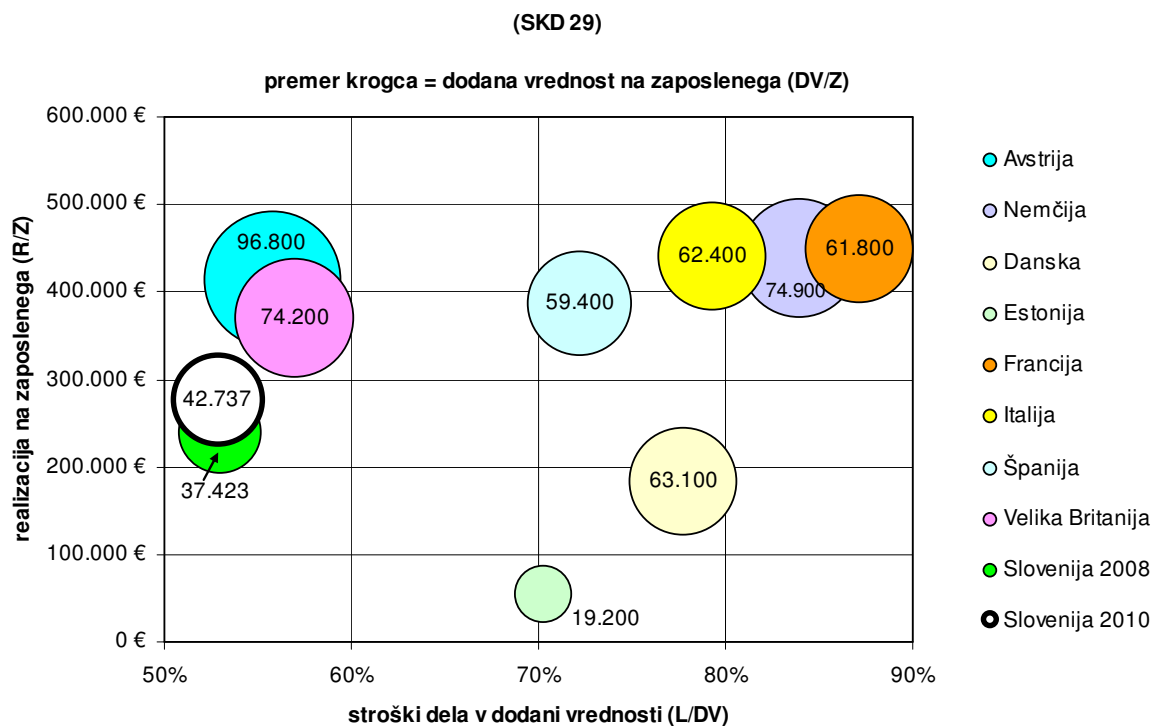
Pregled izvoza proizvodnje motornih vozil in prikolic pokaže, da se največ izvozi v Nemčijo, Avstrijo, Italijo in Francijo, kar je razvidno iz zgornje tabele.

5.3.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava s proizvodnjo motornih vozil, prikolic in polprikolic v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti.

Primerjava je izvedena za leto 2008, saj za države Evropske unije v bazah EuroStata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v to sliko leta 2008 vključena »Slovenija (2010)«.

Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU (za leto 2008) za dejavnost Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29)

Graf 21: Primerjava proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 – EU

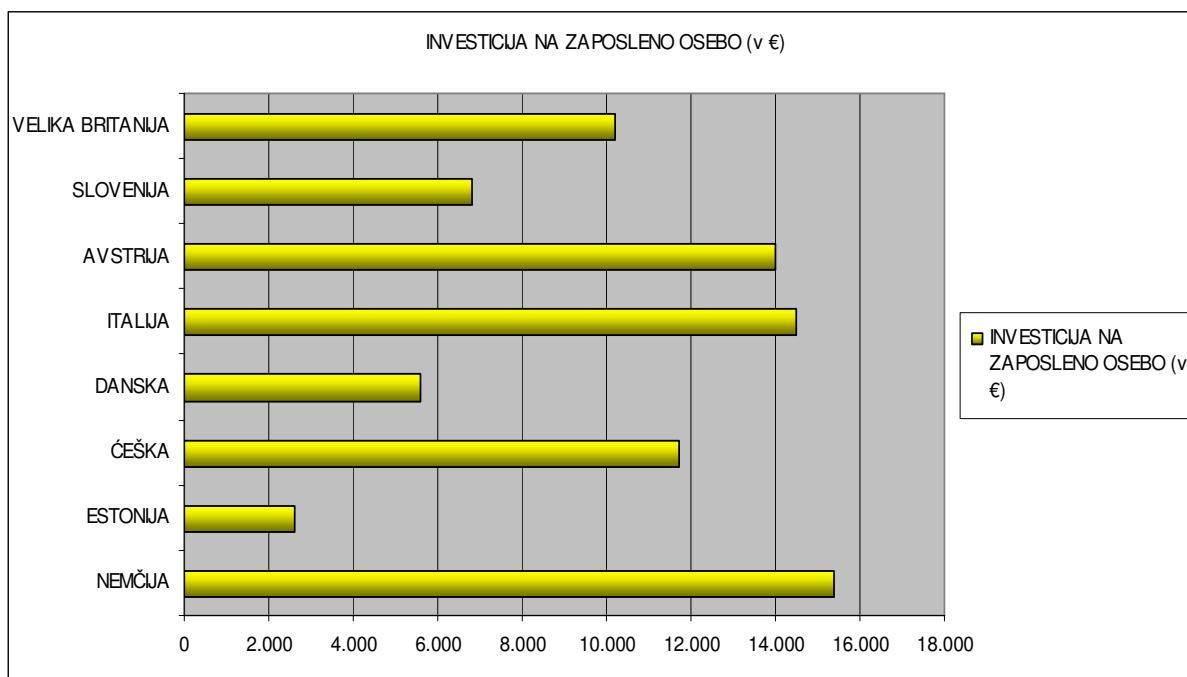
Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic nam daje dokaj razpršeno sliko. V najboljši poziciji sta Avstrija in Velika Britanija, ostale države pa malo zaostajajo. Še najbližje po dodani vrednosti in realizaciji na zaposlenega je Nemčija, vendar ima slednja zelo visoke stroške dela na zaposlenega (84%), medtem ko le-ti pri Avstriji dosegajo 55%. Slovenija ima v letu 2008 v primerjavi z ostalimi državami, najnižje stroške dela v dodani vrednosti, in sicer ti dosegajo nekaj več kot 53%. Žal pa se ne moremo pohvaliti z ustvarjeno dodano vrednostjo, saj je le - ta skoraj 3-krat manjša kot v Avstriji, sama realizacija na zaposlenega pa je skoraj dvakrat manjša, v primerjavi z najboljšimi.

V letu 2010 je Slovenija glede na 2008 v boljši poziciji. Stanje izboljšujeta realizacija (višja za 35.000€) in dodana vrednost na zaposlenega (porast za dobrih 5.000€), medtem ko je delež stroškov dela v dodani vrednosti ostal skoraj na enaki ravni, kot v letu 2008.

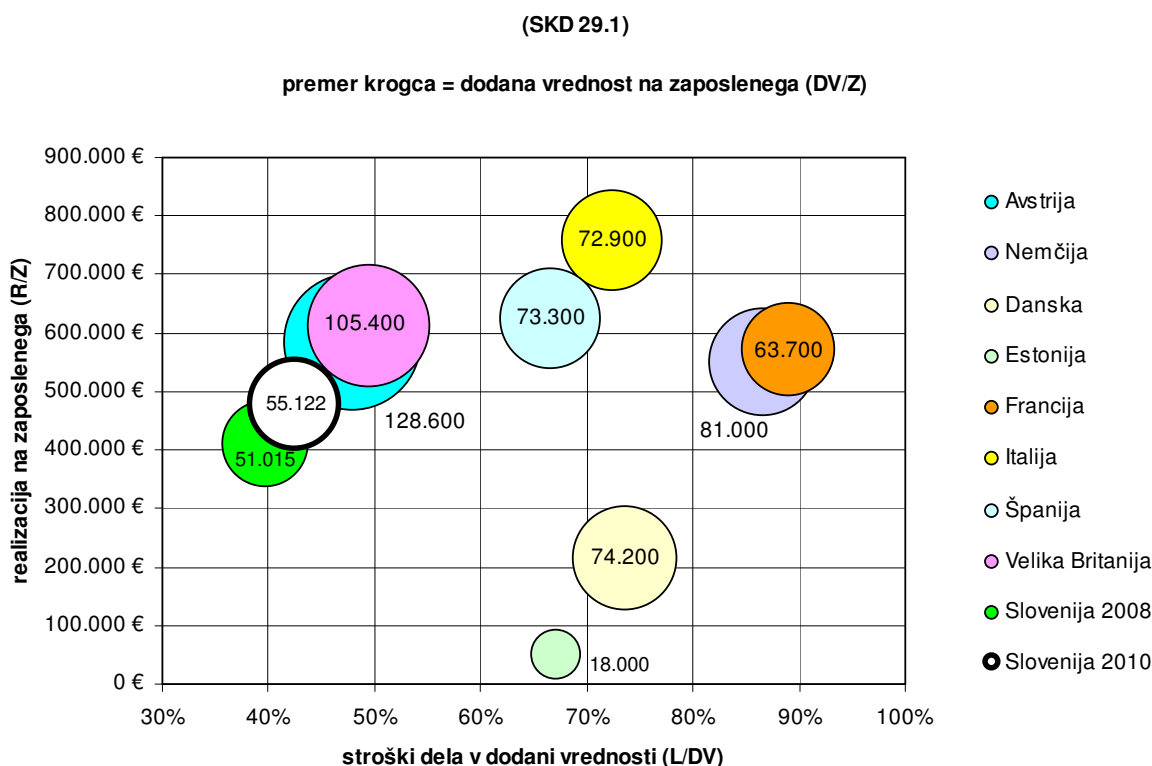
5.3.4.1. Investicije v panogi

PROIZVODNJA MOTORNIH VOZIL, PRIKOLIC IN POLPRIKOLIC (SKD 29)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	NEMČIJA	9,9%	15.400
	ESTONIJA	1,0%	2.600
	ČEŠKA	1,0%	11.700
	DANSKA	1,6%	5.600
	ITALIJA	2,7%	14.500
	AVSTRIJA	3,4%	14.000
	SLOVENIJA	3,2%	6.800
	VELIKA BRITANIJA	4,1%	10.200

Pri proizvodnji motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29) so največji delež prihodka, ki se ga vlaga v investicijo dejavnosti namenili v Nemčiji, in sicer 9,9%. Ostale proizvajalke imajo delež med 1,0% (Estonija, Češka) in 4,1% (Velika Britanija). Največ denarja vložijo Nemčija (15.400 €), Italija (14.500 €) in Avstrija (14.000 €). Delež denarja, ki ga namenijo ostale države, je nekoliko manjši od prej omenjenih. Pri Sloveniji znaša delež prihodka, ki se vlaga v investicijo dejavnosti 3,2% oz. v denarju to znaša 6.800 €.

5.3.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU (za leto 2008) za dejavnost Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1)

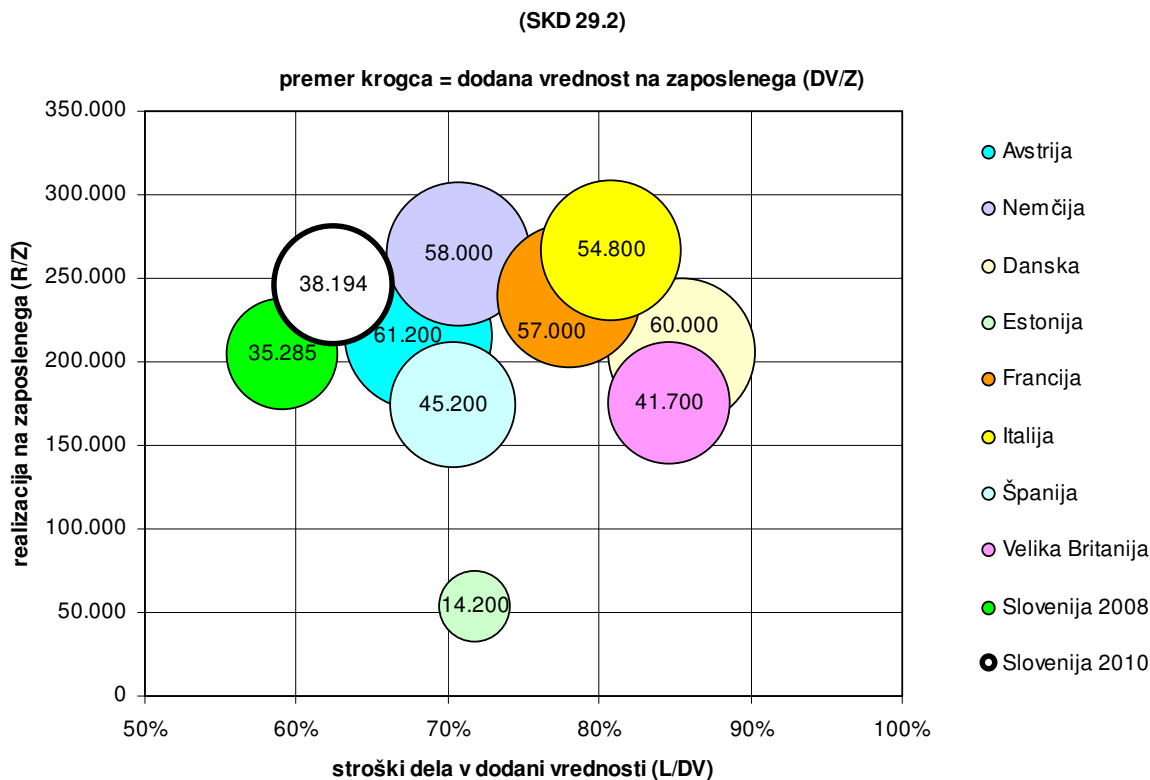

Graf 22: Primerjava proizvodnje motornih vozil (SKD 29.1) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 - EU

Graf proizvodnje motornih vozil je podoben grafu za celotno proizvodnjo motornih vozil. V najboljši poziciji je ponovno Avstrija, sledijo pa Velika Britanija ter ostale velike proizvajalke. Nemčija (87%) in Francija (89%) sta v najbolj neugodnem položaju glede samih stroškov dela, vendar imata obe dokaj visoko dodano vrednost ter realizacijo na zaposlenega. Slovenija je v letu 2008 ustvarila 51 tisoč € dodane vrednosti na zaposlenega (podobno kot ve letu 2007) in imela realizacijo dobrih 410 tisoč EUR na zaposlenega, a vseeno še vedno krepko zaostaja za največjimi (predvsem za Avstrijo). Če bi gledali pa samo stroške dela lahko vidimo, da so le - ti najnižji od vseh primerjanih subjektov (39%). Estonija ostaja globoko na dnu in daleč od konkurence, medtem ko ima Danska visoko dodano vrednost na zaposlenega (74.200€), vendar je sama realizacija na zaposlenega več kot polovico manjša od ostalih držav (215.000€).

Pri tej dejavnosti obravnavani parametri kažejo nekoliko boljše rezultate glede na obdobje izpred dveh let. **V letu 2010** je bila realizacija na zaposlenega (R/Z) višja za približno 70.000€, dodana vrednost na zaposlenega (DV/Z) se je povečala za slabe 4.000€, le stroški dela v dodani vrednosti (L/DV) so se malenkostno povišali, in sicer za okoli 3%

5.3.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU (za leto 2008) za dejavnost Proizvodnja karoserij za vozila; proizvodnja prikolic, polprikolic (SKD 29.2)

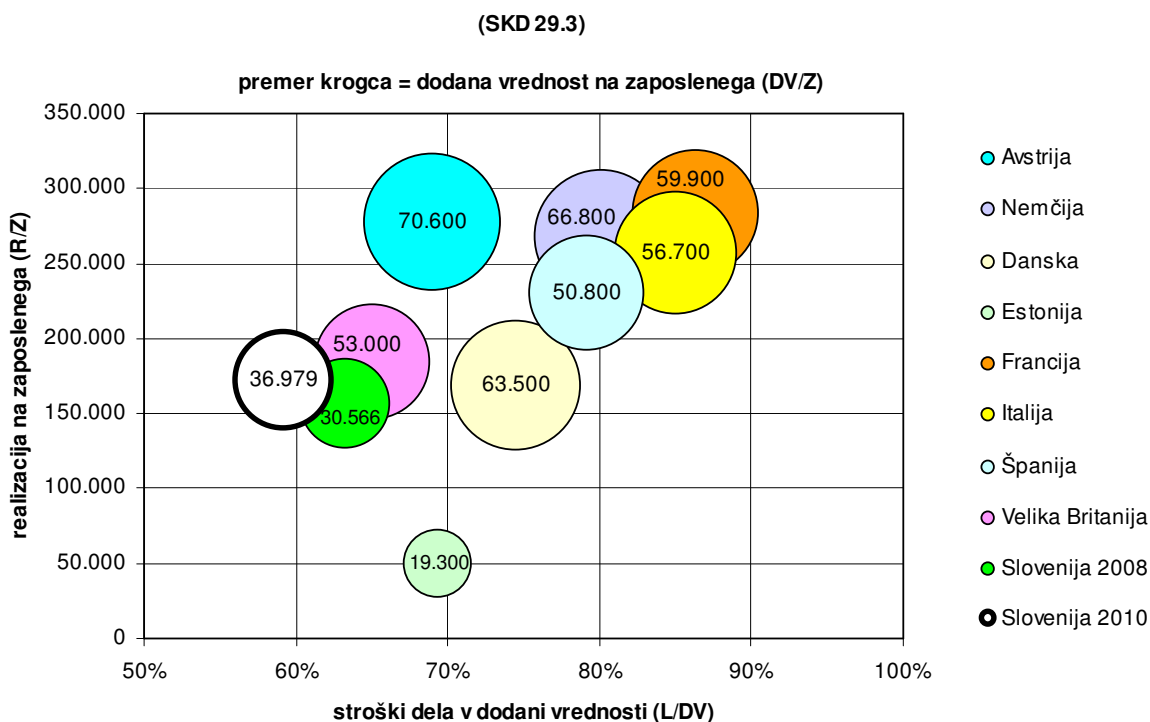

Graf 23: Primerjava proizvodnje karoserij za vozila, prikolice in polprikolice (SKD 29.2) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 – EU

Dejavnost Proizvodnje karoserij za vozila (SKD 34.2) je bila po primerjalnih kazalnikih v Sloveniji v letu 2008 glede realizacije na zaposlenega dokaj podobna z ostalimi državami s to razliko, da smo imeli najnižje stroške dela v dodani vrednosti, ki so se gibali nekje okoli 60%. Slabša je le ustvarjena dodana vrednost.

Podobna slika za Slovenijo se kaže tudi **v letu 2010**. Dodana vrednost in realizacija na zaposlenega sta se nekoliko povečali, medtem ko so sami stroški dela v dodani vrednosti za slabe 3% višji, kot v letu 2008. Rezultatsko se Slovenija nahaja v "skupini" preostalih držav, vendar pri teh najbolj izstopa dodana vrednost na zaposlenega, kar se lepo vidi na zgornji sliki.

5.3.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU (za leto 2008) za dejavnost Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3)

Graf 24: Primerjava proizvodnje delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 – EU

Najboljše rezultate pri proizvodnji delov in dodatne opreme za motorna vozila so ponovno imeli pri naši severni sosedu Avstriji; sicer je imela realizacijo na zaposlenega za malenkost boljšo Francija (288.000€), vendar Avstrijci izkazujejo svojo močno konkurenčnost predvsem z visoko dodano vrednostjo.

Slovenija je pri tej panogi v letu 2008 bila »konkurenčna« le pri razmerju stroškov dela v dodani vrednosti (63%), vendar pa v primerjavi z drugimi ponovno zaostaja pri realizaciji in ustvarjeni dodani vrednosti na zaposlenega.

Mehurček za **leto 2010** kaže dokaj lepo sliko glede deleža stroškov dela, saj je le-ta nižji kot v 2008 ter, vendar pa sliko nekoliko kvarita realizacija in dodana vrednost na zaposlenega, ki sta sicer višja kot leta 2008, a vseeno še vedno precej za vsemi analiziranimi državami.

5.4. PROIZVODNJA DRUGIH VOZIL IN PLOVIL – SKD 30

Proizvodnja drugih vozil in plovil (SKD 30) vključuje naslednje dejavnosti:

- 30.1- Gradnja ladij in čolnov
- 30.2- Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil
- 30.3- Proizvodnja zračnih in vesoljskih plovil
- 30.4- Proizvodnja bojnih vozil
- 30.9- Proizvodnja drugih vozil

5.4.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz proizvodnje drugih vozil in plovil

Obrazložitev metodologije, ki se uporablja pri izračunih indeksov rasti tekoče leto glede na predhodno leto (npr. 2010/2009).

Institucije kot AJPES, SURS, GV-IN in tudi GZS pri izračunu indeksov rasti upoštevajo finančne podatke družb, ki so za 2010 oddale letna poročila ter se le za ta ista podjetja primerjajo s finančnimi podatki za leto 2009 (ki so jih podjetja oddala na istem obrazcu).

	30.	30.1.	30.2.	30.3.	30.9.
število družb	63	35	2	16	10
število zaposlenih - Z	569	288	78	113	90
<i>indeks 10/09</i>	101,6	99,9	109,8	112,1	90,1
prihodki (brez sprememb vrednosti zalog) - R	92.841.697	50.702.117	15.543.165	11.728.930	14.867.485
<i>indeks 10/09</i>	128,4	145,1	102,8	113,0	125,5
čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	16.462.736	7.258.870	1.174.005	2.699.389	5.330.472
<i>indeks 10/09</i>	157,1	250,3	101,8	148,7	115,7
čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	64.103.880	33.780.468	14.096.043	7.557.528	8.669.841
<i>indeks 10/09</i>	112,6	117,0	101,7	103,2	125,7
stroški blaga, materiala in storitev	69.178.771	39.021.641	11.326.902	6.707.368	12.122.860
<i>indeks 10/09</i>	126,2	146,9	96,3	119,0	111,9
stroški dela	13.841.768	6.814.418	2.070.704	2.799.054	2.157.592
<i>indeks 10/09</i>	103,9	99,7	118,6	110,3	97,9
amortizacija	4.044.407	1.972.066	745.842	715.689	610.810
<i>indeks 10/09</i>	93,7	75,8	116,1	167,2	94,5
dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	5.729.608	2.981.234	789.049	1.157.766	801.559
<i>indeks 10/09</i>	133,8	219,2	105,1	86,1	96,8
dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBDIT)	9.774.015	4.953.300	1.534.891	1.873.455	1.412.369
<i>indeks 10/09</i>	113,6	125,0	110,2	105,7	95,8
zaloge	26.704.152	17.348.756	2.529.255	1.803.269	5.022.872
<i>indeks 10/09</i>	102,6	106,4	104,1	100,0	91,5
dodana vrednost -DV	22.570.958	11.289.967	3.857.830	4.540.295	2.882.866
<i>indeks 10/09</i>	125,2	121,9	115,3	108,9	231,5
finančna neodvisnost	0,143	0,197	0,301	0,334	-0,520
<i>indeks 10/09</i>	87,2	75,5	104,5	116,6	110,1
koeficient zadolženosti	0,836	0,800	0,668	0,552	1,507
<i>indeks 10/09</i>	102,6	109,0	96,8	91,8	102,8
celotna gospodarnost	1,024	1,031	1,071	1,073	0,931
<i>indeks 10/09</i>	106,9	108,8	102,6	95,5	116,2
dobičkonosnost kapitala - ROE	0,183	0,136	0,145	0,195	0,069
<i>indeks 10/09</i>	-436,5	458,3	94,8	58,0	15,5
dobičkonosnost sredstev - ROA	0,026	0,027	0,044	0,065	-0,036
<i>indeks 10/09</i>	-380,6	346,0	99,1	67,6	17,0
prihodki na zaposlenega - R/Z	163.115	176.282	198.914	103.777	164.463
<i>indeks 10/09</i>	126,4	145,3	93,6	100,8	139,2
stroški dela na zaposlenega - L/Z	24.319	23.692	26.500	24.766	23.867
<i>indeks 10/09</i>	102,2	99,8	108,0	98,3	108,6
DV na zaposlenega - DV/Z	39.655	39.253	49.371	40.172	31.890
<i>indeks 10/09</i>	123,3	122,1	105,0	97,1	256,9
delež prodaje na tujih trgih	0,690	0,666	0,907	0,644	0,583
<i>indeks 10/09</i>	87,6	80,6	98,9	91,3	100,2

delež stroškov dela v stroških	0,153	0,139	0,143	0,256	0,135
<i>indeks 10/09</i>	<i>86,4</i>	<i>74,7</i>	<i>118,4</i>	<i>93,1</i>	<i>90,7</i>
delež stroškov dela v dodani vrednosti - L/DV	0,613	0,604	0,537	0,616	0,748
<i>indeks 10/09</i>	<i>82,9</i>	<i>81,8</i>	<i>102,9</i>	<i>101,3</i>	<i>42,3</i>

Tabela 15: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela, ... proizvodnje drugih vozil in plovil

Tudi dejavnost proizvodnja drugih vozil in plovil v letu 2010 beleži indekse rasti višje od 100. Dvig prihodka je na ravni celotne dejavnosti (SKD 30) 28,4 – odstoten. Največji dvig prihodkov je opazen pri dejavnosti SKD 30.1 - proizvodnja ladij in čolnov (45,1%). Rast izkazujejo tudi vse preostale dejavnosti v sklopu celotne SKD 30.

Izvoz se je povečal za 12,6%, dobiček pred davki (EBIT) pa je višji za 33,8%. Dodana vrednost na zaposlenega dosega 39.655 € in je za 23,3% višja kot leta 2009. Dobičkonosnost (ROE in ROA) je negativna, delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti znaša 61,3% in je za 17,1% nižji glede na leto 2009. Stroški dela na zaposlenega so malce višji kot leto poprej (indeks 102,2) in znašajo 24.319 €.

Največja deleža v prihodu te panoge imata dejavnosti 30.1 - gradnja ladij in čolnov (50,7 mio €) ter 30.2 - proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (15,5 mio €).

Število zaposlenih je v celotni panogi naraslo za skromnih 1,6% in obsega konec leta 2010 569 ljudi. Največji delež zaposlenih je v dejavnosti 30.1- Gradnja ladij in čolnov.

5.4.2. Družbe

V nadaljevanju so **po abecednem vrstnem redu** razvrščene družbe z dejavnostjo SKD 30 (Proizvodnja drugih vozil in plovil), glede na ustvarjeni prihodek in izvoz, urejeno po velikostnih razredih družb.

mikro in male družbe	
največje po prihodu	največje po izvozu
ALBASTAR IZDELAVA IN SERVISIRANJE LETAL D.O.O.	AEROPRODUKT, PROIZVODNJA IN SERVIS LETAL D.O.O.
ALBATROSS FLY, IZDELAVA IN SERVISIRANJE LETAL, RADOVLJICA, D.O.O.	ATAIR, RAZVOJ IN PROIZVODNJA LAHKIH LETALSKIH NAPRAV, D.O.O.
ATAIR, RAZVOJ IN PROIZVODNJA LAHKIH LETALSKIH NAPRAV, D.O.O.	BLUMAR, PROIZVODNJA IN STORITVE D.O.O.
BNC, PROIZVODNJA, PRODAJA IN SERVIS MOTORNIH PLOVIL D.O.O.	BNC, PROIZVODNJA, PRODAJA IN SERVIS MOTORNIH PLOVIL D.O.O.
CALYPSO NAUTICA STORITVE IN TRGOVINA D.O.O.	FLORENS, PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE D.O.O.
NEROS, NAVTIKA, ELEKTRONIKA, SERVIS IN TRGOVINA, D.O.O.	GS TRGOVINA IN PROIZVODNJA D.O.O.
PIPISTREL PODJETJE ZA ALTERNATIVNO LETALSTVO D.O.O.	IZOTEHNIKA, MONTAŽA, IZOLACIJE IN INŠTALACIJE D.O.O.
RTM, PROIZVODNJA PLOVIL, D.O.O.	NOVOVAR GRADNJA IN POPRAVILO LADIJ D.O.O.
VALY, PODJETJE ZA PROIZVODNJO IN TRGOVINO S ŠPORTNO OPREMO, D.O.O.	RTM, PROIZVODNJA PLOVIL, D.O.O.
VIZIJA SPORT D.O.O. PROIZVODNJA IN PRODAJA KOLES	VSR LAB RAZVOJ PLOVIL D.O.O.
VSR LAB RAZVOJ PLOVIL D.O.O.	

srednje in velike družbe**največje po prihodku****največje po izvozu**

KOVIS PROIZVODNA DRUŽBA, D.O.O.

KOVIS PROIZVODNA DRUŽBA, D.O.O.

SEAWAY GROUP, NAVTIČNO PODJETJE, D.O.O.

SEAWAY GROUP, NAVTIČNO PODJETJE, D.O.O.

TOMOS D.O.O., MOTOINDUSTRIJA

TOMOS D.O.O., MOTOINDUSTRIJA

5.4.3. Izvoz

Pri vseh dejavnostih v celotni SKD 30, so bili prihodki od prodaje na tujih trgih večji kot leta 2009. Prihodki so znašali 64 mio € in so se v celotni SKD 30 povišali za 12,6%. Največjo rast prihodkov od prodaje je imela dejavnost »Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9)«, in sicer so se ti povečali za 25,7% glede na leto 2009, vendar ta dejavnost predstavlja le 13,5% celotne SKD 30.

Pri deležu prodaje na tujih trgih za celotno dejavnost SKD 30 (proizvodnja drugih vozil in plovil), največji del predstavlja »proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil« (SKD 30.2) z deležem 90,7%, »gradnja ladij in čolnov« (SKD 30.1) pa ima 66,6% delež. Dejavnost, ki tudi največ izvozi (30.1 - Gradnja ladij in čolnov) je v letu 2010 imela 17% rast prihodkov od prodaje na tujem trgu.

Deleži izvoza proizvodnje drugih vozil in plovil po državah

država namena	Izvoz v mio €
NIZOZEMSKA	8,1
NEMČIJA	7,1
HRVAŠKA	6,6
ITALIJA	5,7
FRANCIJA	4,2
ČEŠKA REPUBLIKA	3,8
ŠVICA	3,7
AVSTRIJA	3,2
SRBIJA	3,2
SLOVAŠKA	2,2
OSTALO	16,4
Skupaj izvoz dejavnosti 30	64,1

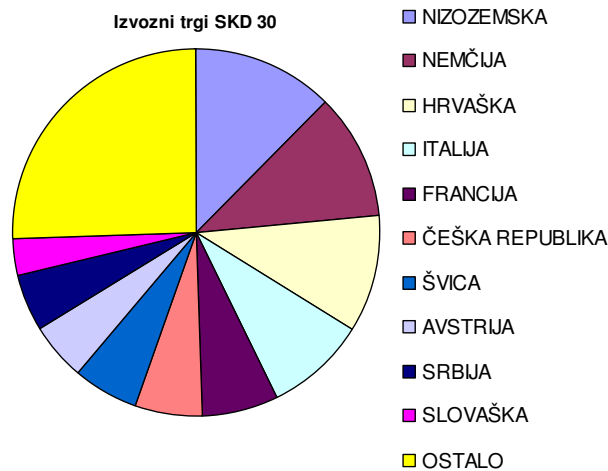

Tabela 16: Deleži izvoza proizvodnje drugih vozil in plovil po državah

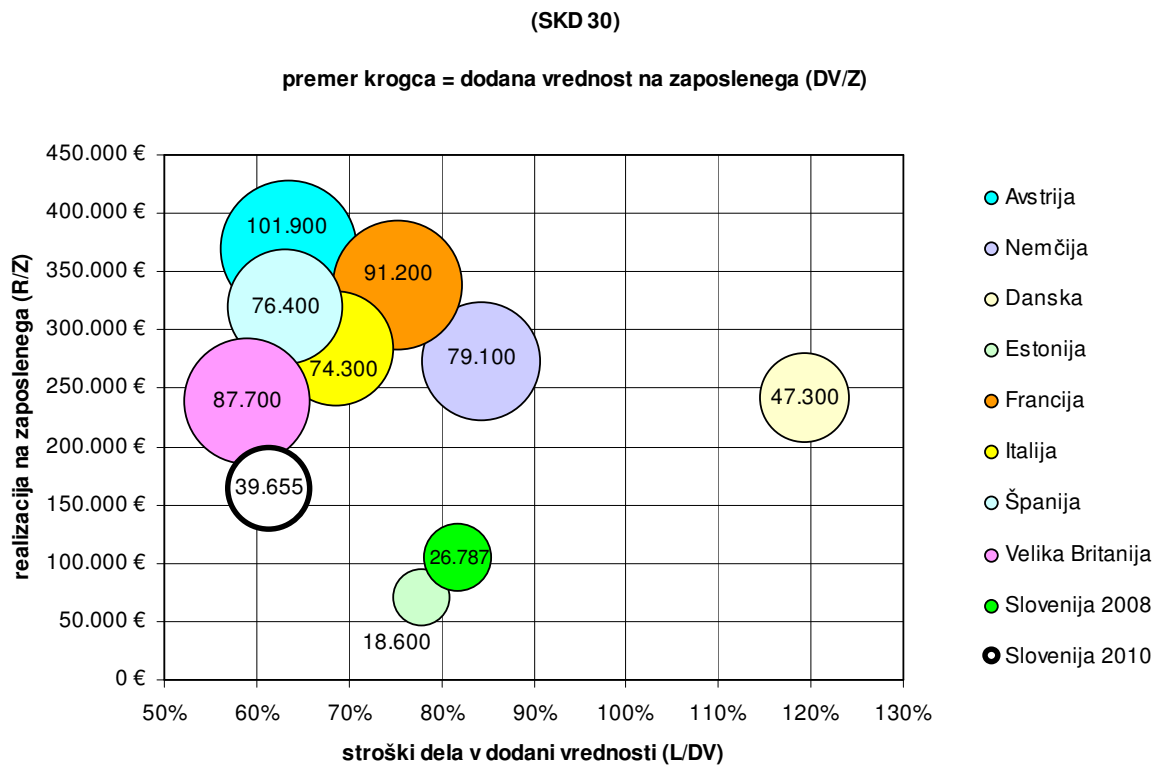
Pregled izvoza proizvodnje drugih vozil in plovil kaže, da se največ izvozi na Nizozemsko, Nemčijo in Hrvaško. Vrednosti izvoza v posamezne države so razvidni na zgornji tabeli.

5.4.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava s proizvodnjo motornih vozil, prikolic in polprikolic v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti, ki so opisani v poglavju 1.3 (konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije).

Primerjava je izvedena za leto 2008, saj za države Evropske unije v bazah EuroStata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v to sliko leta 2008 vključena »Slovenija (2010)«.

Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem -EU (za leto 2008) za dejavnost Proizvodnja drugih vozil in plovil (SKD 30)

Graf 25: Primerjava proizvodnje drugih vozil in plovil (SKD 30) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 - EU

Če pogledamo zgornji graf, vidimo določeno selekcioniranost skupin v panogi. Največjo dodano vrednost in realizacijo na zaposlenega pri proizvodnji drugih vozil in plovil dosegajo že velikokrat prej omenjene države. Prav tako imajo relativno najbolj ugodno razmerje delitve stroškov dela v dodani vrednosti. Avstrija ima najvišjo realizacijo na zaposlenega (370.000 €) in dodano vrednost (102.000€), Velika Britanija pa je bila najbolj učinkovita pri stroških dela v dodani vrednosti, in sicer so ti znašali dobrih 59%.

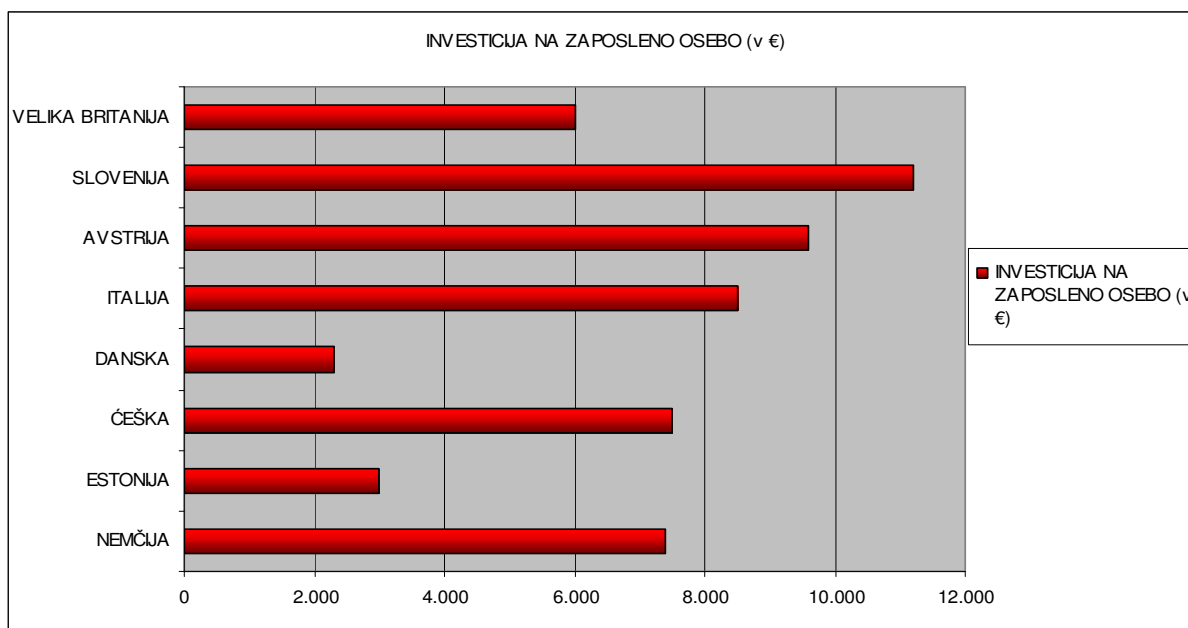
V najbolj "neugodnem" položaju je Danska. Kljub dokaj visoki realizaciji na zaposlenega ter dodani vrednosti pa razmerje v delitvi stroškov dela glede na dodano vrednost, dosega visokih 120%. Slovenija je v letu 2008 v tej panogi dosegla zelo nizko realizacijo in dodano vrednost na zaposlenega, stroški dela pa so dosegli 81% ustvarjene dodane vrednosti.

V letu 2010 je Slovenija pri dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil, glede na leto 2008 zabeležila velik skok tako pri realizaciji na zaposlenega (R/Z), ki je porasla za skoraj 60.000€, kot pri dodani vrednosti (višja za skoraj 13.000€!). Stroški dela na zaposlenega pa so se močno zmanjšali, in sicer so se znižali za 20% (iz 81% na 61%). Lahko rečemo, da je bilo poslovno leto 2010 zelo dobro za to dejavnost.

5.4.4.1. Investicije v panogi

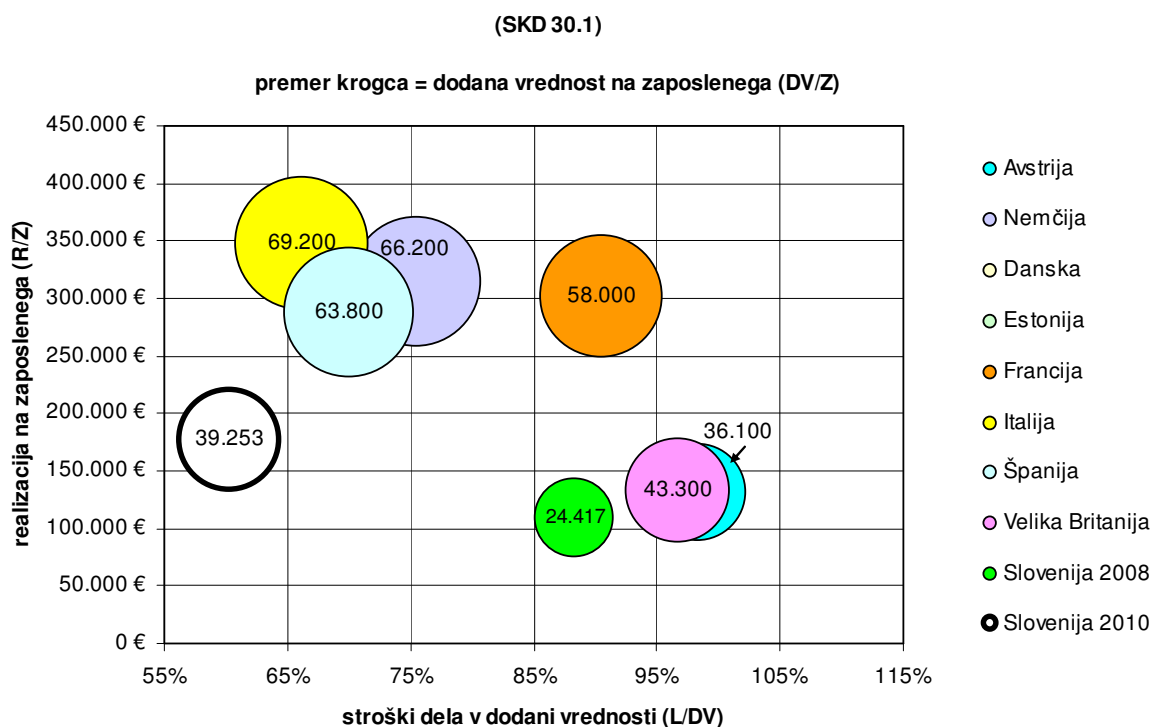
PROIZVODNJA DRUGIH VOZIL IN PLOVIL (SKD 30)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	NEMČIJA	0,7%	7.400
	ESTONIJA	0,2%	3.000
	ČEŠKA	0,1%	7.500
	DANSKA	0,5%	2.300
	ITALIJA	0,9%	8.500
	AVSTRIJA	0,6%	9.600
	SLOVENIJA	0,6%	11.200
	VELIKA BRITANIJA	1,7%	6.000

Tudi pri proizvodnji drugih vozil in plovil (SKD 30) lahko vidimo, da je delež prihodka, ki se ga vlaga v investicijo dejavnosti pri vseh državah manjši kot 1%. Le Velika Britanija ima delež večji od 1% (1,7%). Največ denarja oz. največjo investicijo na zaposlenega ima Slovenija, in sicer le-ta nameni za to 11.200€ na zaposlenega. Delež Slovenije pri vložnem prihodku v investicijo dejavnosti je 0,6%.

Za tri pod-razrede dejavnosti proizvodnje drugih vozil in plovil, ki predstavljajo največji delež prihodka in zaposlenih, so v nadaljevanju prikazane primerjave z posameznimi evropskimi državami.

5.4.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU (za leto 2008) za dejavnost Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1)

Graf 26: Primerjava dejavnosti gradnje ladij in čolnov (SKD 30.1) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 – EU

Če izpostavimo ustvarjeno dodano vrednost ter ustvarjene stroške dele, imajo v tej panogi najboljšo pozicijo Italija, Nemčija in Španija. Avstrija in Velika Britanija, ki sta v letu 2007 imeli celo najboljše rezultate, pa sta v 2008 močno padli. Dodana vrednost se je skoraj prepolovila.

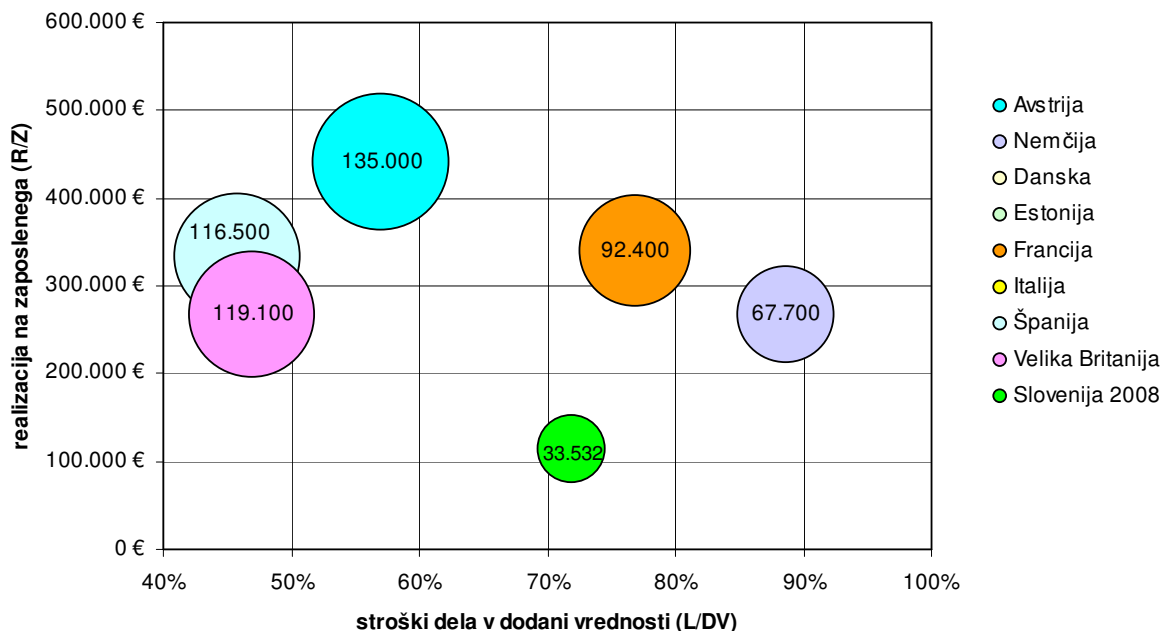
Največjo realizacijo na zaposlenega je imela Italija (350 tisoč €). Slovenija je v letu 2008 imela precej slabe rezultate. Poleg visokih stroškov dela (88%), je imela še nizko dodano vrednost, približno dvakrat manjša od ostalih proizvajalk (24.417€), realizacijo na zaposlenega pa je komaj presegla 100 tisoč €.

V letu 2010 je Slovenija pri dejavnosti Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1) glede na leto 2008 v vseh segmentih močno izboljšala rezultate (R/Z višja za skoraj 70.000€, DV/Z višja za slabih 15.000€) ter znižala delež stroškov dela na zaposlenega (skoraj 28% nižji, kot v letu 2008).

5.4.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU (za leto 2008) za dejavnost Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2)

(SKD 30.2)

premer kroga = dodana vrednost na zaposlenega (DV/Z)

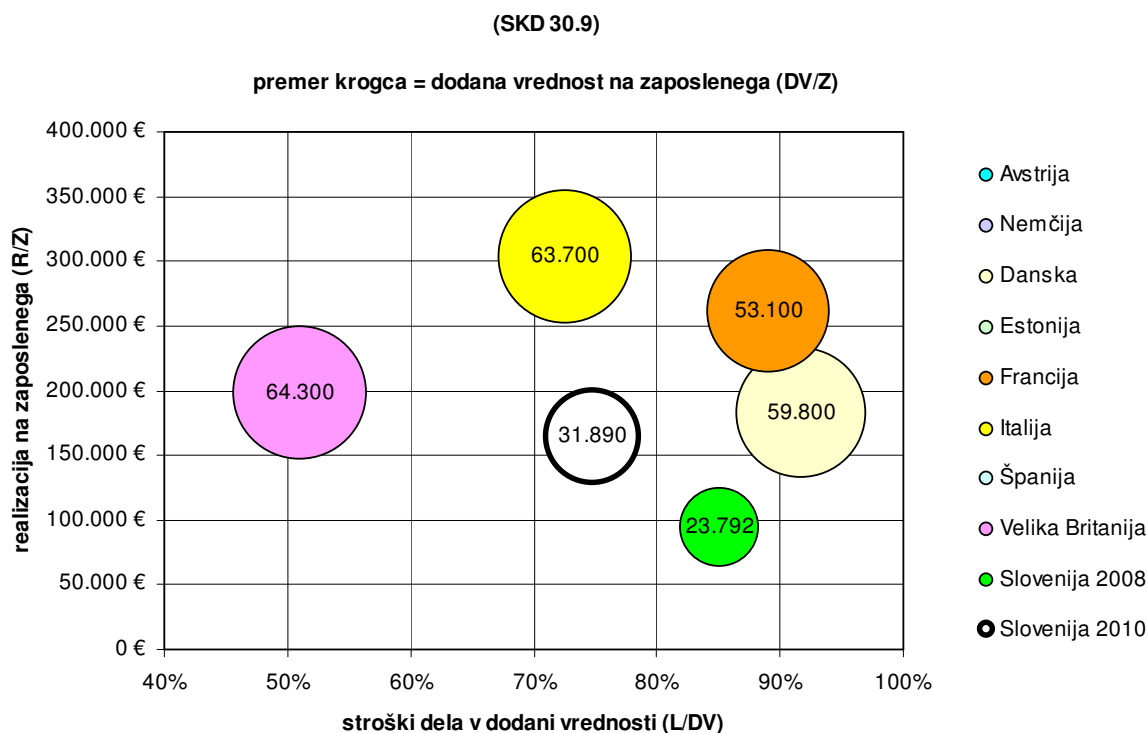

Graf 27: Primerjava proizvodnje železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2007

Slovenija pri proizvodnji železniških in drugih tirnih vozil, krepko zaostajata za ostalimi proizvajalkami. Predvsem visoki stroški dela (čez 80%) ter nizka dodana vrednost in realizacija na zaposlenega, uvrščajo Slovenijo v ozadje panoge. Graf izkazuje, da so proizvajalci, ki najbolj izstopajo v panogi Avstrija, Velika Britanija in Španija. Stroški dela v ustvarjeni dodani vrednosti na zaposlenega, če pogledamo vse države skupaj, se gibljejo nekje med 45% in 90%.

Na sliki ni opaziti belega odebeljenega kroga za leto 2010. Ker je iz agregata mogoče sklepati na individualnost podatka in s tem identifikacijo poslovnega subjekta, le-tega za leto 2010 ni možno objaviti!

5.4.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU (za leto 2008) za dejavnost Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9)

Graf 28: Primerjava proizvodnje drugih vozil (SKD 30.9) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 - EU

Pri proizvodnji motornih koles, koles in vozil za invalide lahko opazimo, da ima najboljše rezultate Velika Britanija. Ostale države so razporejene nekoliko zadaj ter si sledijo ena za drugo (Italija, Francija, Danska). Kar zadeva same stroške dela, imajo najmanjše glede na ustvarjeno dodano vrednost v Veliki Britaniji (51%). Slovenija je v letu 2008 v tej panogi ponovno nekonkurenčna in zaostaja skoraj v vseh segmentih za ostalimi državami. Ima najnižjo dodano vrednost in realizacijo na zaposlenega, razen stroškov dela (91%), ki so bili najvišji na Danskem (92%).

Neverjeten skok v pozitivno smer je imela tudi dejavnost Proizvodnja drugih vozil. Vsi parametri so se **v letu 2010** obrnili v primerjavi z 2008 obrnili močno navzgor, delež stroškov dela v dodani vrednosti pa se je rezultatu primerno znižal.

5.5. POPRAVILA IN MONTAŽA STROJEV IN NAPRAV – SKD 33

Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33) vključuje naslednje dejavnosti:

- 33.1- Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav
- 33.2- Montaža industrijskih strojev in naprav

Z uveljavitvijo SKD klasifikacije NACE Rev.2. smo v kovinski industriji pridobili novo kategorijo oz. panogo Popravila in montaža strojev in naprav, ki vsebuje naslednje pod-dejavnosti:

- 33.1 Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav
- 33.11 Popravila kovinskih izdelkov
- 33.12 Popravila strojev in naprav
- 33.13 Popravila elektronskih in optičnih naprav

33.14	Popravila električnih naprav
33.15	Popravila in vzdrževanje ladij in čolnov
33.16	Popravila in vzdrževanje zračnih in vesoljskih plovil
33.17	Popravila in vzdrževanje drugih prevoznih sredstev
33.19	Popravila drugih naprav
33.2	Montaža industrijskih strojev in naprav
33.20	Montaža industrijskih strojev in naprav

5.5.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz panoge popravila in montaža strojev in naprav

Obrazložitev metodologije, ki se uporablja pri izračunih indeksov rasti tekoče leto glede na predhodno leto (npr. 2010/2009).

Institucije kot AJPES, SURS, GV-IN in tudi GZS pri izračunu indeksov rasti upoštevajo finančne podatke družb, ki so za 2010 oddale letna poročila ter se le za ta ista podjetja primerjajo s finančnimi podatki za leto 2009 (ki so jih podjetja oddala na istem obrazcu).

	33.	33.1.	33.2.
število družb	392	227	165
število zaposlenih - Z	4.096	2.731	1.365
<i>indeks 10/09</i>	114,2	109,4	125,3
prihodki (brez sprememb vrednosti zalog) - R	291.269.814	162.930.805	128.339.009
<i>indeks 10/09</i>	118,5	121,5	114,8
čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	170.085.623	129.025.423	41.060.200
<i>indeks 10/09</i>	114,1	117,3	105,2
čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	103.800.214	19.167.402	84.632.812
<i>indeks 10/09</i>	123,0	137,6	120,1
stroški blaga, materiala in storitev	158.835.885	79.535.499	79.300.386
<i>indeks 10/09</i>	122,2	127,9	117,0
stroški dela	97.708.533	70.003.385	27.705.148
<i>indeks 10/09</i>	116,4	115,8	118,0
amortizacija	11.728.475	7.037.049	4.691.426
<i>indeks 10/09</i>	101,2	103,8	97,6
dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	21.312.703	4.067.841	17.244.862
<i>indeks 10/09</i>	139,4	119,0	145,2
dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBDIT)	33.041.178	11.104.890	21.936.288
<i>indeks 10/09</i>	122,9	108,9	131,5
zaloge	33.763.328	20.611.789	13.151.539
<i>indeks 10/09</i>	144,5	156,0	129,5
dodana vrednost -DV	127.425.927	79.217.116	48.208.811
<i>indeks 10/09</i>	117,4	114,1	123,2
finančna neodvisnost	0,492	0,462	0,536
<i>indeks 10/09</i>	104,6	105,7	103,4
koeficient zadolženosti	0,426	0,423	0,431
<i>indeks 10/09</i>	99,9	102,0	97,1
celotna gospodarnost	1,057	1,010	1,123
<i>indeks 10/09</i>	100,0	100,1	100,2
dobičkonosnost kapitala - ROE	0,094	0,002	0,212
<i>indeks 10/09</i>	114,0	8,6	134,7

dobičkonosnost sredstev - ROA	0,046	0,001	0,114
<i>indeks 10/09</i>	<i>119,2</i>	<i>9,1</i>	<i>139,4</i>
prihodki na zaposlenega - R/Z	71.111	59.656	94.036
<i>indeks 10/09</i>	<i>103,7</i>	<i>111,0</i>	<i>91,7</i>
stroški dela na zaposlenega - L/Z	23.855	25.631	20.300
<i>indeks 10/09</i>	<i>101,9</i>	<i>105,8</i>	<i>94,2</i>
DV na zaposlenega - DV/Z	31.110	29.005	35.324
<i>indeks 10/09</i>	<i>102,8</i>	<i>104,3</i>	<i>98,3</i>
delež prodaje na tujih trgih	0,356	0,118	0,659
<i>indeks 10/09</i>	<i>103,8</i>	<i>113,2</i>	<i>104,6</i>
delež stroškov dela v stroških	0,354	0,434	0,242
<i>indeks 10/09</i>	<i>98,2</i>	<i>95,4</i>	<i>103,0</i>
delež stroškov dela v dodani vrednosti - L/DV	0,767	0,884	0,575
<i>indeks 10/09</i>	<i>99,1</i>	<i>101,4</i>	<i>95,8</i>

Tabela 17: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela, ...panoge Popravila in montaža strojev in naprav

Tudi dejavnost popravila in montaža strojev in naprav v letu 2010 beleži indekse rasti večje od 100. Prihodek je na ravni celotne SKD 33 višji za 18,5% glede na leto 2009; 21,5% porast prihodka je zabeležena pri popravilu kovinskih izdelkov, strojev in naprav, medtem ko je imela Montaža industrijskih strojev in naprav 14,8% rast prihodka.

Tudi izvoz se je povečal za 23%, dobiček pred davki (EBIT) pa za 39,4%. Dodana vrednost na zaposlenega dosega 31.110 € in je za 2,8% višja kot leto poprej. Dobičkonosnost (ROE in ROA) je nekoliko porasla, delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti pa dosega 35% in je za 1,8% nižji glede na leto poprej. Stroški dela na zaposlenega so nekoliko povišali (indeks 101,9) in znašajo 23.855 € na zaposlenega.

5.5.2. Družbe

V nadaljevanju je po abecednem vrstnem redu navedenih po deset (ali manj) največjih družb panoge popravila in montaža strojev in naprav glede na ustvarjeni prihodek in izvoz, urejeno po velikostnih razredih družb.

mikro in male družbe	
največje po prihodku	največje po izvozu
ALBA TRGOVINA IN PROIZVODNJA, D.O.O.	ALIUŠ, PROIZVODNJA, MONTAŽA IN STORITVE D.O.O.
ALIUŠ, PROIZVODNJA, MONTAŽA IN STORITVE D.O.O.	ELEKTRO - KA ELEKTRIKA, ELEKTROMEHANIKA, INŠTALACIJE D.O.O.
ELEKTRO - KA ELEKTRIKA, ELEKTROMEHANIKA, INŠTALACIJE D.O.O.	ELESPROM DRUŽBA ZA PROIZVODNJO, TRGOVINO IN STORITVE D.O.O.
ELESPROM DRUŽBA ZA PROIZVODNJO, TRGOVINO IN STORITVE D.O.O.	EMG ELEKTROINSTALACIJE IN MONTAŽA D.O.O.
ETRA PROIZVODNJA, TRGOVINA, STORITVE D.O.O.	EPC MONT, INŽENIRING, TRGOVINA, PROIZVODNJA, STORITVE D.O.O.
FLENCO PROIZVODNJA, TRGOVINA, MONTAŽA IN SERVIS D.O.O.	ETRA PROIZVODNJA, TRGOVINA, STORITVE D.O.O.
MASTROJ, POSREDOVANJE, TRGOVINA NA DEBELO, SVETOVANJE D.O.O.	FLENCO PROIZVODNJA, TRGOVINA, MONTAŽA IN SERVIS D.O.O.
MIEL ELEKTRONIKA, D.O.O.	KAPUS, TEHNOLOGIJA, PROIZVODNJA, SERVIS, TRGOVINA IN STORITVE, D.O.O.
MK TEHNIKA DRUŽBA ZA VZDRŽEVANJE IN IZOBRAŽEVANJE V ZRAČNEM PROMETU D.O.O.	KYMA TEHNOLOGIJA D.O.O., SEŽANA
RIN PLUS INŽENIRING IN PROJEKTIRANJE D.O.O.	MASTROJ, POSREDOVANJE, TRGOVINA NA DEBELO, SVETOVANJE D.O.O.

srednje in velike družbe	
največje po prihodu	največje po izvozu
ADRIA AIRWAYS TEHNIKA, VZDRŽEVANJE LETAL, D.D.	ADRIA AIRWAYS TEHNIKA, VZDRŽEVANJE LETAL, D.D.
DANFOSS TRATA REGULACIJE OGREVANJA, PREZRAČEVANJA IN KLIMATIZACIJE, D.O.O.	DANFOSS TRATA REGULACIJE OGREVANJA, PREZRAČEVANJA IN KLIMATIZACIJE, D.O.O.
HTZ HARMONIJA TEHNOLOGIJE IN ZNANJA, INVALIDSKO PODJETJE, D.O.O. VELENJE	SŽ - CENTRALNE DELAVNICE LJUBLJANA D.O.O.
SŽ - CENTRALNE DELAVNICE LJUBLJANA D.O.O.	HTZ HARMONIJA TEHNOLOGIJE IN ZNANJA, INVALIDSKO PODJETJE, D.O.O. VELENJE

5.5.3. Izvoz

Dejavnost »montaža industrijskih strojev in naprav« v celotni panogi SKD 33 ustvari slabih 66% svojih prihodkov s trženjem svojih proizvodov/storitev na tujih trgih, medtem ko panoga »popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav« z izvozom ustvari le slabih 12% svojih prihodkov.

Kot že videno pri prejšnjih dejavnostih, je tudi tukaj izvoz pri obeh panogah zrasel. Pri dejavnosti »montaža industrijskih strojev in naprav« je bil čisti prihodek od prodaje na tujem trgu v primerjavi z letom 2009 višji za slabih 20,1% in je znašal slabih 85 mio €, medtem ko se je pri dejavnosti »popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav« prihodek povišal za 37,6%.

Delež prodaje se je tako v celotni SKD 33, kot posebno obravnavanih panogah dvignil. V celotni SKD 33 je bil delež višji za 3,8%, v dejavnosti 33.1 za 13,2 ter v dejavnosti 33.2 za 4,6%.

Deleži izvoza panoge Popravila in montaža strojev in naprav

država namena	Izvoz v mio €
DANSKA	66,9
ITALIJA	11,1
AVSTRIJA	6,3
KANADA	3,2
NEMČIJA	3,1
HRVAŠKA	2,3
ŠVEDSKA	2,1
ŠVICA	1,5
CIPER	1,5
SRBIJA	1,4
OSTALO	4,5
Skupaj izvoz dejavnosti 33	103,8

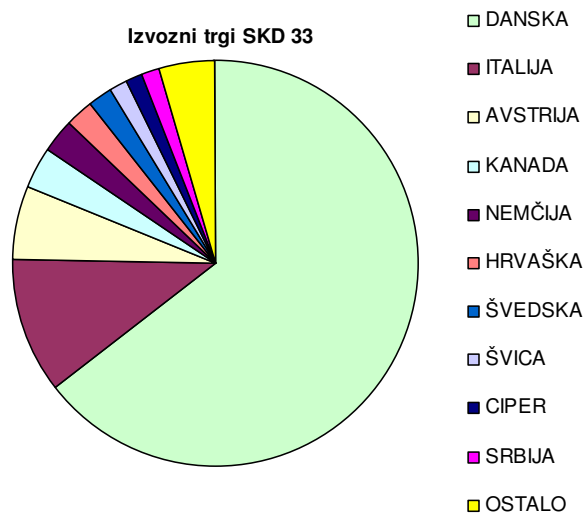

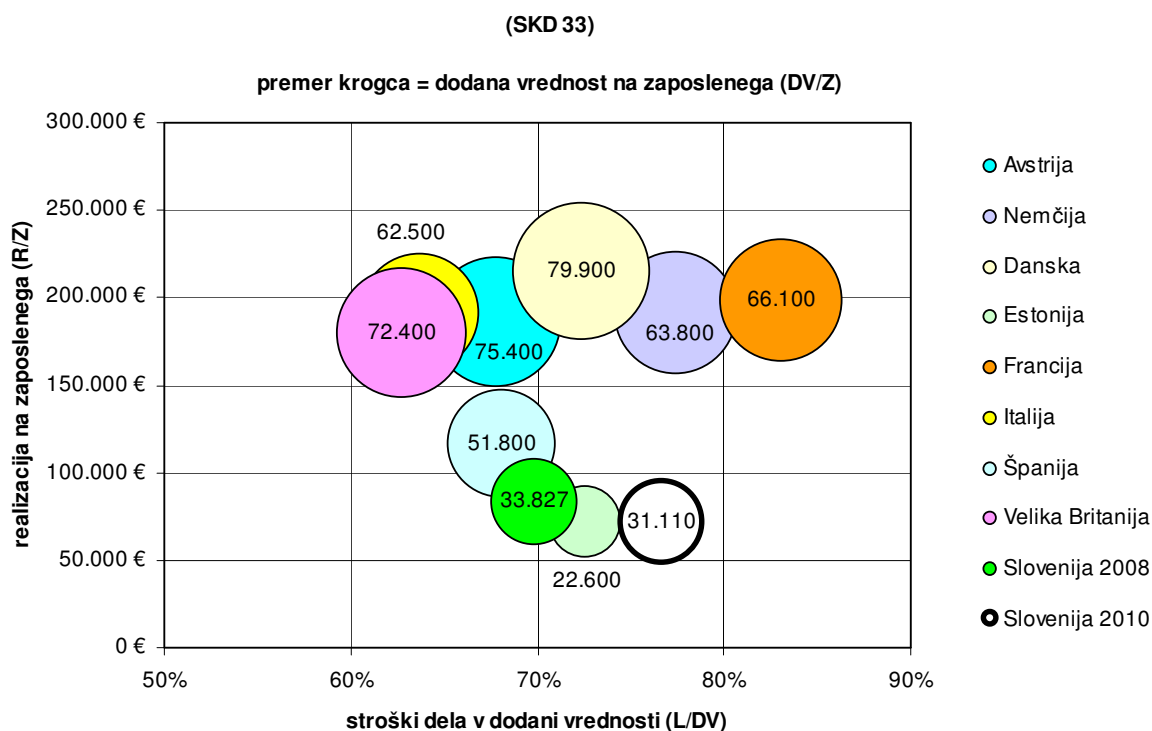
Tabela 18: Deleži izvoza panoge Popravila in montaža strojev in naprav

5.5.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava *popravila in montaže strojev in naprav* v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti.

Primerjava je izvedena za leto 2008, saj za države Evropske unije v bazah EuroStata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v to sliko leta 2008 vključena »Slovenija (2010)«.

Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU (za leto 2008) za dejavnost Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33)

Graf 29: Primerjava panoge Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 - EU

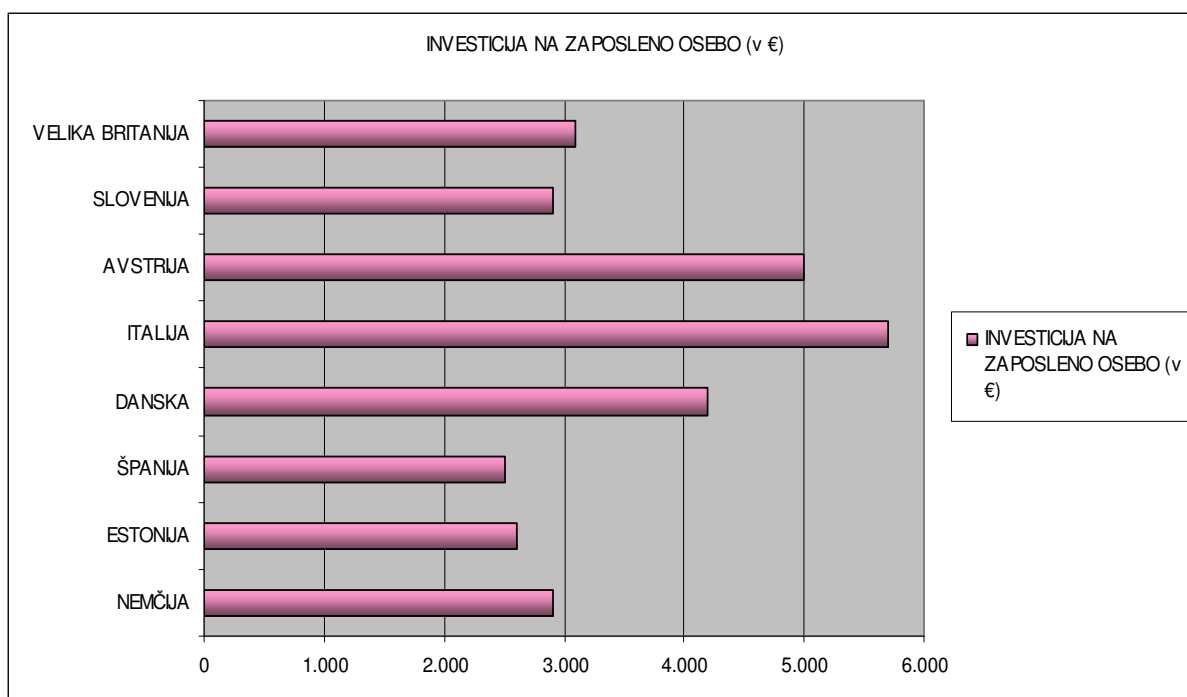
Pri dejavnosti Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33) je na sliki moč opaziti neko zaporedje velikih proizvajalk. Ločene so predvsem na podlagi stroškov dela v dodani vrednosti, in sicer ima najnižje Velika Britanija (63%), najvišje pa dosega Francija (83%). Realizacija in dodana vrednost na zaposlenega pa sta si pri teh državah dokaj podobni. Najvišjo vrednost pri obeh parametrih dosega Danska. Slovenija je v podobnem stanju kot mnogokrat do sedaj. Lahko rečemo, da dosegamo enake "standarde", kot skoraj vsako leto. Stroški dela so nekako na "zlati sredini" ostalih proizvajalk, medtem ko sta realizacija in dodana vrednost na zaposlenega za polovico manjši od evropskih rezultatov.

V letu 2010 je imela Slovenija v primerjavi z letom 2008, na vseh segmentih slabše rezultate. Dodana vrednost na zaposlenega je padla za okoli 2.000€, realizacija na zaposlenega za kar 12.000€, stroški dela v dodani vrednosti pa so se povišali za 7%.

5.5.4.1. Investicije v panogi

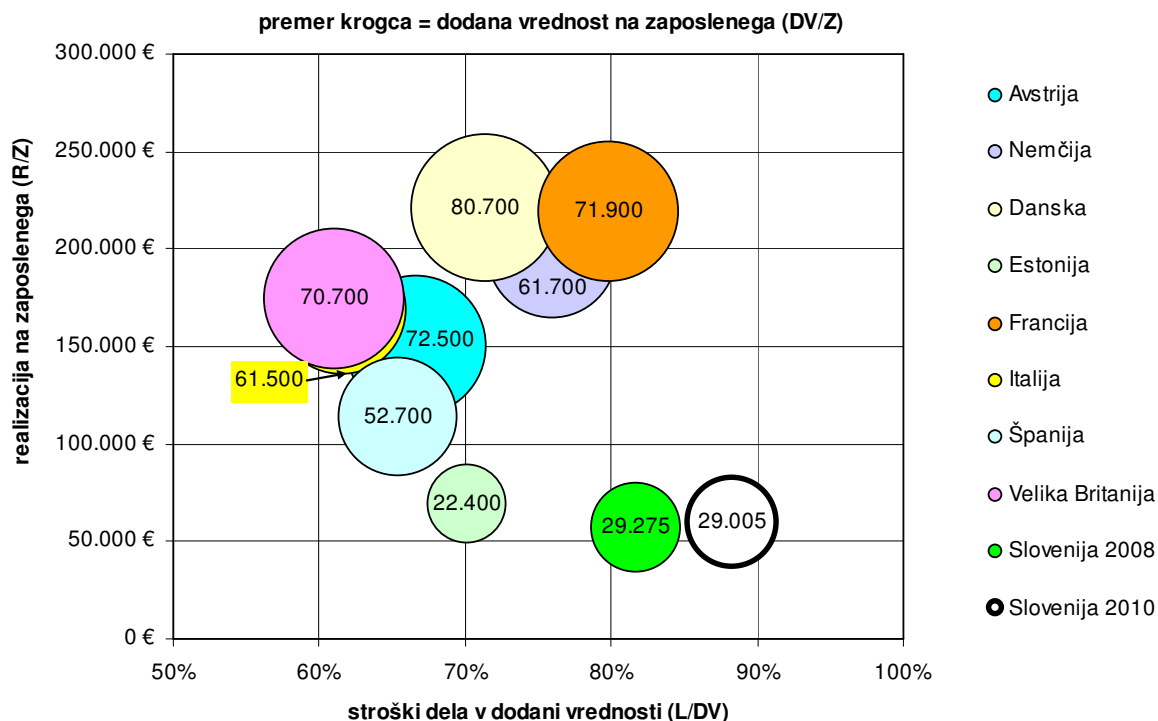
POPRAVILA IN MONTAŽA STROJEV IN NAPRAV (SKD 33)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	NEMČIJA	0,5%	2.900
	ESTONIJA	1,0%	2.600
	ŠPANIJA	2,6%	2.500
	DANSKA	2,4%	4.200
	ITALIJA	1,0%	5.700
	AVSTRIJA	0,7%	5.000
	SLOVENIJA	0,7%	2.900
	VELIKA BRITANIJA	0,8%	3.100

Pri dejavnosti SKD 35 (popravilo in montaža strojev in naprav) lahko vidimo, da je delež sredstev namenjen razvoju in raziskavam pri opazovanih državah podoben in se giblje med 0,5% (Nemčija) in 2,6% (Španija). Tudi tukaj lepo vidimo, kolikšen del denarja katera država investira na zaposlenega. Največ sta za to namenili Italija (5.700 €) in Avstrija (5.000€). Slovenija je pri tej dejavnosti na zaposlenega vložila 2.900€.

5.5.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU (za leto 2008) za dejavnost Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1)

(SKD 33.1)

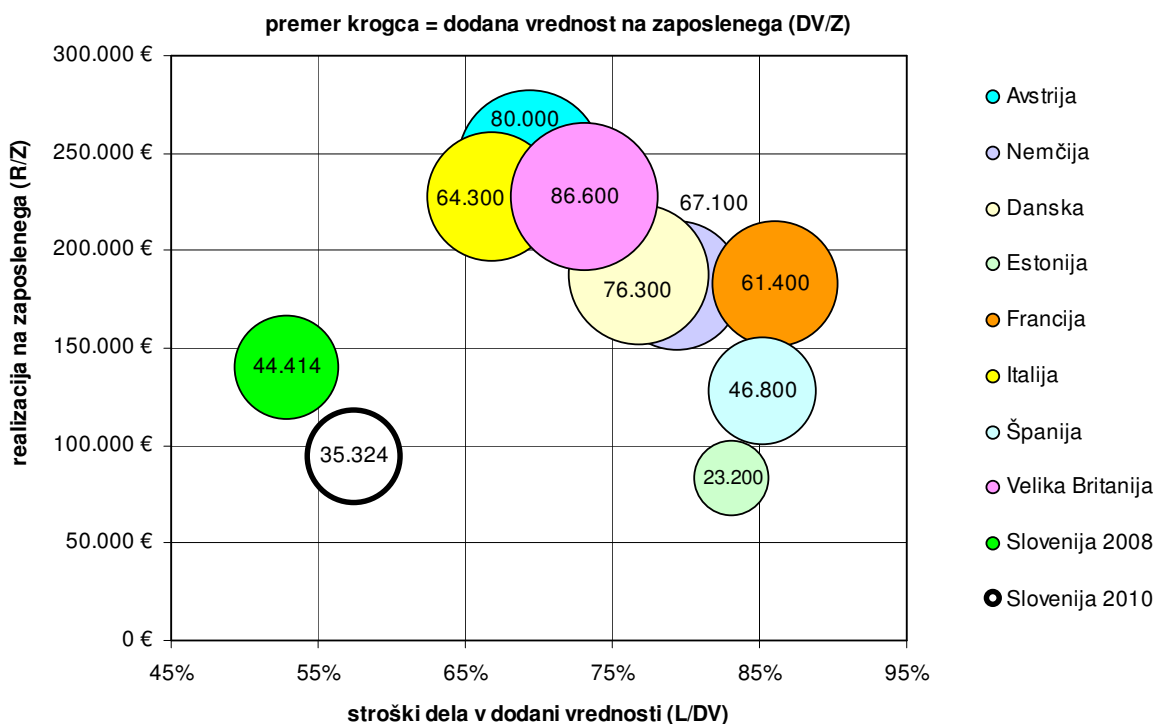

Graf 30: Primerjava panoge Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 - EU

Tukaj lahko vidimo enako sliko, kot v prejšnji panogi. Vsi "veliki" so daleč pred slovensko produktivnostjo. Delež stroškov dela v ustvarjeno dodano vrednost je zelo visok in dosega 82%. Če pogledamo ostale proizvajalce, na prvem mestu "bežijo" Britanci z najnižjimi stroški dela (61%), Danci pa se ponašajo z najvišjo ustvarjeno dodano vrednostjo na zaposlenega (80.700€) in realizacijo na zaposlenega, ki se je v tokratnem primeru ustavila pri številki 220 tisoč €!

Na sliki vidimo dokaj podobna "krogca", če primerjamo dodano vrednost in realizacijo na zaposlenega. Ločita se le po višjih stroških dela, ki so **v letu 2010** porasli za slabih 7%. Če pogledamo ostale države, je Slovenija v dokaj nezavidljivem položaju.

5.5.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU (za leto 2008) za dejavnost Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2)
(SKD 33.2)

Graf 31: Primerjava panoge Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 - EU

Dokaj zanimiva slika se nam kaže pri panogi (SKD 33.2) Montaža industrijskih strojev in naprav. Pri "storitvah" je Slovenska kovinska industrija očitno nekoliko bolj učinkovita, vendar je ta učinkovitost, vsaj kar zadeva dodano vrednost na zaposlenega in realizacijo, za 1,5 do 2-krat manjša, kot pri ostalih državah (upoštevajoč samo velike). Stroški dela v dodani vrednosti so pri Sloveniji najnižji, pri ostalih pa se nahajajo v razponu od 65% do 85% (najvišje ima Francija). Najboljšo realizacijo na zaposlenega in dodano vrednost ustvari Avstrija, blizu pa sta tudi Nemčija in Italija. Ostale države se nahajajo v podobnem rangu kot že prej omenjene (izstopa le Estonija).

V letu 2010 so v Sloveniji rezultati pri tej dejavnosti nekoliko slabši. Povišali so se tudi stroški dela v dodani vrednosti (cca 5%), vendar so še vedno najnižji v primerjavi z ostalimi proizvajalkami. Ostala dva parametra (DV/Z in R/Z) pa sta krepko nižja, če upoštevamo le najboljše.

seznam grafov

Graf 1: kovinska industrija znotraj predelovalnih dejavnosti	7
Graf 2: Prodaja na domačem in tujem trgu (v milijard €)	10
Graf 3: Struktura zaposlenih.....	10
Graf 4: Struktura dodane vrednosti.....	11
Graf 5: Struktura prihodka	11
Graf 6: Struktura izvoza.....	11
Graf 7: Pozicija panog kovinske industrije po R/Z, L/DV, DV/Z v letu 2010.....	12
Graf 8: Indeks obsega industrijske proizvodnje v %	13
Graf 9: Dodana vrednost na zaposlenega – v €	16
Graf 10: Konkurenčno pozicioniranje glede na velikost družb	17
Graf 11: Konkurenčno pozicioniranje glede na izvor kapitala	19
Graf 12: Primerjava proiz. kov. izd., razen strojev in naprav (SKD 25) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008-EU	29
Graf 13: Primerjava proiz. gradbenih kovinskih izdelkov (SKD 25.1) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 - EU	31
Graf 14: Primerjava Kovanje, stiskanje, ... valjanje kovin (SKD 25.5) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 – EU	32
Graf 15: Primerjava proiz. jedilnega pribora, ključavnic, ... (SKD 25.7) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 – EU.....	33
Graf 16: Primerjava proizvodnje drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 - EU.....	34
Graf 17: Primerjava proizvodnje drugih strojev in naprav (SKD 28) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 - EU	39
Graf 18: Primerjava proizvodnje strojev za splošne namene (SKD 28.1) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 - EU ..	41
Graf 19: Primerjava drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 – EU	42
Graf 20: Primerjava proiz. drugih strojev za pos. namene (SKD 28.9) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 – EU	43
Graf 21: Primerjava proiz. mot. vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 – EU	48
Graf 22: Primerjava proizvodnje motornih vozil (SKD 29.1) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 - EU	50
Graf 23: Primerjava proiz. karoserij za vozila, prik. in polpr. (SKD 29.2) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 – EU ...	51
Graf 24: Primerjava proiz. delov in opreme za mot. vozila (SKD 29.3) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 – EU	52
Graf 25: Primerjava proizvodnje drugih vozil in plovil (SKD 30) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 - EU.....	56
Graf 26: Primerjava dejavnosti gradnje ladij in čolnov (SKD 30.1) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 – EU	58
Graf 27: Primerjava proizvodnje železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2007	59
Graf 28: Primerjava proizvodnje drugih vozil (SKD 30.9) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 - EU	60
Graf 29: Primerjava panoge Popr. in montaža str. in naprav (SKD 33) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 - EU.....	64
Graf 30: Primerjava panoge Popr. kov. izd., str. in napr. (SKD 33.1) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 - EU	66
Graf 31: Primerjava panoge Montaža ind. strojev in naprav (SKD 33.2) po R/Z, L/DV, DV/Z za leto 2008 - EU.....	67

seznam tabel

Tabela 1: Osnovni podatki za leto 2010.....	9
Tabela 2: Število družb v kovinski industriji	14
Tabela 3: Število zaposlenih v kovinski industriji	15
Tabela 4: osnovni podatki glede na velikost družbe	17
Tabela 5: osnovni podatki glede na velikost kapitala.....	19
Tabela 6: Izvoz kovinske industrije v letu 2010	21
Tabela 7: Izvoz kovinske industrije- panoge izvoznice.....	21
Tabela 8: Izvoz kovinske industrije – države	22
Tabela 9: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, ... proizvodnje kovinskih izdelkov	26
Tabela 10: Deleži izvoza proizvodnje kovinskih izdelkov po državah	29
Tabela 11: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, ... proizvodnje strojev in naprav	36
Tabela 12: Deleži izvoza proizvodnje strojev in naprav po državah.....	38
Tabela 13: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela, ... proiz. mot. vozil, prikolic in polprikolic	45
Tabela 14: Deleži izvoza proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic po državah	47
Tabela 15: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela, ... proizvodnje drugih vozil in plovil	54
Tabela 16: Deleži izvoza proizvodnje drugih vozil in plovil po državah	55
Tabela 17: Prihodek, zaposlenost, dod. vrednost, strošek dela, ...panoge Popravila in montaža str. in naprav	62
Tabela 18: Deleži izvoza panoge Popravila in montaža strojev in naprav	63

Uporabljeni viri:

- Kazalniki poslovanja SKEP GZS, na osnovi podatkov AJPES in SURS.
- Podatki Združenja kovinske industrije.
- Letno poročilo ORGALIME.
- Statistični podatki EuroStat. Podatki: SURS, AJPES.
- Spletne strani.
- GVIN
- FIPO – AJPES